

3. Begrotingsprogramma's

3.1 Inleiding

Het jaarverslag 2005 is ingedeeld volgens de door de Raad vastgestelde indeling naar programma's en thema's. Het jaarverslag is daarmee een zogenaamde spiegel van de programmabegroting 2005. De gemeentelijke producten zijn beleidsmatig gecategoriseerd naar de themadoelstellingen waaraan zij hebben bijgedragen.

Bij elk thema worden per product voor 2005 de saldo's van de begrote en gerealiseerde lasten en baten met elkaar in verband gebracht. Op deze wijze wordt duidelijk of de begrote middelen toereikend zijn geweest voor de realisatie van de gestelde doelen. Indien het saldo op een product negatief is, moet de gemeente uit de algemene middelen dekking vinden voor de lasten van dat product. Een positief saldo betekent dat de gemeente baten verwerft. Het laatste is bijvoorbeeld het geval bij de verschillende belastingen en het product "algemene uitkering".

De verantwoording is deels gebonden aan wettelijke voorschriften. Per 2004 is het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) ingevoerd met als belangrijkste doelstelling transparantie in verslaglegging. Een van de veranderingen is dat het financiële resultaat (het zogenaamde saldo van gerealiseerde baten en lasten) op een andere wijze wordt gepresenteerd dan gebruikelijk was in vorige jaren. Werden in het verleden de mutaties (toevoegingen en onttrekkingen) uit reserves meegenomen bij de bepaling van het totale financiële resultaat, vanaf 2004 worden deze mutaties afzonderlijk gepresenteerd. Het BBV spreekt over:

- Een resultaat voor bestemming: het saldo van baten en lasten *exclusief* geautoriseerde mutaties in reserves
- Geautoriseerde mutaties in reserves
- Een resultaat na bestemming: het saldo van baten en lasten *inclusief* geautoriseerde mutaties in reserves

Het BBV beoogt op deze wijze een zogenaamd zuiver resultaat van lasten en baten uit normale bedrijfsuitoefening –het resultaat voor bestemming- te presenteren. Per thema wordt een toelichting gegeven op het resultaat vóór bestemming, ofwel op de afwijking ten opzichte van de begroting. Een toelichting op de mutaties in de reserves is terug te vinden in de productbladen van de betreffende sector op de bijgevoegde cdrom.

In overeenstemming met BBV is in bijlage 1 bij het jaarverslag 2005 een financieel overzicht opgenomen met per programma, thema en product de wettelijk verplichte financiële informatie. Dit overzicht bevat per programma, thema en product de baten en lasten van achtereenvolgens de primitieve begroting 2005, de gewijzigde begroting 2005, de rekening 2005 en de verschillen tussen de begroting en de rekening. Dit overzicht vormt een aanvulling op de

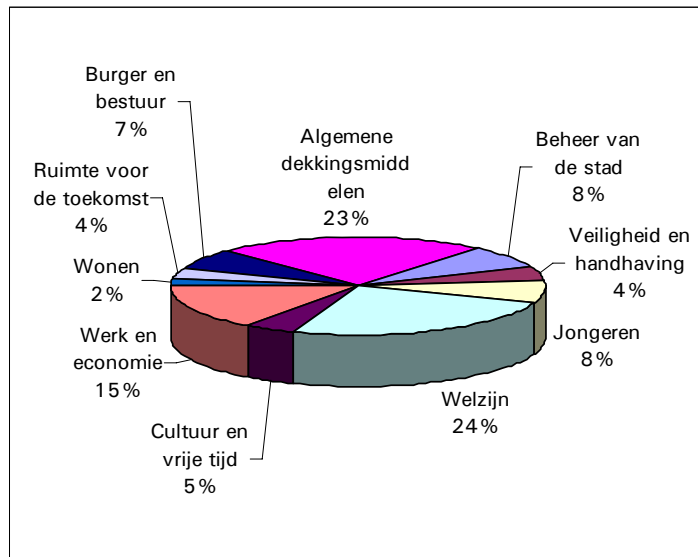
financiële informatie die –omwille van de leesbaarheid- niet in dit hoofdstuk wordt gepresenteerd.

De volgende tabel geeft de programmabegroting en -rekening op het niveau van de programma's weer.

Thema's	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
Beheer van de stad	24.257-	21.010-	3.247
Veiligheid en handhaving	19.784-	17.419-	2.365
Jongeren	29.948-	29.644-	304
Welzijn	47.958-	42.137-	5.821
Cultuur en vrije tijd	19.202-	19.552-	350-
Werk en economie	8.457-	2.865-	5.592
Wonen	9.037-	2.069-	6.968
Ruimte voor de toekomst	23.867-	6.827-	17.040
Burger en bestuur	21.108-	21.634-	526-
Algemene dekkingsmiddelen	151.978	149.229	2.749-
Voor bestemming	51.640-	13.928-	37.712
Mutaties reserves	51.640	43.215	8.425-
Na bestemming	-	29.287	29.287

*- = Nadeel tov de begroting / + = Voordeel tov de begroting

In 2005 heeft de gemeente in totaliteit € 592 miljoen uitgegeven, procentueel als volgt verdeeld over de programma's (beleidsterreinen):

Het in dit hoofdstuk gepresenteerde resultaat is het resultaat conform BBV. In paragraaf 2.4 Resultaatbestemming is aangegeven dat dit resultaat (nog) geen rekening houdt met de financiële effecten van reeds genomen besluiten die niet in de boekhouding over 2005 tot uitdrukking komen. Deze financiële effecten worden onder uw aandacht gebracht door middel van een zogenaamde "technische" resultaatbestemming. Het resultaat na "technische bestemming" is het financiële resultaat 2005 en vergelijkbaar met het resultaat uit de normale bedrijfsuitoefening, zoals dat in vorige jaren ook is

gepresenteerd. Voor meer toelichting en de totstandkoming van het resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar paragraaf 6.2.

3.2 Leeswijzer programma verantwoording

Bij elk begrotingsprogramma wordt grafisch de verhouding weergegeven van de gerealiseerde lasten van het programma en de daaronder vallende thema's ten opzichte van de totale gemeentelijke lasten. Verder wordt per begrotingsprogramma schematisch aangegeven welke effecten we willen bereiken binnen het programma over de periode 2005-2009 en wat we bereikt hebben tot nu toe.

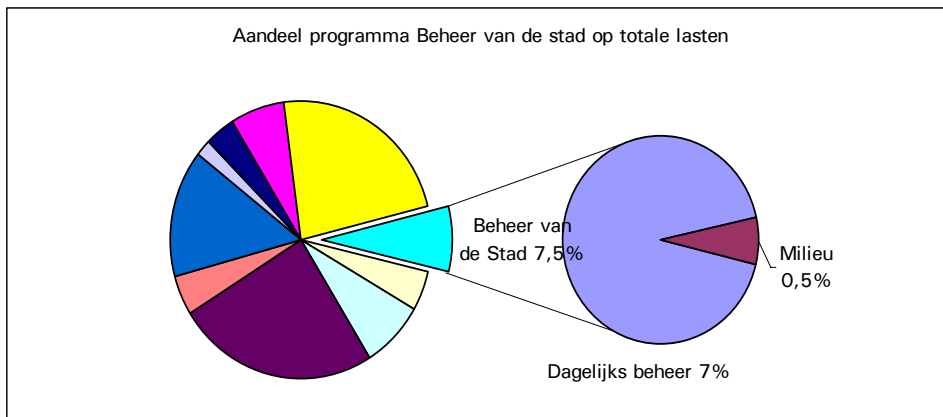
Binnen de programma's is een aantal thema's te onderscheiden. Bij elk thema is aangegeven aan welke beoogde effecten het een bijdrage levert (outcome); *Wat wilden we bereiken?* Hierbij opgemerkt dat de hoeveelheid aan activiteiten niet uitputtend is. Het werken aan de programma's en thema's geschiedt voornamelijk via de reguliere werkzaamheden van de sectoren en bedrijven van de gemeente.

Verder is per thema aangegeven welke activiteiten er zijn ondernomen in 2005 om de beoogde effecten te realiseren (output); *Wat hebben we ervoor gedaan?* Daarbij wordt per thema uiteengezet welke kosten voor deze activiteiten zijn gemaakt (input); *Wat heeft het gekost?*

De doelstellingen van het Grotestedenbeleid voor de periode 2005 tot en met 2009, waarover een convenant is afgesloten met het Rijk, zijn integraal opgenomen in de programma's.

Aanvullende informatie over zowel de doelen als de meetgegevens van de producten van een thema kunt u vinden op de productbladen die zijn bijgevoegd op de cdrom.

3.3 Programma Beheer van de stad

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Het onderhoud van met name groen, wegen en verlichting, speelvoorzieningen en zwerfvuil is een belangrijke graadmeter voor de tevredenheid van burgers over de woonomgeving.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

Uit de monitor rMOP 2005 blijkt dat de ingezette activiteiten hebben bijgedragen aan het op peil houden van het kwalitatieve niveau van de leefomgeving. Dordtenaren waarderen hun leefomgeving anno 2005 nog altijd met gemiddeld een 7. Mede de pilot Graffitibeleid (verwijderen van graffiti binnen 48 uur) heeft ertoe geleid dat bewoners van de binnenstad minder verloedering ervaren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Dit betreffen vooral reguliere werkzaamheden zoals het onderhoud van de openbare ruimte, onderhoud groenvoorzieningen, reparatie- en wegwerkzaamheden/herbestrating, enzovoort. De Wijklijn heeft in 2005 ruim 10.000 meldingen verwerkt, met een top 3 van meldingen over groen, straat en verharding en verlichting. Onder het motto "Dordrecht, een stad om mooi te houden" is een campagne gestart om de stad schoon, heel en fleurig te houden. Bewoners kunnen nu via de website van de gemeente Dordrecht de stand van zaken op de thema's schoon, heel en fleurig digitaal raadplegen. Ook met de diverse wijkcampagnes zijn de bewoners betrokken bij het schoon, heel en fleurig houden van de eigen wijk. Andere accenten op de speerpunten van het rMOP die in 2005 zijn gepleegd, zijn onder andere voortzetting van beleid zoals verwijderen graffiti binnen 48 uur, speelvoorzieningen, onkruidbestrijding en aanbrengen ondergrondse containers.

Wat heeft het gekost?

Programma Beheer van de Stad naar thema's (* €1.000)

(* € 1.000)	Thema's	2005 saldo van baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat*
	Dagelijks beheer	21.828-	18.740-	3.088
	Milieu	2.429-	2.270-	159
	Voor bestemming	24.257-	21.010-	3.247
	Mutaties reserves	2.559	679	1.880-
	Na bestemming	21.698-	20.331-	1.367

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Dagelijks beheer

Wat wilden we bereiken?

Een schone, hele en veilige openbare ruimte in de stad met fleurige accenten, die ook als zodanig door de bewoners wordt beleefd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het regulier onderhoud (wegen, groen, verlichting en riolering) is conform planning verlopen met uitzondering van:
 - Gladheidsbestrijding: er zijn meer strooibeurten gepleegd (47) dan geraamd (10);
 - lep- en watermerkziekte: extra onderhoud was noodzakelijk;
 - ziekte van kastanjabomen: om de kastanjabomen weerbaarder te maken is een voedingsprogramma uitgevoerd.
- ✓ Voor het schoonhouden van de stad door onder andere het veegen van straten en pleinen, verwijderen onkruid, verwijderen graffiti binnen 48 uur (in de binnenstad) is meer inzet gepleegd dan begroot:
 - O.a. naar aanleiding van 2164 meldingen bij de Wijklijn is er 3308 ton veegvuil verwerkt. De toename van het aantal meldingen bij de Wijklijn wordt mogelijk veroorzaakt door de overvloedige regenval in de maanden juni en september en de grote hoeveelheden glasvezelkabels die in 2005 in Dordrecht zijn ingegraven;
 - Er zijn 38 meldingen van graffiti verwerkt, waarvan er 20 waren begroot. De pilot graffiti-aanpak is in 2005 geëvalueerd. De doelstelling vermindering van 50% van de graffiti t.o.v. de nulmeting is ruimschoots gehaald met 59%. Daarnaast is het aantal meldingen t.o.v. de start van de pilot enorm toegenomen. De pilot heeft duidelijk eraan bijgedragen dat bewoners van de binnenstad een vermindering van de verloederingservaringen;
 - Er zijn 313 afvalbakken geplaatst c.q. vervangen (o.a. in de binnenstad), waarvan er 300 waren begroot;
 - Er is 98% van het te bewerken oppervlak aan onkruid bestrijd. Dordrecht heeft van de stichting Milieukeur een bronzen certificaat ontvangen voor haar aanpak van onkruid op de verharde weg.

In augustus heeft de vakjury Entente Florale een bezoek aan Dordrecht gebracht en de (groene) openbare ruimte aan een inspectie onderworpen. Dordrecht kreeg van de vakjury een 7,7. Bij de prijsuitreiking kreeg Dordrecht een eervolle vermelding in de strijd om de titel "Groenste stad van het jaar".
- ✓ Het voorstel tot plaatsen van ondergrondse huisvuilcontainers in woonomgeving (buiten de binnenstad) is vertraagd als gevolg van besluitvorming over de eigendom van containers in verband met de verzelfstandiging van Netwerk en de ontwikkeling van een grotere container. Verwachting is dat er een aanvang met plaatsen van de ondergrondse containers wordt gemaakt in het 2^e kwartaal 2006.
- ✓ Eind 2005 is gerapporteerd over de uitvoering van het Stedelijk Waterplan. In het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water moet Dordrecht medio juli 2006 de wateropgave inzichtelijk hebben. De activiteiten van de Watercampagneweek stonden in het teken van het Stedelijk Waterplan.
- ✓ Aan de hand van campagnes o.a. in het kader van schoon, heel en fleurig, zijn wijkbewoners betrokken bij het dagelijks beheer en

onderhoud van de woonomgeving.

Wat heeft het gekost?

Thema Dagelijks Beheer (* € 1.000)

Milieu	Producten	2005 saldo van baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
150	Openbare wegen	8.050-	6.193-	1.857
151	Gladheidsbestrijding	167-	374-	207-
152	Schoonhouden verharding	2.864-	2.750-	114
153	Wegschap Kiltunnel	635-	527-	108
154	Groen	6.227-	6.416-	189-
155	Dierv verzorging	220-	214-	6
156	Onderhoud openbare verlichting	1.628-	1.818-	190-
158	Stadsmeubilair	352-	153-	199
159	Constructies (bruggen, viaducten)	1.366-	809-	557
160	Peilbeheer oppervlaktewater	1.421-	942-	479
161	Onderhoud speelvoorzieningen	344-	393-	49-
162	Inzameling huishoudelijk afval	9.760-	9.781-	21-
33	Afvalstoffenheffing	10.845	10.669	176-
165	Onderhoud vuilwaterriolen en -gemalen	6.427-	6.185-	242
30	Rioolrecht kleinverbruik	2.887	2.967	80
31	Rioolrecht eigendom	3.551	3.552	1
32	Rioolrecht grootverbruik	894	1.042	148
166	(Grond) waterbeheer	102-	139-	37-
210	Saldi kostenplaatsen Stadswerken	442-	276-	166
	Voor bestemming	21.828-	18.740-	3.088
	Mutaties reserves	2.302	593	1.709-
	Na bestemming	19.526-	18.147-	1.379

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Voor de realisatie van de doelstellingen van het thema Dagelijks Beheer is in 2005 per saldo een positieve resultaat voor bestemming van € 3 miljoen gerealiseerd, voornamelijk als gevolg van:

Openbare wegen (incidenteel voordeel € 1,2 miljoen)

Het voordeel voor bestemming op dit product bedraagt € 1,8 miljoen. Dit voordeel is voor € 1,2 miljoen het gevolg van inhoudelijke oorzaken, namelijk:

- Van het project 'Grote Markt' is nog ruim € 0,9 miljoen in 2005 niet gerealiseerd. Het project loopt in 2006 door en genoemd bedrag is gereserveerd om in 2006 alsnog in te zetten voor de verdere realisatie van dit project;
- Voor het uitvoeren van wegenprojecten was € 2,9 miljoen ter beschikking. Hiervan is € 0,45 niet tot besteding gekomen. Dit betreft incidentele overschrijdingen op de projecten Haasdijkweg Oost (herbestraten) en Laan de Verenigde Naties (vervangen asfaltconstructie);
- Diverse onderhoudsposten, o.a. op spoorwegen, hebben meer gekost dan verwacht, waarmee een incidenteel tekort van € 0,1 miljoen is ontstaan.

Verder is sprake van een technisch voordeel van € 0,6 miljoen, welke het gevolg is van een verschil tussen begroten en registreren. Dit technisch voordeel is na bestemming neutraal. Reden daarvoor is dat

de begroting rekening hield met een onttrekking na bestemming uit de reserve van € 0,6 miljoen, welke echter als baat voor bestemming is verantwoord. Daardoor lijkt er sprake van een voordeel wat op het totaal van het product niet het geval is.

Extra gladheidbestrijding (incidenteel nadeel € 0,2 miljoen)

In de afgelopen winter is er een forse toename geweest van het aantal strooibeurten in de stad. Uitvoering van deze wettelijke taak heeft hiermee € 0,2 miljoen meer gekost dan begroot.

Groen (incidenteel nadeel € 0,2 miljoen)

Dit tekort op groen is grotendeels toe te schrijven aan mutaties op de groenprogramma's welke over de jaren heen gaan. De overschrijding wordt conform staand beleid gecompenseerd door een hogere onttrekking uit de daarvoor bestemde reserve. Gesaldeerd vallen deze verschillen in het totaal van het product weg.

Stadsmeubilair (incidenteel voordeel € 0,2 miljoen)

Voor het in goede staat van onderhoud houden van straatmeubilair is € 200.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit heeft diverse oorzaken, waarvan de belangrijkste een incidentele besparing is op het onderhoud van de fontein Statenplein. Verder is er € 70.000 aan structureel voordeel behaald door lagere kosten t.b.v. billboards en hogere reclameopbrengsten als gevolg van de nieuwe aanbesteding reclames driehoeksborden.

Constructies (incidenteel voordeel € 0,5 miljoen)

Als gevolg van onderbezetting zijn de werkzaamheden aan de beweegbare bruggen en de Mazelaarsbrug (nog) niet uitgevoerd. Dit betreft m.n. conserveringswerkzaamheden. Op de begroting betekent dit een positief resultaat van € 300.000. Om dezelfde reden is er ook een achterstand in de uitvoering van het investeringsprogramma, wat tot een verlaging van de werkelijke kapitaallasten met € 200.000 heeft geleid.

Peilbeheer oppervlaktewater (incidenteel voordeel € 0,5 miljoen)

Om plantechische redenen is er sprake van een vertraging in de uitvoering van het Stedelijk Waterplan 2003-2007. Deze achterstand, financieel ter grootte van € 400.000, zal in een later stadium worden ingehaald. Verder is er op diverse posten, denk hierbij o.a. aan onderhoud brandkranen en inzet veegboot, een incidenteel voordeel van € 100.000 behaald.

Onderhoud vuilwaterriolen en gemalen (incidenteel voordeel € 0,2 miljoen)

De kapitaallasten zijn ruim lager dan begroot door een combinatie van vertraging in de uitvoering én toepassing van de nota herwaardering, waarbij de afschrijvingstermijn is verlengd van 40 naar 60 jaar.

Diversen (incidenteel voordeel € 0,2 miljoen)

Diverse kleine(re) over- en onderschrijdingen leiden tot een extra voordeel van € 200.000.

Thema Milieu

Wat wilden we bereiken?

Milieu is een onderwerp met vele aspecten: lucht, bodem, geluid, stank, etc. Op al deze aspecten zijn doelstellingen geformuleerd en vastgelegd op de productbladen. Een greep uit de doelstellingen:

1. Alle ernstige gevallen van bodemverontreiniging moeten voor 2023 beheerst worden dan wel gesaneerd zijn. In het rMOP is als outputdoelstelling voor 2009 geformuleerd: aanpak van 20% van de regionale werkvoorraad bodemverontreiniging. In Dordrecht worden tot 2010 circa 400 locaties onderzocht;
2. Kwaliteit van zogenaamde prioritaire stoffen moet voldoen aan de normen gesteld in het Besluit Luchtkwaliteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Bodem 2005-2009 is conform de geplande activiteiten voor 2005 uitgevoerd.
- ✓ In het kader van de aanpak bodemvervuiling heeft op 10 locaties nazorg plaatsgevonden en zijn 4 nazorgplannen vastgesteld.
- ✓ De activiteiten in het kader van handhaving en verbetering luchtkwaliteit zijn conform planning uitgevoerd, zoals inventarisatie luchtkwaliteit, het opstellen van een plan van aanpak voor de periode tot 2010 en een startnotitie luchtkwaliteitsbeleid 2006.
- ✓ Het saneren van 55% van de voorraad A-lijst/railwoningen verloopt volgens schema. Het plaatsen van het geluidsscherm langs de A16 is vertraagd. Men verwacht eind 2006 met de bouwwerkzaamheden aan te kunnen vangen.

Wat heeft het gekost?
Thema Milieu (* € 1.000)

Milieu Producten	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
163 Milieupolitie	620-	521-	99
164 Milieu overige maatregelen	538-	613-	75-
185 Bodem	205-	82-	123
187 Ecologie	36-	80-	44-
188 Milieuzorg	96-	73-	23
189 Geluid / MIG	305-	250-	55
186 Lucht / Stank	69-	179-	110-
191 Externe veiligheid	61-	39-	22
192 Afvalbeleid	474-	422-	52
193 Energie	25-	11-	14
			-
Voor bestemming	2.429-	2.270-	159
			-
Mutaties reserves	257	86	171-
			-
Na bestemming	2.172-	2.184-	12-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Op het product Milieu is een positief resultaat gerealiseerd van € 159.000. Dit resultaat is ontstaan door diverse kleine(re) over- en onderschrijdingen op de begrote budgetten, waarvan onderstaande belangrijkste kort worden toegelicht:

Milieucontrole (incidenteel voordeel € 0,1 miljoen)

Bij de milieupolitie zijn minder kosten gemaakt a.g.v. niet ingevulde vacatureruimte.

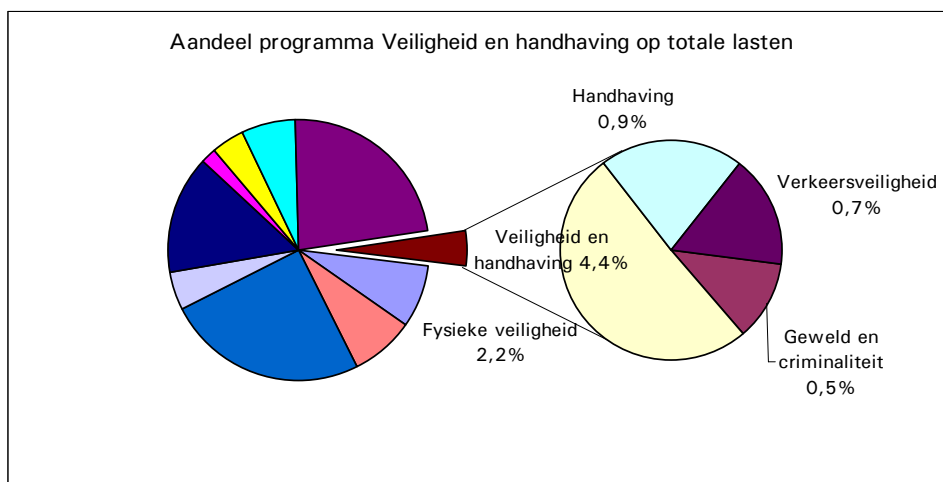
Overige Milieumaatregelen (incidenteel nadeel € 0,1 miljoen)

Als gevolg van areaaluitbreidingen is er meer graffiti schoon te maken. Dat heeft een extra kostenpost van € 75.000 opgeleverd.

Bodemsaneringsprojecten (incidenteel voordeel € 0,1 miljoen)

Voor bodemsaneringsprojecten is een krediet gevoteerd van € 94.000. Dit project is nog niet afgewikkeld, waardoor het restantkrediet als voordelig resultaat in de exploitatie is opgenomen.

3.4 Programma Veiligheid en Handhaving

Wat wilden we bereiken in 2005-2009?

Met het programma Veiligheid willen we de objectieve en subjectieve veiligheid verbeteren. De algemene doelstelling is het veiligheidsgevoel van de inwoners van Dordrecht met 10% te vergroten. De hoofddoelstelling voor de fysieke veiligheid is het voorkomen, reduceren en beheersen van fysieke veiligheidsrisico's. Voor de sociale veiligheid is de hoofddoelstelling het verminderen van het slachtofferschap van criminaliteit met 5%.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

Met name het veiligheidsgevoel in de eigen buurt is in Dordrecht verbeterd. In vergelijking met 2001 is het slachtofferschap van criminaliteit met 5% afgenomen (van 49% in 2001 naar 44% in 2005), zo ook de criminaliteitsdruk. Met de veiligheid op scholen gaat het goed. Scholieren op de Dordtse middelbare scholen voelen zich (bijna) nooit onveilig.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Op de diverse thema zijn de volgende inspanningen verricht. Meer toelichting daarover treft u bij het betreffende thema.

Thema Verkeersveiligheid

De maatregelen uit de vastgestelde wijkverkeersplannen zijn voor het merendeel uitgevoerd. De daarin meegenomen snelheidsremmende maatregelen zijn momenteel nog onderwerp van discussie. Besluitvorming over de vervolgaanpak snelheidsremmende maatregelen wordt in 2006 verwacht.

Thema Geweld en criminaliteit

De integrale aanpak en ketensamenwerking op het gebied van huiselijk geweld, overlastgevenden en veelplegers, de preventieve en publieksgerichte campagnes en pilots, het uitbreiden van toezicht in de wijken hebben er allen aan bijgedragen dat het gevoel van onveiligheid is afgenomen.

Thema Fysieke veiligheid

Het Integraal Veiligheids Programma (IVP) richt zich niet alleen op het verbeteren van de sociale veiligheid, maar ook op de fysieke veiligheidsaspecten, wat onder andere betekent dat Dordrecht een actueel rampenplan bezit en er ook regelmatig oefeningen plaatsvinden.

In 2005 zijn alle scholen voor voortgezet onderwijs gescand op de sociale en fysieke veiligheid. Er zijn maatregelen getroffen om de veiligheidssituatie op de scholen verder te verbeteren. Zo is het toezicht op scholen verbeterd door o.a. het installeren van camera's en het programma Veilig In en Om School toegespitst op preventie en gedragsbeïnvloeding. Ook is aandacht besteed aan de schoolomgeving. Op een tweetal locaties is het toezicht versterkt door de inzet van de stadswachten.

Wat heeft het gekost?

Programma Veiligheid en Handhaving (* €1.000)

(* €1.000) Thema's	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
Geweld en criminaliteit	3.337-	2.296-	1.041
Fysieke veiligheid	9.058-	9.216-	158-
Verkeersveiligheid	4.578-	3.137-	1.441
Handhaving	2.811-	2.770-	41
			-
Voor bestemming	19.784-	17.419-	2.365
Mutaties reserves	3.391	2.058	1.333-
Na bestemming	16.393-	15.361-	1.032

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Geweld en criminaliteit

Wat wilden we bereiken?

Toename van het veiligheidsgevoel van de inwoners (met 10%) en afname van het slachtofferschap van criminaliteit (met 5%).

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De integrale aanpak Huiselijk Geweld in de regio Zuid-Holland Zuid is in 2005 flink verstevigd. Dat komt tot uiting in:
 - het aantal meldingen bij de politie is toegenomen;
 - de sterk verbeterde aanpak en samenwerking rond pleger- en daderhulpverlening;
 - de afspraken die tussen de betrokken instellingen zijn gemaakt gericht op kinderen die slachtoffer dan wel getuige zijn;
 - de in 2005 door alle betrokken partijen gepleegde investeringen in het vergroten van de deskundigheid van hulpverleners en signaleerders;
 - de diverse publiekscampagnes die door het jaar zijn uitgevoerd. In 2005 is de effectiviteit van het Meld- en Adviespunt Huiselijk Geweld onderzocht. Resultaten daarvan worden begin 2006 verwacht.
- ✓ T.b.v. het invoeren van een registratiesysteem overlastgevend is in 2004 een nulmeting gedaan van het aantal overlastgevend. Medio 2006 wordt een doelstelling hierop geformuleerd in het kader van het Grotestedenbeleid. Daarnaast zijn er voorbereidingen getroffen voor een Regionaal Meldpunt Zorg en Overlast, die vanaf maart 2006 van start gaat. De zogeheten Zorgnetwerken zijn operationeel geworden. In Drechtstedenverband loopt een traject waarmee getracht wordt de opvangvoorzieningen evenwichtiger over de regio te verspreiden.
- ✓ Op 10 oktober 2005 hebben 25 partijen het convenant Nazorg Veelplegers ondertekend in het kader van een sluitende aanpak voor zeer actieve volwassenen en jeugdige veelplegers.
- ✓ De rapportage van de evaluatie cameratoezicht is wegens capaciteitsproblemen bij de politie, vertraagd. Men verwacht de rapportage in het voorjaar 2006.
- ✓ Met wijkgericht werken en betrokken partners zijn er afspraken gemaakt over de te volgen procedures bij illegale overbewoning. Van panden waar sprake is van overlast is een inventarisatie gemaakt. Met woningcorporaties en andere betrokkenen zal een convenant worden afgesloten ter uitwisseling van gegevens.
- ✓ Voor de aanpak van jeugdgroepen zijn twee pilots van start gegaan: Halleyweg (Sterrenburg) en Balsa (Stadspolders). In 2006 gaat de 3^e pilot van start. Het plan van aanpak is afhankelijk van de inzet van jongerenwerk. Hierover vindt nader overleg plaats. De Politie levert de gegevens over jeugdgroepen, maar deze voldoet nog niet aan de Beke-methode.
- ✓ Voor alle onderwijslocaties in het voortgezet onderwijs zijn veiligheidsscans gemaakt ter ondersteuning van het schoolveiligheidsbeleid. Op basis van deze scan zullen de scholen een veiligheidsplan maken c.q. actualiseren. Een pilotproject Toezicht bij twee scholen van het voortgezet onderwijs is afgerond. Uit de evaluatie blijkt dat het toezicht zeker bij één school heeft bijgedragen aan de bevordering van een veilige schoolomgeving. Met de voortgezet onderwijsscholen worden nog nadere afspraken gemaakt over eventuele continuering van het

project.

- ✓ In het kader van veilig opgroeien in Dordrecht is een gebiedsprofiel gemaakt van de Community that Care-wijken Noordflank, Reeland en de Staart, gebaseerd op diverse onderzoeken. Het Preventieteam heeft voor de wijken 3 risicofactoren en 2 beschermende factoren benoemd, welke in 2006 moeten leiden tot een preventieplan.
- ✓ Om een veilig verloop van de jaarwisseling te waarborgen zijn rond die periode diverse maatregelen getroffen. Ook vond de jaarlijks terugkerende campagne Vuurwerkinzameling plaats. Het aantal ingezamelde zakken vuurwerk steeg ook dit jaar weer van 3169 naar 4447.
- ✓ Er is een start gemaakt met een netwerk Veiligheid tussen allochtone sleutelfiguren en instellingen gericht op de Jeugdhulpverlening.
- ✓ De evaluatie van het eerste jaar "Toezicht in de wijken" is afgerond. Uit de evaluatie en de in mei gehouden campagne "Als ik stadswacht was" blijkt dat het huidige takenpakket van de stadswacht aansluit op de wensen van bewoners en dat het accent vooral op de corrigerende en dienstverlenende taken ligt. De bekendheid en zichtbaarheid van de stadswachten in de wijken, m.u.v. de binnenstad, behoeft nog enige verbetering met name het toezicht in de avonduren.
- ✓ In 2005 werden de in het Handhavingsarrangement Merwede Lingelijn gemaakte afspraken geïmplementeerd in de uitvoeringsorganisaties van Politie en Toezicht. Het handhavingsarrangement voor de drie Dordtse stationsgebieden is nagenoeg afgerond. Het handhavingsarrangement zal in het 1^e kwartaal 2006 worden afgesloten.
- ✓ In alle wijken zijn activiteiten ontplooid tegen auto-inbraak, als voortzetting op de in 2004 gestarte campagne "Niets erin, niets eruit". In het 4^e kwartaal 2005 is de campagne op verzoek van de Politie ook in Dordrecht West gehouden. Het aantal aangiften van auto-inbraak daalde over de hele stad met 32%.
- ✓ Op 16 juli 2005 is een convenant afgesloten tussen Politie en Toezicht over de inzet van stadswachten bij het opsporen van gestolen fietsen.
- ✓ Het College van Burgemeester en Wethouders heeft ingestemd met de voorgestelde aanpak Keurmerk Veilig wonen voor nieuwbouw en bestaande bouw. In 2005 zijn voor bestaande bouw ruim 10.000 woningen aangeschreven. In totaliteit zijn voor nieuwbouwprojecten (betreffende 513 woningen) 21 keurmerkaanvragen getoetst.

Wat heeft het gekost?

Thema Geweld en Criminaliteit (* € 1.000)

Geweld en criminaliteit Producten	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
12 Integrale veiligheid	3.168-	2.141-	1.027
12a Integrale veiligheid; Stadswacht	-	-	-
16 Algemeen / OOV subsidies	169-	155-	14
			-
Voor bestemming	3.337-	2.296-	1.041
			-
Mutaties reserves	170	124	46-
			-
Na bestemming	3.167-	2.172-	995

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Bij het nastreven van de doelstellingen op het gebied van Geweld en Criminaliteit is een overschot van per saldo € 995.000 gerealiseerd.

GSB III (incidenteel voordeel € 0,3 miljoen incidenteel)

2005 is het eerst jaar van de nieuwe GSB periode waarin een aantal activiteiten nog in een opstartfase verkeren. Dit is met name het geval bij het project veelplegers, waarvoor in oktober 2005 het convenant is getekend.

Inzet stadswachten (incidenteel voordeel € 0,4 miljoen)

Evenals in 2004 zijn de stadswachten extra ingezet op betaalde opdrachten. Hiertoe is bewust de keuze gemaakt met het oog op de ontwikkeling naar een reïntegratiebedrijf. Een deel van het voordeel is structureel, waarmee bij de begroting van 2006 reeds rekening is gehouden.

Diversen (incidenteel voordeel € 0,3 miljoen)

Er zijn diverse posten waarop kleine(re) positieve resultaten gerealiseerd zijn. Dit betreft zowel vertragingen (aanschaf meldkamersysteem C2000) als incidentele besparingen (communicatie) en minder begrotingsrealisatie als gevolg van vacatureruimte.

Thema Fysieke veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Voorkomen, reduceren en beheersen van fysieke veiligheidsrisico's.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Een actueel rampenplan is in juni 2005 door het College van Burgemeester en Wethouders vastgesteld. Het rampenplan zal begin 2006 worden getoetst door de Provincie Zuid-Holland. Bedrijven met verhoogde fysieke veiligheidsrisico's dienen ook een actueel rampenplan te bezitten. Het rampenbestrijdingsplan van DuPont is in 2005 vastgesteld en het plan van Vopak is gereed voor vaststelling. Het plan van TTD is doorgeschoven naar 2006.
- ✓ De aanvalsplannen dienen voor eind 2006 te zijn geactualiseerd. In 2005 zijn hiervoor de nodige voorbereidingen getroffen. Inmiddels zijn alle bereikbaarheidskaarten al geactualiseerd. Het Brandkranenboek wordt tweejaarlijks aangepast.
- ✓ In 2005 hebben er in het kader van de rampenbestrijding, 5 gemeentelijke oefeningen voor de ondersteunende processen plaatsgevonden.
- ✓ Het Gemeentelijk Coördinatiecentrum is operationeel beschikbaar.
- ✓ De Milieudienst en Brandweer dragen zorg voor de gegevens t.b.v. de provinciale Risicokaart. De Brandweer beheert de gegevens voor Dordrecht.
- ✓ De veiligheidsparagraaf van alle ruimtelijke ordening plannen worden door de Brandweer van een advies voorzien aan de hand van het toetsingskader externe veiligheid. Daarnaast vindt standaard toetsing van de ruimtelijke plannen op de verplichte VER plaats.
- ✓ Ook in 2005 heeft de Brandweer een open dag voor het publiek gehouden, welke zeer positief is ontvangen en gewaardeerd door de inwoners van Dordrecht en omgeving. De opzet van de open dag was dusdanig groots dat het meer het karakter van een evenement had. Ook andere hulpverlenende instanties hebben een bijdrage geleverd aan de open dag.
- ✓ Het nieuwe (regionale) oefenterrein van de Brandweer zal per april 2006 beschikbaar zijn. Het nieuwe oefenterrein biedt meer mogelijkheden voor realistische oefeningen, ook op het gebied van rampenbestrijding.

Wat heeft het gekost?

Thema Fysieke Veiligheid (* € 1.000)

Fysieke Veiligheid	Producten	2005 saldo van baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
6 Pro actie		145-	128-	17
7 Preventie		290-	256-	34
8 Repressieve activiteiten		7.088-	7.198-	110-
Overige brandweer activiteiten		115	179-	294-
11 Brandweerpreventie woningen en gebouwen		1.075-	1.293-	218-
13 Rampenbestrijding		203-	162-	41
217 Saldi kostenplaatsen Brandweer		372-	-	372
				-
Voor bestemming		9.058-	9.216-	158-
				-
Mutaties reserves		122	102	20-
				-
Na bestemming		8.936-	9.114-	178-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Op het thema Fysieke Veiligheid is in het verslagjaar € 393.000 minder aan inkomsten gerealiseerd dan begroot. Daar staat tegenover dat er € 235.000 minder kosten gemaakt zijn, waardoor er per saldo is afgesloten met een tekort van € 158.000.

Dit incidentele nadeel wordt vooral veroorzaakt door een BTW nadeel op repressieve activiteiten van € 135.000, een lagere opbrengst dan begroot op de leges voor verbruiksvergunningen van € 147.000 en een hogere indexering/doorbelasting van overheadkosten dan begroot. Verder is sprake van een aantal kleinere nadelen van € 268.000. Uit het financieel overzicht blijkt een begrotingstechnisch voordeel van € 372.000 op het product saldi kostenplaatsen. Dit is geen werkelijk behaald voordeel, omdat op dit product op begrotingsbasis kosten worden begroot, die in 2005 niet aan producten zijn toegerekend. De werkelijke kosten komen tot uitdrukking op de andere producten binnen dit thema. Het betreft met andere woorden een begrote verdeling van kosten die in de administratie op een andere wijze is geregistreerd. In de begroting 2006 is deze begrotingstechnische verwerking in overeenstemming gebracht met de registratie in de administratie. Daarmee komen alle baten en lasten die met de uitvoering van deze taak samenhangen op de betreffende producten tot uiting.

Thema Verkeersveiligheid

Wat wilden we bereiken?

Verminderen van het aantal verkeersdoden met 50% en 40% minder verkeersgewonden in 2010 (t.o.v. 1986). Concreet betekent dit voor het aantal slachtoffers een vermindering van 410 in 1986 naar 242 in 2010.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De wijkverkeersplannen voor Reeland en Dordt West zijn vastgesteld. Wegens de ontwikkeling van het nieuwe waterschap Hollandse Delta is afgezien van vaststelling van het verkeersplan voor het buitengebied. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat het verkeersplan overgedragen zal worden naar het waterschap.
- ✓ Alle prioriteit 1 t/m 3 maatregelen van de wijkverkeersplannen zijn uitgevoerd, m.u.v. de maatregelen in Krispijn. Deze zullen in 2006 worden getroffen. Er zijn meer meldingen gemaakt m.b.t. storingen aan installaties, verkeersborden en pollers (481) dan begroot (400). Dit is waarschijnlijk toe te rekenen aan de bekendheid bij burgers van de meldingsmogelijkheden. Over de snelheidremmers die in de wijken zijn aangebracht is enige discussie ontstaan. Besluitvorming over de verdere aanpak van snelheidremmende maatregelen zal in 2006 plaatsvinden.
- ✓ Deelname aan projecten voor gedragsbeïnvloeding worden in samenwerking met de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid Drechtsteden en de plaatselijke afdeling 3VO opgepakt.

Wat heeft het gekost?

Thema Verkeersveiligheid (* € 1.000)

Verkeersveiligheid	Producten	2005 saldo van baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
157 VRI en overige verkeersmeubilair		2.995-	2.121-	874
200 Verkeersveiligheid		1.583-	1.016-	567
				-
Voor bestemming		4.578-	3.137-	1.441
				-
Mutaties reserves		2.674	1.591	1.083-
				-
Na bestemming		1.904-	1.546-	358

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Op het thema verkeersveiligheid is een positief resultaat behaald van € 1,4 miljoen. Het resultaat laat zich op hoofdlijnen als volgt verklaren:

VRI en overig verkeersmeubilair (incidenteel voordeel € 0,8 miljoen)

Het genoemde voordeel op het product VRI en overige meubilair is vrijwel volledig toe te schrijven aan het resultaat op de begrote kapitaallasten. Dit voordeel kent diverse inhoudelijke en administratief technische oorzaken. Zo zijn de VRI's in 2005 budgettair overgeheveld van Stadsontwikkeling naar Stadswerken. Hierbij zijn enkele investeringen dubbel gepland, wat dus ook consequenties heeft voor de kapitaallasten (€ 70.000 voordeel). Voorts is er vertraging in meerdere projecten opgetreden, wat logischerwijs ook tot minder kapitaallasten heeft geleid in 2005 (€ 100.000 voordeel). Verder heeft er een administratieve correctie plaatsgevonden m.b.t. de VRI installatie N217/Kilwegtunnel. Deze VRI installatie wordt volledig voldaan door ROM D. Dit levert een voordeel op van € 184.000. Tot slot is er € 150.000 voordeel ontstaan door enerzijds de toepassing van de nota herwaardering en anderzijds eerder gemelde vrijval van € 80.000.

Verkeersveiligheid (incidenteel voordeel € 0,6 miljoen)

Op het product verkeersveiligheid is het positieve resultaat vooral te verklaren uit restantkredieten van meerjarige investeringen. Hierbij valt vooral te denken aan de wijkverkeersplannen. Veel van de maatregelen en investeringen waarvoor in 2005 krediet beschikbaar was, lopen in 2006 door, zoals verkeersmaatregelen in Krispijn, de Staart, Wielwijk Crabbehof en Stadspolders. Tegenover het positieve resultaat door jaarverschuivingen, staat een eenmalig negatief resultaat. Het betreft onvoldoende begrote kosten voor planschades.

Thema Handhaving

Wat wilden we bereiken?

Handhaving vindt plaats op diverse beleidsterreinen onder andere openbare orde en veiligheid, woningbouw en milieu. Doelstellingen op deze beleidsterreinen zijn:

1. Handhaven van de openbare orde en veiligheid;
2. Handhaven kwaliteit van bestaande bebouwing en aansluitende open erven en terreinen;
3. Het voorkomen van gevaar, schade en hinder a.g.v. bedrijfsmatige activiteiten en het stimuleren en waar mogelijk voorschrijven van een milieuvriendelijke bedrijfsvoering.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Met betrekking tot de funderingsproblematiek is in 2005 éénmaal aanleiding geweest om gebruik te maken van de aanschrijvingsprocedure.
- ✓ Vergunningverlening conform APV, Drank- en Horecawet en bijzondere wetten: In het kader van art. 14 Woningwet (kwaliteit bestaande bebouwing) en kwaliteit woningvoorraad zijn respectievelijk 47 en 24 vergunningen c.q. ontheffingen verleend, 732 integrale bedrijfscontroles uitgevoerd en 131 meldingen in het kader van AMvB's behandeld.
- ✓ In 2005 zijn er 848 bouw- en sloopvergunningen verleend en 1237 vergunningen of meldingen. Hiervan waren er 327 horeca gerelateerd.
- ✓ In het kader van handhaving kwaliteit bestaande bebouwing zijn in alle gevallen waar sprake was van bouwkundige gebreken de eigenaren aangeschreven. In 2006/2007 zal het tot nu toe gevoerde beleid worden geëvalueerd.
- ✓ In 2005 zijn 167 gebruiksvergunningen verleend en 125 gebruiksvergunningaanvragen in behandeling genomen. Het merendeel daarvan is in een afrondend stadium.
- ✓ In het kader van milieuhandhaving zijn in 2005 493 bedrijfscontroles uitgevoerd. Dat is 72% van het geplande aantal controles. Belangrijkste oorzaak hiervoor is capaciteitstekort. In het controleprogramma hebben risicorelevante bedrijven, nieuwe bedrijven, regionale samenwerkingsprojecten en klachten en signalen voorrang gekregen. In 2006 kan de achterstand deels worden ingelopen. Daarmee behouden we het adequate niveau, een richtlijn voor een goed handhavingsniveau. Er zijn 239 hercontroles uitgevoerd, 136% van de begroting en er zijn 8 dwangsommen opgelegd, 15% van de begroting.

Wat heeft het gekost?

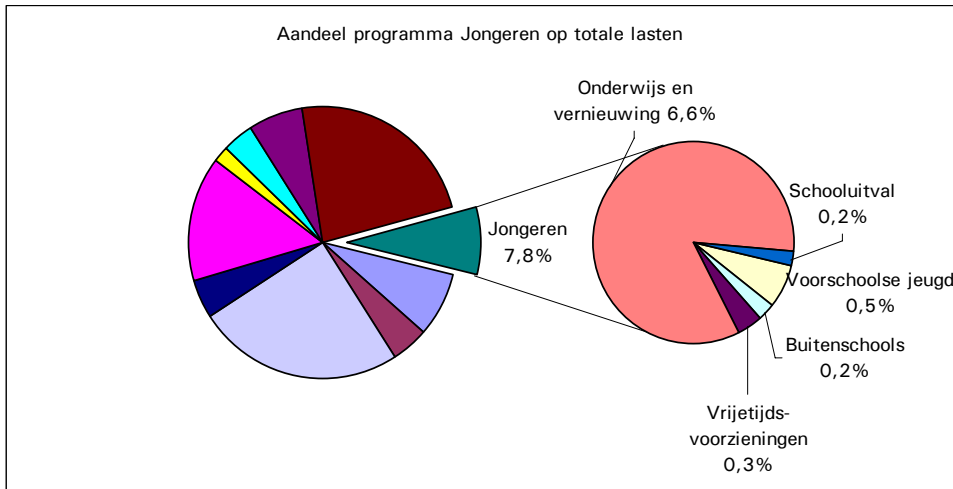
Thema Handhaving (* € 1.000)

Handhaving	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
14 Vergunningen en handhaving		100-	92-	8
173 Woningtoezicht		56-	21-	35
174 Splitsing- en onttrekkingsvergunningen		15	-	15-
175 Bouw- en sloopvergunningen		468-	381-	87
179 Welstand en architectuurbeleid		88-	124-	36-
182 Planjuridisch instrumentarium		288-	284-	4
202 Vergunningverlening milieu		1.826-	1.868-	42-
Voor bestemming		2.811-	2.770-	41
Mutaties reserves		425	241	184-
Na bestemming		2.386-	2.529-	143-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Per saldo is het thema handhaving gerealiseerd met een positief incidenteel saldo van € 41.000. Er is in 2005 bijna € 0,6 miljoen extra aan bouwleges ontvangen als gevolg van een hoger aantal vergunningaanvragen dan verwacht. Buiten het feit dat dit meer werk ter afhandeling met zich meebracht, is er binnen het thema handhaving meer inzet van personeel nodig geweest dan verwacht. De extra inzet betreft met name de werkzaamheden in het kader van de projecten digitalisering, bouwbeleidsplan, handhavingsbeleidsplan en de VROM-pilot.

3.5 Programma Jongeren

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Samen met (onderwijs)partners bijdragen aan een ononderbroken ontwikkelingslijn voor kinderen en jongeren.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

De tevredenheid van inwoners over jongerenvoorzieningen ligt beduidend laag. Uit de Jongerenmonitor 2003 bleek al dat naar het oordeel van de jongeren zelf, slechts 44% van de doelgroep tevreden is met de jongerenvoorzieningen in de buurt.

Met het verminderen van voortijdig schoolverlaten is het anno 2005 beter gesteld. Met name in het voortgezet onderwijs en het mbo-bbl (beroepsbegeleidende leerweg) neemt het aantal voortijdige schoolverlaters af.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Een ononderbroken ontwikkelingslijn voor kinderen en jongeren begint bij de voorschoolse opvang en eindigt bij jongeren met een startkwalificatie. Verschillende trajecten die al in een eerder stadium in gang waren gezet, zoals Route 23, het SIS-programma (School in de Samenleving) en Multidisciplinaire Teams op scholen, zijn voortgezet en of doorontwikkeld. Met Route 23 worden positieve resultaten behaald. Het project is nu opgeschaald naar regionaal niveau. Het invoeren van het SIS-programma op scholen verloopt volgens planning en zal in 2006 worden geëvalueerd.

Om de kwaliteit van de kinderopvang te waarborgen is het Keurmerk Kwaliteit Kinderopvang ontwikkeld. Vanaf 2006 kan het keurmerk uitgereikt worden.

Vanuit het in 2005 ingerichte programma Kennis/Leerpark wordt gewerkt aan het versterken van het hoger onderwijs aanbod in stad en regio en aan de doorlopende leerlijn (v)mbo-hbo. Daarbij is van belang dat het beroepsonderwijs aansluit op de beroepspraktijk.

Voor de uitbreiding van de Multidisciplinaire Teams naar het voortgezet onderwijs zijn de voorbereidingen getroffen. De teams zullen per maart 2006 operationeel zijn.

Het Regionaal Bureau Leerplicht ziet toe op de naleving van de Leerplichtwet.

De gemeente hecht grote waarde aan de betrokkenheid van jongeren bij de samenleving. De website DordtRocks is één van de instrumenten waarvan gebruik wordt gemaakt om jongeren te betrekken bij de (op hun gerichte) Dordtse ontwikkelingen.

Wat heeft het gekost?

Programma Jongeren (* €1.000)

(* €1.000) Thema's	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
Voorschoolse jeugd	1.764-	1.903-	139-
Onderwijs & vernieuwing	23.634-	24.725-	1.091-
Buitenschools	2.652-	997-	1.655
Vrijtijdsvoorzieningen	1.798-	1.749-	49
Onderwijsuitval	100-	270-	170-
			-
Voor bestemming	29.948-	29.644-	304
Mutaties reserves	4.170	3.611	559-
Na bestemming	25.778-	26.033-	255-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Voorschoolse jeugd

Wat wilden we bereiken?

Verbeteren van de aansluiting van 0-4 jarigen op het primair onderwijs en het verkleinen van het aantal kinderen met achterstand in groep 3 van het basisonderwijs.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In totaal hebben 1842 van alle potentiële 2- en 3-jarigen gebruikt gemaakt van de peuterspeelzaal (teldatum 01-02-2005). Dit is gerealiseerd door werving en toeleiding via de folder die alle ouders van een peuter ontvangen hebben, via Stap In en via wervingsinstrumenten van de peuterwerkorganisaties.
- ✓ Alle gesubsidieerde peuterwerkorganisaties hebben gebruik gemaakt van het aanbod deskundigheidsbevordering t.b.v. eigen personeel en vrijwilligers.
- ✓ In 2005 hebben circa 2000 peuters en kleuters deelgenomen aan (voor-)leesbevorderende activiteiten en circa 1100 ouders.
- ✓ In 2005 zijn er in 38 kleutergroepen VVE-programma's aangeboden.

Wat heeft het gekost?

Thema Voorschoolse jeugd (* € 1.000)

Voorschoolse jeugd Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
95 Voorschoolse periode	1.383-	1.577-	194-
82 Voor- en vroegschoolse educatie	381-	326-	55
Voor bestemming	1.764-	1.903-	139-
Mutaties reserves	-	-	-
Na bestemming	1.764-	1.903-	139-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Ter realisatie van de doelstellingen van het thema Voorschoolse Opvang is incidenteel € 139.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit komt met name door een niet voorziene afrekening op het gebied van opvoedingsondersteuning. Ten opzichte van de Interimnota (nadeel € 74.000) wordt het hogere nadeel veroorzaakt door een hogere toerekening aan dit thema van de apparaatskosten dan begroot. Ten tijde van de Interimnota was dit inzicht nog niet bekend.

Thema Onderwijs en vernieuwing

Wat wilden we bereiken?

Vergroten van de ontwikkelingskansen voor jeugdigen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het openbaar onderwijs is verzelfstandigd. De regelgeving voor de schoolbegeleiding is onlangs herzien. In het 2^e kwartaal 2006 zal de beleidswijziging aan het Gemeentebestuur worden voorgelegd.
- ✓ Het realiseren van het SIS-programma in 13 scholen en wijken verloopt volgens planning. In 2006 zal de SIS-uitvoering worden geëvalueerd.
- ✓ In het kader van een sluitende aanpak ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid zijn en worden VSV-programma's en Route 23 ingezet. Resultaten worden gerapporteerd via de jaarrekeningen van scholen. het project Route 23 is uitgegroeid tot een gemeenschappelijke werkwijze binnen een aantal gemeenten van de Drechtsteden.
- ✓ Vanuit het Ministerie van Onderwijs zijn in een beperkt aantal gemeenten, waaronder Dordrecht, experimenten gestart met schakelklassen (hierin worden leerlingen met een taalachterstand intensief begeleid t.b.v. doorstroming naar regulier onderwijs). De bevindingen worden meegenomen bij de verdere beleidsontwikkeling. De verwachting is dat in de loop van het schooljaar 2005/2006 de minister het beleid vaststelt, zodat m.i.v. het schooljaar 2006/2007 schakelklassen "nieuwe stijl" operationeel worden. De bestaande Nt2 opvang (4 groepen) is in stand gehouden waardoor leerlingen versneld de taalachterstand konden wegwerken en het reguliere basisonderwijs instromen.
- ✓ Er is een quick scan uitgevoerd naar de werkwijzen en initiatieven rondom doorstroming mbo en hbo-opleidingen. Met de betreffende scholen zijn concrete afspraken gemaakt over de uitwerking van een aantal doorstroomprojecten.
- ✓ In september 2005 heeft de Gemeenteraad een ontwikkelbesluit voor het Leerpark genomen, wat de basis vormt voor de realisatieovereenkomsten de komende jaren. Realisatieovereenkomsten voor het Da Vinci College en de openbare inrichting van het Leerpark en de bouw van het Insula College zijn gesloten. Met de bouw van de Da Vinci en Insula Colleges is aangevangen en wordt medio 2007 opgeleverd. Daarmee starten ook de eerste onderwijsleerbedrijven.
- ✓ In oktober zijn door alle schoolbesturen de overeenkomsten IHP ondertekend. In de raad van november 2005 is de herijking van het IHP aan de orde gesteld, waarin uitgebreid de stand van zaken over dit proces is weergegeven.

Wat heeft het gekost?

Thema Onderwijs en Vernieuwing (* € 1.000)

Onderwijs en vernieuwing	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
83 Bestuurscommissie OPO		363-	470-	107-
84 School in de samenleving		1.038-	888-	150
85 Bestrijding onderwijsachterstand		1.134-	587-	547
86 Educatie		1.004-	1.021-	17-
87 Schoolbegeleiding		362-	352-	10
89 Schoolgebouwen		12.355-	13.100-	745-
90 Gymlokalen		852-	935-	83-
92 Leerpark		1.375-	2.018-	643-
93 Leerlingenvervoer		1.079-	990-	89
94 Schoolzwemmen		285-	325-	40-
104 Bibliotheek		2.926-	2.912-	14
110 VSO		23-	46-	23-
111 Johan de Wittgymnasium		43-	12-	31
148 Natuur en Milieu Educatie		902-	897-	5
210 Saldi kostenplaatsen O&W		107	172-	279-
Voor bestemming		23.634-	24.725-	1.091-
Mutaties reserves		4.204	3.530	674-
Na bestemming		19.430-	21.195-	1.765-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema Onderwijs en Vernieuwing is afgesloten met een nadelig resultaat van € 1 miljoen. Dit saldo bestaat uit meerdere grote(re) voor- en nadelen, welke hieronder worden toegelicht:

Bestuurscommissie OPO (incidenteel nadeel € 0,1 miljoen)

Bij de begroting 2005 is er van uitgegaan dat de verzelfstandiging van OPO 1 januari 2005 in zou gaan, wat uiteindelijk 1 april 2006 is geworden. Het nadeel betreft de afkoopsom in verband met de bruidsschatregeling aan het openbaar onderwijs i.v.m. de verzelfstandiging. Daarvoor is een voorziening gevormd, welke echter voor € 63.000 ontoereikend was. Daarnaast bedraagt de extra storting in verband met deze regeling € 1,022 miljoen. Deze extra storting is verantwoord op het product schoolgebouwen.

Bestrijding onderwijsachterstand (incidenteel voordeel € 0,5 miljoen)

Tot en met het jaar 2005 volgt de verantwoording van subsidies niet, zoals de gemeentelijke jaarrekening, het kalenderjaar. Daardoor worden subsidies met zogenaamde gebroken dienstjaren voor het gehele bedrag meegenomen in het eerstgenoemde jaar. Hierdoor ontstaat er incidenteel een voordeel van € 330.000 bij Voortijdig schoolverlaten.

Schoolgebouwen (incidenteel nadeel € 0,7 miljoen)

Het nadelige resultaat op de schoolgebouwen wordt veroorzaakt door diverse voor- en nadelige ontwikkelingen in de baten en lasten. De belangrijkste zijn hogere huurinkomsten (€ 1,2 miljoen), lagere apparaatskosten € 0,2 miljoen, lagere kapitaallasten als gevolg van voorziene vertraging op de uitvoering van de onderwijshuisvesting (€ 0,5 miljoen), hogere exploitatiekosten voor de schoolgebouwen (€ 0,2 miljoen) en een nadeel op de kapitaallasten als gevolg van de invoering van de bepalingen uit de nota Waardering en afschrijving € 1,8 miljoen. De nota Waardering en afschrijving is inclusief de daarmee samenhangende financiële gevolgen separaat in de raad van april vastgesteld.

Ten slotte wordt het nadeel veroorzaakt door de zogenaamde bruidschat. De bruidschat is een wettelijke mogelijkheid, waartoe in Dordrecht is besloten, ter tegemoetkoming in de kosten van administratie, beheer en bestuur van de verzelfstandigde schoolbesturen. Hiermee worden zij in staat gesteld om als zelfstandige organisatie te opereren. Deze tegemoetkoming wordt in een periode van vijf jaren aan de besturen uitgekeerd en zij moeten jaarlijks een verantwoording van deze middelen overleggen. In de begroting 2006 was daartoe rekening gehouden met een storting van € 1.022.000. Echter, volgens verslagleggingsvoorschriften dient deze storting reeds in 2005 plaats te vinden. Daardoor leidt deze –niet in 2005 begrote- storting tot een nadeel in 2005. In het jaar 2006 zal daarentegen sprake zijn van een voordeel.

Leerpark (incidenteel nadeel € 0,6 miljoen)

Het strategische project Leerpark wordt bekostigd uit de beschikbare gelden voor de Strategische Investeringen (SI), het Grondbedrijf en Onderwijs. Het is een project wat gerealiseerd wordt in de komende jaren. Het saldo van de in een jaarschijf gemaakte kosten en opbrengsten wordt jaarlijks geëgaliseerd via genoemde dekkingsbronnen. Daardoor is het project Leerpark "onder de streep" budgettair neutraal.

De overschrijding wordt veroorzaakt door de volgende twee oorzaken:

- € 519.384 is ten onrechte geactiveerd in het jaar 2004 en is alsnog gecorrigeerd via de exploitatie in 2005;
- € 120.000 begrote bijdrage van de provincie / Drechtsteden is in 2005 nog niet ontvangen.

Het daardoor in de jaarschijf 2005 gerealiseerde nadeel voor bestemming van circa € 0,6 miljoen wordt conform staand beleid ten laste gebracht van de reserve SI.

Thema Buitenschools

Wat wilden we bereiken?

Jeugdparticipatie

Actieve deelname van jeugdigen aan culturele, recreatieve, educatieve en sportieve activiteiten. Concreet moet dit ertoe leiden dat:

In 2005 tenminste 75% van de jeugd positief is over 'ruimte in de buurt';

In 2005 is tenminste 76% van de jeugd positief over 'uitgaan in de Binnenstad'.

Kinderopvang

Voldoende aanbod van kinderopvang met een evenwichtige spreiding over de verschillende wijken. De kwaliteit van de kinderopvang moet goed zijn.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De jongerenwebsite DordtRocks is één van de manieren waarop jongeren betrokken worden bij Dordtse ontwikkelingen. Eind 2005 telt de jongerenwebsite ruim 2200 leden. Andere activiteiten richten zich op het betrekken van jongeren bij o.a. het herinrichten van de speelplek, zoals in de Stadspolders.
- ✓ Het Dordtse keurmerk Kwaliteit Kinderopvang is ontwikkeld om de kwaliteit van de kinderopvang te bewaken. De verwachting is dat begin 2006 het eerste keurmerk zal worden uitgereikt.
- ✓ Het Loket Kinderopvang wordt per 01-01-2006 opgeheven. De werkzaamheden van het loket gaan over naar consultants van de Sociale Dienst.
- ✓ In het kader van de Wet Kinderopvang heeft de gemeente een financiële tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang toegekend aan ongeveer 350 ouders.
- ✓ In samenwerking met scholen, sportverenigingen en commerciële sportaanbieders is in 2005 een uitgebreid kennismakingsprogramma met sport voor scholieren samengesteld dat is opgenomen in de schoolsportmap.
- ✓ Via verschillende sportstimuleringsprojecten gericht op de jeugd en specifieke doelgroepen, is bijgedragen aan het bevorderen van een gezond leefgedrag en participatie aan de samenleving.

Wat heeft het gekost?

Thema Buitenschools (* € 1.000)

Buitenschools	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
96 Jeugdparticipatie		823-	845-	22-
105 Kinderopvang		1.829-	152-	1.677
Voor bestemming		2.652-	997-	1.655
Mutaties reserves		-	-	-
Na bestemming		2.652-	997-	1.655

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Door een beleidswijziging op het terrein van de Buitenschoolse Opvang heeft er in 2005 geen uitname uit het Gemeentefonds plaatsgevonden. Dit levert een voordeel van € 1,2 miljoen op. Daarnaast hebben er meer afrekeningen met instellingen uit voorgaande jaren plaatsgevonden dan verwacht, waardoor een extra incidenteel voordeel ontstaat van € 0,4 miljoen. Per saldo is er een positief resultaat op het thema Buitenschoolse opvang van € 1,7 miljoen.

Thema Vrijtijdsvoorzieningen

Wat wilden we bereiken?

- Deelname bevorderen van kinderen en jongeren aan vrijetijdsvoorzieningen;
- Een bijdrage leveren aan het verminderen van het aantal delictplegers van 12 tot 23 jaar;
- Voorkomen voortijdig schoolverlaten;
- Vergroten van het aantal jongeren dat een startkwalificatie haalt;
- Vergroten van het aantal deelnemers aan een educatief traject.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In het kader van jeugd- en jongerenwerk is gestart met de uitvoering van de beleidsnota Speeltuinwerk.
- ✓ In 2005 is ook het beleidsproces jongerenwerk opgestart, waarin de aandacht uitgaat naar de volgende ontwikkelopgaven:
 - flexibele inzet van jongerenwerker in de wijken en op scholen en de daarmee samenhangende verbetering van de vraagsturing;
 - methodiek- en competentie-ontwikkeling van de jongerenwerkers.
- ✓ Diverse projecten gericht op jongeren hebben ertoe geleid dat de jongerenwebsite DordtRocks nu zo'n 2200 leden telt.
- ✓ Op alle VMBO-scholen zijn multidisciplinaire teams aanwezig die het onderwijs ondersteunen gericht op maatschappelijk werk. In 2005 zijn de voorbereidingen getroffen voor uitbreiding van de MDT's naar havo en vwo, die in maart 2006 zullen starten.

Wat heeft het gekost?

Thema Vrijtijdsvoorzieningen (* € 1.000)

Vrijtijdsvoorzieningen	2005 saldo baten en lasten			
	Producten	Begroting	Rekening	Saldo *
97 Jeugdvoorzieningen		1.798-	1.749-	49
				-
Voor bestemming		1.798-	1.749-	49
				-
Mutaties reserves		34-	81	115
				-
Na bestemming		1.832-	1.668-	164

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Diverse kleine over- en onderrealisatie hebben geleid tot een positief incidenteel resultaat van € 49.000 binnen het thema Vrijtijdsvoorzieningen. De afwijkingen zijn met name ontstaan door vertraging van het schoolmaatschappelijk en een onverwacht lager beslag op de budgetten van jeugd in de buurt en jeugd in de binnenstad.

Thema Onderwijsuitval

Wat wilden we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van voortijdige schooluitval onder het motto: "elke Dordtse leerling beschikt bij het verlaten van het onderwijs over een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt".

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In samenwerking met het Regionaal Bureau Leerplicht is een verzuimprotocol leerplichtigen opgesteld. Registratie van ongeoorloofd schoolverzuim maakt hiervan onderdeel uit.
- ✓ Het uitvoeren van de naleving op de Leerplichtwet en het doorontwikkelen van het leerplichtbeleid behoort tot de taken van het Regionaal Bureau Leerplicht.
- ✓ De verantwoordelijkheid voor het onderwijsachterstandenbeleid is door het kabinet bij de scholen gelegd, waaronder de preventie van voortijdig schoolverlaten. Op het moment dat er duidelijkheid is over de beschikbare middelen voor het voortgezet onderwijs zullen er met de scholen afspraken worden gemaakt over de verantwoordelijkheidsverdeling. In Dordrecht wordt er op verschillende manieren gewerkt aan de verbetering van het onderwijs en de kwaliteit van de zorgstructuur. Binnen het MBO worden momenteel de middelen ingezet volgens de uitgangspunten van het ketensamenwerkingsproject Route 23 en de proeftuin Arbeidsmarkt Kwalificerend Assistent (een nieuw project van het Da Vinci College). De omvang van het voortijdig schoolverlaten in het VMBO is beperkt, desondanks is er nog steeds een omvangrijke groep VMBO-leerlingen die ongediplomeerd in het MBO terecht komen. In het MBO-BBL (beroepsbegeleidende leerwegen) is de uitval sterk verminderd. In tegenstelling tot het MBO-BOL (beroepsopleidende leerwegen).

Wat heeft het gekost?

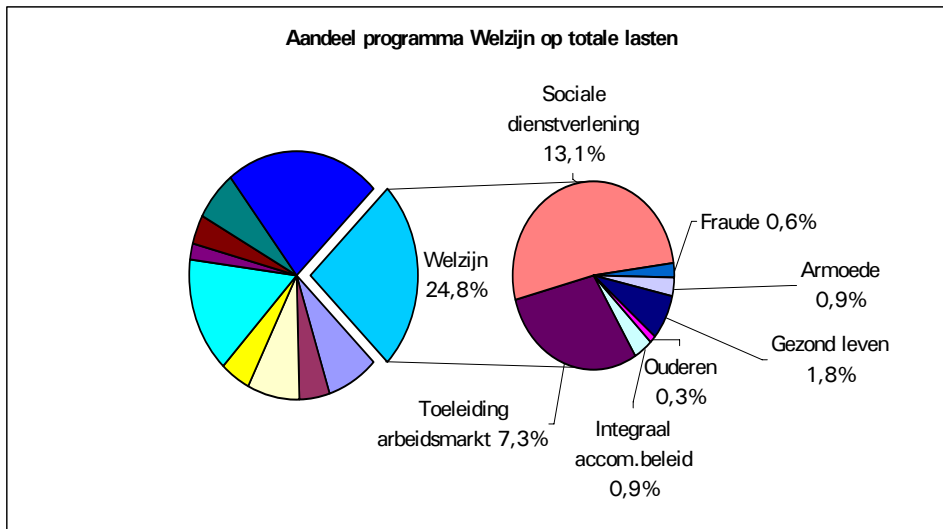
Thema Onderwijsuitval (* € 1.000)

Onderwijsuitval	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Saldo *
88 Leerplicht		100-	270-	170-
Voor bestemming		100-	270-	170-
Mutaties reserves		-	-	-
Na bestemming		100-	270-	170-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

In 2004 heeft de sector Onderwijs en Welzijn een aantal taken op het gebied van de leerplicht overgedragen naar Regionaal Bureau Leerplicht +. Bij de berekeningen van de 'mee te geven' budgetten is onvoldoende rekening gehouden met de bij de gemeente Dordrecht achterblijvende overhead. Denk hierbij aan diverse secretariaatstaken. Dit leidt in 2005 tot een incidenteel tekort op de begroting van € 170.000.

3.6 Programma Welzijn

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

De actieve deelname van zo veel mogelijk bewoners aan de samenleving bevorderen.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

In vergelijking met 1999 is de bijstandsafhankelijkheid afgenomen. Over het algemeen ligt deze in Dordrecht lager dan in de G27.

De werkloosheid is in Dordrecht-West (Krispijn, Wielwijk en Crabbehof) het hoogst. Inherent hieraan zien we dat het aantal inwoners die van mening zijn dat ze een matige of slechte gezondheid hebben ook in Dordrecht-West het hoogst is (20%).

M.b.v. de leefsituatie-index van het SCP wordt de positie van de Dordtse burgers in één score gevat. De leefsituatie-indexscore ligt bij allochtone inwoners lager dan bij autochtone inwoners. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat ze moeilijker aan een betaalde baan komen en met de beheersing van de Nederlandse taal.

Daarentegen heeft deze groep van de Dordtse bevolking wel veel meer interetnische vriendschappen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Meedoen aan de samenleving richt zich met name op de kwetsbare groepen. Ter bevordering van de zelfredzaamheid en participatie aan de samenleving zijn in het kader van het project "Meedoen", gesubsidieerd door het Ministerie van Sociale Zaken, diverse activiteiten georganiseerd.

Ook met het sociale voorzieningenaanbod trachten we te voorkomen dat mensen uitgesloten worden van de samenleving door ze weer een toekomstperspectief te bieden (in zowel materiële en immateriële zin). Inburgering van oud- en nieuwkomers wordt gestimuleerd via o.a. diverse taaltrajecten en pilots.

Wat heeft het gekost?

Programma Welzijn (* € 1.000)

(* € 1.000)	Thema's	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat*
	Integraal accommodatiebeleid	3.145-	3.508-	363-
	Toeleiding arbeidsmarkt	8.492-	9.063-	571-
	Sociale dienstverlening	20.764-	16.359-	4.405
	Fraudebestrijding	371	1.730	1.359
	Armoedebestrijding	4.758-	4.243-	515
	Gezond leven	9.319-	9.028-	291
	Ouderen	1.851-	1.666-	185
				-
	Voor bestemming	47.958-	42.137-	5.821
	Mutaties reserves	591	661-	1.252-
	Na bestemming	47.367-	42.798-	4.569

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Integraal accommodatiebeleid

Wat wilden we bereiken?

Versterken van de sociale infrastructuur en duurzaam herstel van kwetsbare wijken. Een adequate sociale basisinfrastructuur voor ontplooiing, ontmoeting, ontspanning en opvang.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het in stand houden en verhuren van gemeentelijke welzijnsaccommodaties is een continu proces. De Dordtse Welzijns Organisatie heeft in 2005 circa 40 accommodaties (waaronder 11 buurthuizen in eigendom van de gemeente) geëxploiteerd. In 2005 is een aanvang gemaakt met de herijking van het beleidskader Buurtwerk. Van daaruit is een aantal ontwikkelopgaven geformuleerd waaronder de ontwikkeling van beleid voor Welzijnsaccommodaties. Dit zal in 2006 plaatsvinden.

Wat heeft het gekost?

Thema Integraal accommodatiebeleid (* € 1.000)

Integraal accommodatiebeleid Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
91 Welzijnsaccommodaties	231-	169-	62
100 Buurtwerk	2.914-	3.339-	425-
Voor bestemming	3.145-	3.508-	363-
Mutaties reserves	-	7	7
Na bestemming	3.145-	3.501-	356-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het verschil op het thema integraal accommodatiebeleid is vrijwel volledig toe te schrijven aan het product buurtwerk:

Buurtwerk (incidenteel nadeel € 0,4 miljoen)

Aan het product buurtwerk is in 2005 meer capaciteit besteed dan voorzien. Dit is veroorzaakt door het op orde brengen van de (financiële) relatie met de Dordtse Welzijnsorganisatie (DWO). De gemeente heeft toegezegd eventuele frictiekosten in verband met het financieel gezond maken van de DWO (deels) voor haar rekening te nemen. Hiertoe is een voorziening gevormd van € 0,2 miljoen. Over de brief terzake dit onderwerp aan de DWO bent u in uw vergadering van 31 januari jl. geïnformeerd. Verder is een eenmalige vergoeding verstrekt aan de DWO van € 0,2 miljoen om de offerte voor 2005 volledig te kunnen uitvoeren.

Thema Toeleiding arbeidsmarkt

Wat wilden we bereiken?

Bevordering van de arbeidsparticipatie en anderszins volwaardige deelname aan de Dordtse samenleving. Dit algemene doel is geconcretiseerd voor de diverse producten die tot dit thema behoren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In 2005 zijn 1.278 werkzoekenden met een uitkeringsaanvraag aangemeld bij de Werkplaats van de Sociale Dienst.
 - 25% heeft via de Werkplaats binnen 3 maanden regulier werk gevonden;
 - 35% is doorgestroomd naar een arbeidsmarktgericht uitstroomtraject (AGU);
 - 18% is doorverwezen naar trajecten de Springplank of De Brug (ofwel Kweekvijver).
- ✓ In 2005 zijn de projecten zoals die staan vermeld in het beleidsprogramma Antillianen in Dordrecht: Vooruit...!2005-2006 uitgevoerd. De uitvoering van het beleidsprogramma heeft als streven te komen tot reguliere inbedding van activiteiten binnen de basisvoorzieningen van de stad, die voor alle inwoners toegankelijk zijn. De evaluatie gegevens worden op dit moment verzameld.
- ✓ Foyer Dordrecht: in 2005 is een start gemaakt met een tijdelijke voorzieningenlocatie, die nog moet worden afgestemd op de nieuwe ontwikkelingen in de wijk Crabbehof c.q. Dordrecht West. Inmiddels wonen er jongeren en wordt het concept in de praktijk uitgevoerd. Er zijn 131 verbouwde kamers gerealiseerd en de overige 70 plaatsen zijn gerealiseerd in bestaande flatwoningen, veelal afgestemd op alleenstaande Antilliaanse moeders in de wijk. Nadere plannen zijn uitgewerkt voor de aanpak van de buitenruimte en openbaar groen en de plannen voor het realiseren van een klein voorzieningengebouw. Definitieve besluitvorming vindt plaats in 2006.
- ✓ Uit de eerste voortgangsrapportage over het Uitvoeringsprogramma Integratie & Interculturalisatie (november 2005) blijkt dat 28 van de 49 geformuleerde actiepunten in het eerste uitvoeringsjaar zijn uitgevoerd. De actiepunten betreffen verschillende thema's w.o. inburgering, participatie, sport, ontmoeting en dialoog als ook personeelsbeleid en anti-discriminatie. De eerste Integratiemonitor Dordrecht is uitgekomen. Deze monitor bevat een nulmeting op de verschillende dimensies van integratie in Dordrecht. De positie van de vier grootse groepen allochtonen is afgezet tegen die van autochtone Dordtenaren. De Dordtse Integratie Adviesraad is door een extern bureau geëvalueerd; op basis hiervan is een nieuwe werkwijze geïntroduceerd waarin niet langer het (on)gevraagd uitbrengen van schriftelijke adviezen centraal staat maar debat en communicatie met een brede vertegenwoordiging uit de stad het vertrekpunt is. De methodiek van beleidsontwikkeling is in samenwerking met het Kenniscentrum Grote Steden beschreven en gepubliceerd onder de titel "Integratie-De Dordtse aanpak. Praktisch integratiebeleid op lokaal niveau". Over de Dordtse Aanpak is een minisymposium "Van Durven naar Doen" georganiseerd waaraan circa 90 beleidsmakers, bestuurders, uitvoeringsorganisaties en vertegenwoordigers van migranten zelforganisaties en bewoners

- hebben deelgenomen. Als onderdeel van het Marokkofestival (400 jaar Nederlands-Marokkaanse handelsbetrekkingen) is de opvoering van het toneelstuk "Leven in verschillende culturen" en aansluitend een debat met circa 100 jongeren gefaciliteerd.
- ✓ 15 Zelforganisaties in Dordrecht hebben subsidie ontvangen voor 25 projecten, gericht op integratie. Daarnaast werden verschillende incidentele activiteiten georganiseerd, zoals de wereldlunch, de trainingsweekenden en het wereldkerstdorp. Per 1 januari 2005 is het nieuwe subsidiebeleid voor migrantenzelforganisaties van kracht. Meer dan voorheen ligt de nadruk op ontmoeting tussen verschillende bevolkingsgroepen.
 - ✓ Het Ministerie van Sociale Zaken heeft een subsidie toegekend voor het project Meedoen in Dordrecht. Het project loopt door tot september 2006. Startsein voor het project werd gegeven op 8 maart op de Internationale Vrouwendag. Met het opzetten van vrouwen-netwerken is gewerkt aan de versterking van de positie van vrouwen uit etnische minderheden en daarmee deelname aan de samenleving.
 - ✓ Het Anti Discriminatie Bureau Dordrecht (ADBBD) heeft na overleg en naast de reguliere activiteiten die jaarlijks worden uitgevoerd nieuw project tegen discriminatie opgesteld. Hiervoor is een extra incidentele bijdrage beschikbaar gesteld. Uitvoering zal in samenwerking met overige betrokken partijen in 2006 ter hand worden genomen. In het afgelopen jaar is er in opdracht van de minister onderzoek gedaan naar de kerntaken van de ADB's, of er sprake is van een landelijk dekkend netwerk en versterking van de samenwerking met andere partners. ADBBD heeft hierin een stevige positie door de huidige financieringsgrondslag vanuit de gemeente.

Wat heeft het gekost?

Thema Toeleiding arbeidsmarkt (* € 1.000)

Toeleiding arbeidsmarkt Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
37 Poort en werkplaats	1.044-	400-	644
38 Kweekvijver	3.569-	3.256-	313
39 Doelgroepen	870-	1.191-	321-
40 AGU's (arbeidsmarkt gerelateerde uitstroomtrajecten) en WSW	1.751-	3.786-	2.035-
98 Antillianenprojecten	514-	232	746
99 Integratie	653-	583-	70
102 Antidiscriminatie	91-	79-	12
Voor bestemming	8.492-	9.063-	571-
Mutaties reserves	123	665-	788-
Na bestemming	8.369-	9.728-	1.359-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema Toeleiding Arbeidsmarktbeleid is afgesloten met een nadelig saldo van € 0,6 miljoen. Dit saldo is als volgt tot stand gekomen:

Poort en Werkplaats (incidenteel voordeel € 0,6 miljoen incidenteel)

De intakekosten zijn gedekt uit ESF/WWB gelden. Hier was bij het opstellen van de begroting geen rekening mee gehouden.

Kweekvijver (incidenteel voordeel € 0,3 miljoen incidenteel)

Ook binnen dit product is een incidenteel voordeel behaald door een onverwacht hogere WWB-bijdrage voor de inkoop reïntegratie.

Doelgroepen (incidenteel nadeel € 0,3 miljoen)

In 2005 zijn extra kosten gemaakt voor de uitvoering van de doelstellingen voor de kinderopvang. In 2005 is de nieuwe wet Kinderopvang in werking getreden. Bij invoering zijn aannames gedaan mbt het (verwachte) beroep op de regeling. Structureel is ca € 1 ton extra budget nodig in verband met het (hogere) beroep op de regeling. Daarnaast is sprake van een incidenteel nadeel van € 2 ton veroorzaakt door implementatiekosten.

AGU's en WSW (nadeel € 2 miljoen)

Een deel van apparaatskosten zijn, evenals de intakekosten poort en werkplaats, gedekt uit ESF/WWB gelden, wat een incidenteel voordeel oplevert van € 0,1 miljoen. Belangrijker is het tekort van € 2,2 miljoen. Dit is een rechtstreeks gevolg van de problematiek bij Drechtwerk. Drechtwerk kampt met aanzienlijke exploitatietekorten, die voor rekening komen van de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw'ers. De gemeenteraad heeft op voorstel van het college in het najaar ingestemd met de 3^e begrotingswijziging 2005 van Drechtwerk, in welk kader de problematiek en financiële consequenties uiteengezet zijn. De financiële consequenties voor Dordrecht zijn niet verwerkt middels een wijziging van de gemeentebegroting en komen dus conform raadsbesluit tot uiting in een overschrijding van € 2,2 miljoen. In 2006 zullen voorstellen gedaan worden met betrekking tot de toekomst van Drechtwerk en bijbehorende financiële consequenties.

Antillianen projecten (incidenteel voordeel € 0,7 miljoen incidenteel)

In de begroting 2005 werd rekening gehouden met een terugbetalingsverplichting voor deze projecten. Daarvoor was een voorziening gevormd. Deze terugbetalingsverplichting is echter niet nodig, waardoor incidenteel € 0,7 miljoen vrijvalt.

Thema Sociale dienstverlening

Wat wilden we bereiken?

Bevorderen van de zelfredzaamheid van mensen op materieel of immaterieel gebied. Volwaardige participatie aan de samenleving bevorderen. Aan rechthebbenden tijdig, correct en rechtmatig verstrekken van uitkeringen, tegemoetkomingen en voorzieningen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In 2005 zijn 2.164 aanvragen voor bijstand in de levensonderhoud afgehandeld. In het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten zijn 1.514 aanvragen vervoersvoorzieningen, 836 rolstoelvoorzieningen en 1.749 woonvoorzieningen afgehandeld.
 - ✓ In 74 gevallen is intermediaitien tussen klant en uitkeringenbeheer ingezet. Dit is 10% minder voorgekomen dan aanvankelijk nodig werd geacht.
 - ✓ Met ingang van 2005 hebben de samenwerkende gemeenten een nieuwe regionale samenwerkingsovereenkomst getekend voor twee jaren ter bevordering van de psychosociale hulpverlening.
 - ✓ Stichting Opmaat heeft een aantal trajecten opgezet om de kwaliteit van de dienstverlening en informatievoorziening voor de gemeenten te verbeteren.
 - ✓ Ter bevordering van de zelfredzaamheid en participatie aan de samenleving zijn in het kader van project Meedoen, gesubsidieerd door het Ministerie van Sociale Zaken, diverse activiteiten georganiseerd. Het project loopt door tot september 2006.
 - ✓ In het kader van inburgering oudkomers zijn verschillende activiteiten ontplooid met als doel de participatie van vrouwen te bevorderen. De activiteiten lopen uiteen van ontmoetingsbijeenkomsten en taallessen tot themabijeenkomsten op scholen en in buurthuizen.
 - ✓ In 2005 is een groot aantal cursussen en gespreksgroepen via het Da Vinci College aangeboden:
 - 40 vrouwen krijgen thuis les (MENS);
 - 150 vrouwen volgen taallessen op basisscholen of buurthuizen, gecombineerd met ouderparticipatie;
 - 15 vrouwen hebben deelgenomen aan de pilot Taalmaatjes (koppelen van cursisten aan Nederlands sprekende vrijwilligers). De resultaten waren positief. In de 2^e helft van 2005 is de pilot breed ingevoerd;
 - 40 Vrouwen zijn doorgestroomd vanuit de reguliere taallessen;
 - 40 vrouwen zijn gestart met een intensief taaltraject;
 - vanuit het V&O wordt voor alle vrijwilligers en intermediairen de cursus "leven in 2 culturen" verzorgd.
- De samenwerking tussen de Dordtse Welzijnsorganisatie, Da Vinci College, VIOZ en een aantal basisscholen is in 2005 versterkt (taalketen plus). Concrete resultaten van de samenwerking zijn: centrale aanmelding, gezamenlijke wervingsdag, goede doorverwijzing, gezamenlijke projectverantwoordelijkheid bij de projecten Taalmaatjes en MENS.
- ✓ In 2005 is gestart met de oriëntatie op de nieuwe Wet Inburgering, waarbij o.a. opvoeders verplicht een inburgeringsexamen dienen af te leggen. Bij de beleidsontwikkeling, i.s.m. de Drechtstedengemeenten, wordt ernaar gestreefd om de positieve verworvenheden m.b.t. de

taalketen plus te behouden.

Wat heeft het gekost?

Thema Sociale dienstverlening (* € 1.000)

Sociale dienstverlening Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
44 Front office Sociale Dienst	1.458-	1.458-	-
45 Voorlichting Sociale Dienst	66-	76-	10-
46 Uitkeringen levensonderhoud	7.657-	3.923-	3.734
59 Vervoer WVG	3.618-	3.302-	316
60 Rolstoelen WVG	1.440-	914-	526
61 Wonen WVG	2.884-	2.828-	56
67 Dienstverlening sociaal zwakkeren	-	125-	125-
69 V.V.T.V.	-	8	8
70 R.O.A.	-	-	-
71 Huisvesting statushouders	-	2	2
79 Algemeen maatschappelijk werk	1.030-	1.030-	-
101 Vormings- en ontwikkelingswerk	298-	224-	74
103 Vrijwilligerswerk	240-	213-	27
106 Dordtpas	166-	136-	30
107 Mediabeleid	185-	134-	51
108 Overige welzijnstaken	340-	992-	652-
109 Wijkwelzijn	893-	394-	499
210 Saldi kostenplaatsen Sociale Dienst	489-	620-	131-
			-
Voor bestemming	20.764-	16.359-	4.405
			-
Mutaties reserves	928	457	471-
			-
Na bestemming	19.836-	15.902-	3.934

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema Sociale Dienstverlening kent een resultaat van € 4,4 miljoen. Dit resultaat is grotendeels toe te schrijven aan de volgende producten:

Uitkeringen levensonderhoud (incidenteel voordeel € 3,7 miljoen)

Met de WWB is de gemeente nagenoeg volledig financieel verantwoordelijk voor de kosten van bijstandsverlening. De gemeente ontvangt hiervoor een doelluitkering van het Rijk (WWB bijstandsbudget). De feitelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume is landelijk gunstiger geweest dan geprognosticeerd en door het Rijk - via het macrobudget - gebudgetteerd. Dit betekent een incidenteel voordeel voor gemeenten omdat het macrobudget daarmee hoger is dan de (landelijke) bijstandsuitgaven. Dordrecht behoort in 2005 tot de - landelijk - grootste dalers. In Dordrecht is het volume circa 10% gedaald; landelijk met circa 2%. Dit leidt tot een aanzienlijk financieel voordeel voor Dordrecht. Uw gemeenteraad is hierover in het 4^e kwartaal 2005 geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.

WVG (incidenteel voordeel € 0,8 miljoen)

Op het budget WVG is een voordeel ontstaan doordat het aantal verstrekkingen, met name vervoer en rolstoelen, ten opzichte van de begroting enigszins achterbleven. Daarnaast zijn bestaande contracten m.b.t rolstoelen aangepast. Dit heeft geleid tot kostenreductie. Tenslotte is een incidenteel voordeel ontstaan (€ 0,2 miljoen) als gevolg van het opheffen van de voorziening Drechthopper. Elke deelnemende gemeente draagt nu zelf zorg voor haar kosten en borging van financiële risico's.

Wijkwelzijn (incidenteel voordeel € 0,5 miljoen)

Het voordelige resultaat wordt veroorzaakt doordat een op dit thema geraamde onttrekking uit de reserve ISV (voor Dordt West) direct als baat is verantwoord. Deze onttrekking heeft in de administratie bij het thema Stedelijke Vernieuwing plaatsgevonden. Er is derhalve sprake van een administratieve verschuiving tussen de baten en reserve ISV. Daardoor lijkt er op het eerste gezicht sprake van een voordeel voor bestemming, maar op concernniveau na bestemming is dit echter geen werkelijk behaald voordeel. In de begroting 2006 is deze begrotingstechnische verwerking in overeenstemming gebracht met de registratie in de administratie.

Overige welzijnstaken (incidenteel nadeel € 0,6 miljoen)

Het nadelige resultaat op dit product is het gevolg van een gewijzigde verdeling van de doorbelaste apparaatskosten vanuit de kostenplaatsen. In de begroting 2006 is deze begrotingstechnische verwerking in overeenstemming gebracht met de registratie in de administratie.

Thema Fraudebestrijding

Wat wilden we bereiken?

Uitkeringen in het kader van de WWB, bijzondere bijstand, loaw, loaz en Bbz worden rechtmatig verstrekt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In het kader van onderzoeken naar bijstandsfraude zijn 305 bijstandsuitkeringen beëindigd en 290 bijstandsuitkeringen aangepast. In totaal zijn 932 fraudemeldingen geregistreerd.
- ✓ In het kader van fraudepreventie is de zgn. QuickScan bij de controle aan de poort ingezet. Uit een tussentijdse evaluatie blijkt dat in zo'n 10% van de aanvragen er mogelijk recht is op een voorliggende voorziening. Ruim 30% van de aanvragen vergt nader onderzoek. Eenderde hiervan is uiteindelijk afgewezen. Dit is ca. 10% van het totaal aantal aanvragen.

Wat heeft het gekost?

Thema Fraudebestrijding (* € 1.000)

Fraudebestrijding	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat*
52 Heronderzoeken		738-	741-	3-
53 Fraude onderzoeken		857-	872-	15-
54 Fraude preventie		11-	11-	-
55 Terugvordering		1.958	3.240	1.282
56 Verhaal		19	114	95
Voor bestemming		371	1.730	1.359
Mutaties reserves		-	-	-
Na bestemming		371	1.730	1.359

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het in 2004 gemelde actiever invorderingsbeleid is in 2005 voortgezet met als resultaat een incidentele meeropbrengst van € 1,3 miljoen op het thema Fraudebestrijding. De hogere opbrengsten betreft o.a. debiteuren IOAZ/IOAW/BBZ en WWB 65-/65 +.

Thema Armoedebeleid

Wat wilden we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van armoede en sociale uitsluiting van mensen in onze stad. Voorkomen en bestrijden dat Dordtse burgers in een uitzichtloze situatie komen omdat zij sociaal of economisch geen toekomstperspectief hebben.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Schuldhulpverlening en -gedurende maximaal 3 jaar-budgetbegeleiding:
 - er zijn in 2005 1.207 meldingen voor schulphulpverlening en/of budgetbegeleiding binnengekomen, waarvan 512 zijn aangemeld voor een schuldregeling, 215 WSNP-verklaringen (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen) en 480 eenmalige adviezen.
 - Totaal zijn er 268 schuldregelingen succesvol beëindigd.
- ✓ Er zijn 8.811 verstrekkingen, waaronder 2.685 OCG (Ouderen, Chronisch Zieken, Gehandicapten), verleend in het kader van de Bijzonder bijstand.
- ✓ Er zijn 1.278 werkzoekenden met een uitkeringsaanvraag bij de Werkplaats van de Sociale Dienst aangemeld:
 - 25% is binnen 3 maanden doorgestroomd naar regulier werk;
 - 35% is doorgestroomd naar de Agu (arbeidsmarktgericht uitstroomtraject);
 - 18% is doorgestroomd naar De Springplank/De Brug (ofwel Kweekvijver). (Zie ook het thema Toeleiding arbeidsmarkt).

Wat heeft het gekost?

Thema Armoedebeleid (* € 1.000)

Armoedebeleid Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
47 Bijzondere bijstand	3.419-	2.987-	432
62 Schuldregeling	969-	886-	83
64 Nazorg schuldhulpverlening	330-	330-	-
68 Preventieve schuldhulpverlening	40-	40-	-
Voor bestemming	4.758-	4.243-	515
Mutaties reserves	770-	770-	-
Na bestemming	5.528-	5.013-	515

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De activiteiten in het kader van het thema Armoedebeleid zijn uitgevoerd met een positief saldo van € 515.000. Dit voordeel kan als volgt worden verklaard:

Bijzondere bijstand (incidenteel voordeel € 0,4 miljoen)

Dankzij extra acties in het kader van verborgen kosten, het beter in kaart brengen van intermediaire organisaties en het opbouwen van een zogenaamd armoedebestand, is de onderbesteding op de realisatie van de geraamde uitgaven voor armoedebeleid beperkt tot € 400.000. Bij de Interimnota 2005 werd een hogere onderbesteding verwacht (€ 0,6 miljoen).

Diversen (incidenteel voordeel € 0,1 miljoen)

Binnen het product Schuldregeling zijn diverse kleine(re) niet nader te verklaren voor- en nadelen gerealiseerd.

Thema Gezond leven

Wat wilden we bereiken?

Het bevorderen en beschermen van de gezondheidssituatie van de Dordtse bevolking, waarbij speciale aandacht uitgaat naar kwetsbare groepen in de samenleving.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De huidige capaciteit van 75 plaatsen vrouwenopvang is gehandhaafd. Eind 2005 is het besluit genomen om de doorstroom binnen de vrouwenopvang te vergroten, waardoor met dezelfde opvangcapaciteit meer personen kunnen worden opgevangen.
- ✓ Er is een registratiesysteem ontwikkeld voor overlastgevendenden waaronder verslaafden en thuis- en daklozen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de politieregistratie.
- ✓ Preventie van overgewicht is een van de beleidsspeerpunten van de Rijksoverheid. In 2005 heeft Dordrecht een plan van aanpak ontwikkeld t.b.v. de overgewichtproblematiek van 0-19 jarigen gericht zich op de screening van overgewicht, op voortzetting van het project Schoolgruiten en op het aanbieden van preventieve activiteiten op scholen en in de wijken. Het programma start in het 1^e kwartaal 2006 en loopt door tot eind 2009. De uitvoering is in handen van de GGD.
- ✓ Het reguliere aanbod aan o.a. opvang, dagactiviteiten en werkgevenning voor verslaafden en dak- en thuislozen is in 2005 gecontinueerd.

Wat heeft het gekost?

Thema Gezond Leven (* € 1.000)

Gezond leven	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
74 Gezondheid		2.484-	2.366-	118
75 Dak- en thuislozenopvang		4.118-	3.960-	158
76 Verslavingszorg		1.711-	1.716-	5-
77 Vrouwenopvang		814-	787-	27
78 Gehandicaptenbeleid		192-	199-	7-
				-
Voor bestemming		9.319-	9.028-	291
				-
Mutaties reserves		310	310	-
				-
Na bestemming		9.009-	8.718-	291

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Enkele activiteiten ter realisering van de doelstellingen van het thema Gezond Leven zijn later opgestart dan verwacht. Hierdoor zijn er in 2005 minder kosten gemaakt voor de uitvoering van de overgewichtregeling en diverse uit te voeren zaken op het gebied van maatschappelijke opvang, waaronder dak- en thuislozenopvang. De onderschrijding op het product dak- en thuislozenopvang maakt deel uit van de resultaatbestemming inzake de onderuitputting van de GSB middelen. Hiermee is het totale incidentele positieve resultaat op het thema gezond leven € 0,3 miljoen.

Thema Ouderen

Wat wilden we bereiken?

Doel is dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en actief participeren in de samenleving. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar kwetsbare groepen en afname van hun sociale isolement.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De Raad voor het Seniorenbeleid participeert in diverse overlegstructuren en brengt adviezen uitgebracht t.b.v. het totstandbrengen van een vraaggericht aanbod voor senioren.
- ✓ Ook in 2005 zijn in het kader van sportstimulering diverse activiteiten en projecten georganiseerd specifiek gericht op o.a. ouderen. Onder de noemer DALM (Dordt Actief Leven Model) zijn 5.200 bewoners van de wijk Sterrenburg tussen de 50-65 jaar benaderd mee te doen aan een fittest en een sportprogramma. Uit de DALM-projecten is gebleken dat 62% van de deelnemers na 3 maanden sporten een zeer duidelijke verbetering in hun fitheidniveau hebben gerealiseerd.

Wat heeft het gekost?

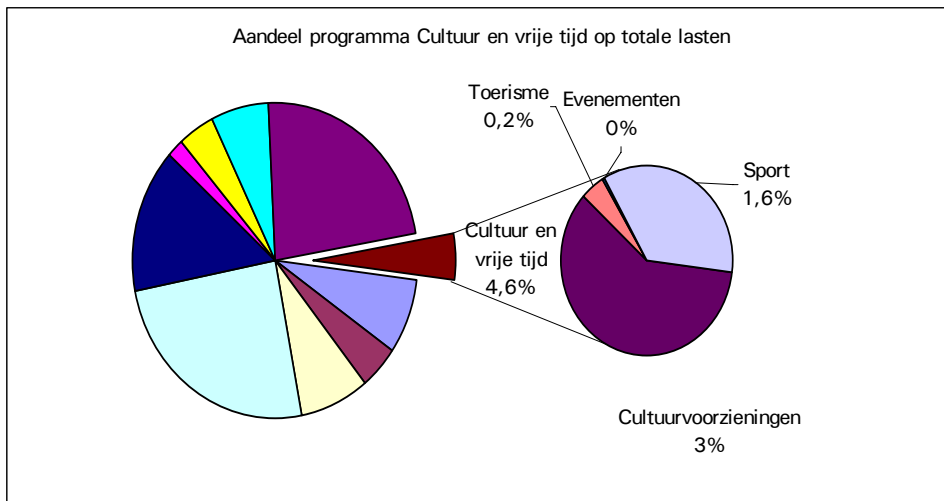
Thema Ouderen (* € 1.000)

Ouderen Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Lasten	Baten	Saldo *
72 Indicatie orgaan ouderen	51-	7	58
73 Ouderenvoorzieningen	1.800-	1.673-	127
Voor bestemming	1.851-	1.666-	185
Mutaties reserves	-	-	-
Na bestemming	1.851-	1.666-	185

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Bij de realisatie van de doelstellingen van het thema Ouderen is een incidenteel positief resultaat geboekt van € 185.000. Het opstellen van de contourennotitie van het ouderenwerk kost tot heden ruim € 100.000 minder dan geraamd. Voorts is er als gevolg van het opheffen van het indicatieorgaan een voorziening vrijgevallen van incidenteel € 58.000.

3.7 Programma Cultuur en Vrije tijd

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Verbeteren van de aantrekkelijkheid van de stad voor zijn bewoners en van de uniciteit van Dordrecht voor bewoners en toeristen, o.a. door het versterken van het culturele aanbod en het aanbod aan sportfaciliteiten, het bevorderen van toerisme en watersport, realisatie van een cluster van hoogwaardige culturele voorzieningen en voortzetten van het evenementenbeleid.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

Uit de monitor rMOP valt op te maken dat de evenementen en toeristische en culturele voorzieningen meer bezoekers trekken dan in voorgaande jaren.

Ook het beeld dat Dordtenaren en Drechtstedelingen hebben van de stad is aanmerkelijk verbeterd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De gemeente heeft ook in 2005 tal van subsidies verleend aan culturele instellingen en evenementen. De evenementen worden alomt gewaardeerd.

Op het gebied van sport hebben in de afgelopen jaren diverse herstructureringsoperaties plaatsgevonden, waarvan de laatste fase in 2005 is uitgevoerd. Met de ontwikkeling van de Sportboulevard wordt het hoogwaardige aanbod aan sport- en recreatievoorzieningen vergroot. Met de uitvoering van de werkzaamheden is reeds aangevangen. In het kader van sportstimulering zijn er projecten uitgevoerd specifiek gericht op jongeren, ouderen en Antillianen.

Schouwburg Kunstmin en de musea laten positieve resultaten zien. O.a. het gevarieerde programma van Kunstmin heeft geleid tot een hoge gemiddelde bezettingsgraad. De musea hebben naast tentoonstellingen ook educatieve programma's verzorgd.

Wat heeft het gekost?

Programma Cultuur en Vrije Tijd (* € 1.000)

(* € 1.000)	Thema's	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
Ongewijzigd beleid				
	Cultuurvoorzieningen	11.839-	12.361-	522-
	Toerisme	1.108-	1.200-	92-
	Evenementen	34	83	49
	Sport	6.289-	6.074-	215
	Voor bestemming	19.202-	19.552-	350-
	Mutaties reserves	912	1.635	723
	Na bestemming	18.290-	17.917-	373

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Cultuurvoorzieningen

Wat wilden we bereiken?

Verbeteren van de aantrekkelijkheid van Dordrecht voor bewoners en van de uniciteit van Dordrecht voor bewoners en toeristen. Versterken van de centrumpositie van Dordrecht in de regio. Om dit te bereiken het (beter) benutten van het cultuurhistorische erfgoed van de stad.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In 2005 zijn er in Schouwburg Kunstmin 188 voorstellingen gehouden met 67.082 bezoekers. Het gemiddelde bezettingspercentage voor de grote zaal was 75% en voor de kleine zaal 71%. Het aantal schoolvoorstellingen lag door de seizoensprogrammering in het kalenderjaar 2005 lager dan in 2004. Voor het voorjaar 2006 staan weer relatief veel schoolvoorstellingen geprogrammeerd. Er zijn 20 inleidingen voorafgaand aan een voorstelling gerealiseerd. In 2005 zijn er 50 commerciële verhuringen van (delen van) Kunstmin gerealiseerd en 37 sociaal culturele verhuringen. Een vermeldingswaardig hoogtepunt is het eerste Koninkrijksconcert dat op 15 december 2005 plaatsvond in Kunstmin. Het Filmhuis Cinode heeft in 2005 542 voorstellingen gerealiseerd. Het bezoekersaantal lag lager dan geprognosticeerd (17.467), maar is weer hoger dan in 2004.
- ✓ In het Dordrechts Museum zijn 8 tentoonstellingen gehouden. 8 schilderijen uit de collectie van het Dordrechts Museum zijn gerestaureerd. Hoogtepunt vormde de restauratie van de vier De Witt-portretten. Er kwamen 45.560 bezoekers. Het Dordrechts Museum heeft 12 educatieve projecten, zoals lezingen, cursussen en concerten, en een educatief programma voor kinderen van 4 tot 12 jaar, uitgevoerd. In totaal hebben er 3.246 schoolkinderen aan de projecten deelgenomen.
- ✓ In het Simon Van Gijn - Museum aan huis zijn 2 tentoonstellingen verzorgd. 27.747 Bezoekers hebben het museum bezocht. In 2005 hebben 2.210 schoolkinderen aan educatieve (school)projecten meegedaan. Alle 100 rondleidingen en 25 andere evenementen zijn door het museum gerealiseerd. Er is een reconstructie gemaakt van het originele tuinhuis van Simon van Gijn, dat dankzij de financiële steun van de stichting Vrienden van Museum van Gijn mogelijk werd gemaakt.
- ✓ Het CBK heeft voor de wijk Oud Krispijn een definitief ontwerp vastgesteld voor het Beetsplein, en een voorlopig ontwerp voor het Heyeplein. Het blad *Plein* werd voor een tweede keer uitgegeven. Voor het Leerpark zijn binnen een omvangrijk educatief project 12 schetsontwerpen voor kunstwerken gepubliceerd. Het project Verborgene Museum is stilgelegd vanwege de problematiek met de bouw van het complex Achterom/Bagijnhof. In 2005 zijn vijf kunstwerken opgeleverd. De vier overig geplande opleveringen zijn door omstandigheden buiten het CBK om, vertraagd. Voorts zijn 4 definitieve en 5 schetsontwerpen gerealiseerd. Er zijn 90 kunstwerken beschreven en de uitgebreide informatie is op de website geplaatst. Het Servicebureau van het CBK heeft 5 startsubsidies, 27 projectsubsidies en 65 opdrachten verstrekt. Er zijn 100 individuele adviezen gegeven, 2 ateliers toegewezen en er waren

60 deelnemers aan de atelierroute. 2 Kunstenaars hebben gebruik gemaakt van het gastatelier in Berlijn.

De Kunstuitleen van het CBK heeft op de peildatum 31-12-2005, 2204 werken uitgeleend. Dit is minder dan begroot, maar een lichte groei t.o.v. 2004. In 2005 zijn 28 werken verkocht. (De kunstuitleen is niet gericht op verkoop).

Het CBK telde ruim 12.000 bezoekers. Aan educatieve activiteiten voor het voortgezet onderwijs namen 2036 leerlingen deel, van het basisonderwijs 1311. Er waren 75 deelnemers aan het project voor de Pabo. De atelierroute trok gemiddeld 2500 bezoekers. Er werden 4 nieuwsbrieven uitgebracht. Er zijn meer tentoonstellingen (9) en educatieve projecten (22) gerealiseerd dan aanvankelijk was gepland.

Het project "verborgen museum", in het kader van beeldende kunst in de openbare ruimte, is vanwege de problematiek met de bouw van het complex Bagijnhof/Achterom stilgelegd. Het project wordt voortgezet, zodra met de bouw weer aangevangen kan worden.

- ✓ Er zijn 6255 bezoeken aan het Stadsarchief geteld. Dit is een stijging van 10% t.o.v. 2004. En er zijn 256.530 zoekvragen via internet geteld. Dit is een stijging van ruim 50% t.o.v. 2004. In de Kunstkerk zijn 12 filmvoorstellingen gehouden die door 1855 bezoekers zijn bezocht.

750 leerlingen hebben gebruik gemaakt van de lesprogramma's van het Stadsarchief.

In juni is het nieuwe Stadsdepot opgeleverd en wordt in gebruik genomen door het Stadsarchief, musea en archeologie.

Conform de Legesverordening stelt het Stadsarchief tegen gereduceerde kosten informatie beschikbaar aan o.a. notarissen, ziekenhuizen, burgers en overheidsinstellingen.

Het Stadsarchief heeft 4 inspectiebezoeken aan regiogemeenten afgelegd en twee inspectiebezoeken aan (inter)gemeentelijke organen, waarbij is toegezien op de naleving van wet- en regelgeving omtrent archiefbeheer.

- ✓ Aan het Kunstmenu namen in totaal 15.956 leerlingen uit het basisonderwijs deel, waarvan 9508 aan projecten van ToBe en 6448 aan projecten van andere (gemeentelijke) instellingen (schouwburg, musea, stadsarchief, CBK). Aan de verlengde schooldag namen 2110 leerlingen deel. In het voortgezet onderwijs namen 4590 leerlingen uit Dordrecht/Zwijndrecht deel aan de CKV-workshops. Aan wijkactiviteiten namen 680 personen deel, voornamelijk kinderen. Meer gegevens zijn te vinden in het jaarverslag van ToBe.
- ✓ Gemeente Dordrecht heeft 54 subsidies op het gebied van muziek verstrekt en 16 subsidies verleend m.b.t. theater. O.a. het Poppentheater, Wantijpop, kamermuziek, Jeugdtheaterschool en Bibelot worden door de gemeente gesubsidieerd.

Wat heeft het gekost?

Thema Cultuurvoorzieningen (* € 1.000)

Cultuurvoorzieningen	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
113 Culturele educatie		913-	911-	2
114 Muzikale educatie		1.242-	1.146-	96
115 Culturele initiatieven		631-	543-	88
116 Beiaard/amateurkunst		302-	296-	6
117 Collectie Dordts museum		609-	622-	13-
118 Collectie Van Gijn		413-	327-	86
119 Tentoonstellingen Dordts museum		1.425-	1.574-	149-
120 Tentoonstellingen Van Gijn		452-	450-	2
121 Kunst openbare ruimte		221-	333-	112-
122 Servicebureau Cultuur		282-	286-	4-
123 Kunstuitleen		197-	306-	109-
124 Educatie cultuur		255-	213-	42
125 Collectie archief		1.290-	1.175-	115
126 Onderzoek archief		52-	44-	8
127 Educatie archief		140-	120-	20
128 Inspectie		93-	95-	2-
129 Professionele voorstellingen		1.298-	1.316-	18-
130 Sociaal culturele voorstellingen		285-	333-	48-
131 Filmhuis Cinode		211-	227-	16-
132 Commerciële verhuringen		158-	160-	2-
203 Archeologie		435-	430-	5
231 Hofkwartier		604-	754-	150-
238 Stadsdepot		308-	700-	392-
210 Saldi kostenplaatsen Cultuur		23-	-	23
Voor bestemming		11.839-	12.361-	522-
Mutaties reserves		771	1.368	597
Na bestemming		11.068-	10.993-	75

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema cultuur heeft per saldo een negatief resultaat van € 0,5 miljoen. Dit resultaat wordt hieronder nader toegelicht:

Musea (117 t/m 120) (incidenteel nadeel € 0,07 miljoen)

Op een totaalbudget van € 2,9 miljoen kent cultuur een overschrijding van € 74.000 bij de realisatie van de activiteiten van de musea. Dit is veroorzaakt door o.a. hogere huisvestingskosten, zoals energiekosten, hoge transportkosten voor de tentoonstelling Dromen van Dordrecht en hogere overheadkosten dan geraamd.

Hofkwartier (incidenteel nadeel € 0,15 miljoen)

De afwijking op de begroting wordt veroorzaakt door de aanschaf van de 18^e eeuwse Van Strij- behangsels voor het Dordrecht Museum en een investering aan het Huis van de Democratie.

Stadsdepot (incidenteel nadeel € 0,4 miljoen)

Het negatieve resultaat op het product Stadsdepot is vrijwel volledig toe te schrijven aan een correctie van € 350.000 in verband met een correctie van de activering van collectiebeheer naar de exploitatierekening. Dekking hiervoor is gevonden in de stadsreserve SI.

Diversen (incidenteel voordeel € 0,1 miljoen)

Verschillende kleine(re) voor- en nadelen resulteren in een gesaldeerd voordeel van € 100.000.

Thema Toerisme

Wat wilden we bereiken?

Toerisme levert een bijdrage aan de economische ontwikkeling van de stad. Aspecten daarvan zijn:

1. Het vergroten van de werkgelegenheid;
2. Het versterken van de concurrentiekracht van Dordrecht;
3. Het vergroten van de aantrekkelijkheid, aantrekkingskracht en de identiteit van de stad, zodat toeristen de stad willen bezoeken en zodat (toeristische) bedrijven zich hier willen vestigen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De Stadsrecreatiekaart Dordrecht is 15 juni 2005 gepresenteerd aan de pers en huis-aan-huis verspreid in Dordrecht.
- ✓ Met het herinrichtingsplan van het Vissertje is aangevangen. Medio mei 2006 zullen alle werkzaamheden gereed zijn.
- ✓ Het Kampeerbeleid is geactualiseerd.
- ✓ In 2005 zijn aan 47 organisaties subsidie toegekend voor het organiseren van evenementen. Daarnaast hebben er ook een tal aan ongesubsidieerde evenementen plaatsgevonden. De Gemeenteraad heeft het Internationaal Poppentheaterfestival aangewezen als nieuw cultureel evenement (start in 2007).

Bekend maakt bemind, monitor Beeld van Dordrecht 2004' – SGB (2005)

Het SGB heeft onderzoek gedaan naar welk beeld Dordtenaren en niet-Dordtenaren hebben van de stad. In vergelijking met het laatste onderzoek (1999) is in rapport 'Bekend maakt bemind, monitor Beeld van Dordrecht 2004' een duidelijke trendbreuk waarneembaar, de neergaande lijn in het beeld van de stad is omgebogen naar een opgaande lijn. Dordtenaren en Drechtstedelingen zijn het eens: Dordrecht is de laatste jaren aantrekkelijker geworden. De stad is gezelliger, er is meer te beleven zoals leuke evenementen, mooie musea en leuke terrassen.

Dordrecht over Dordrecht

56% van de inwoners vindt dat de stad aantrekkelijker is geworden, ook in vergelijking met andere steden. 75% van de inwoners is tevreden met Dordrecht als woonplaats en vindt het even aantrekkelijk of zelfs aantrekkelijker dan andere steden. De toegenomen tevredenheid van Dordtenaren over hun stad vertaalt zich ook naar hun gastheerrol: Ze vertellen vaker positief over hun stad en bezoeken vaker met bekenden van buiten de binnenstad.

Drechtstedelingen over Dordrecht

Ook de Drechtstedelingen hebben een positiever beeld van Dordrecht dan in voorgaande jaren. Inwoners van Drechtsteden zijn op sommige punten zelfs nog positiever over Dordrecht dan Dordtenaren. 90% van de Drechtstedelingen bezoekt Dordrecht regelmatig. Vooral de binnenstad draagt voor Drechtstedelingen bij aan het positieve beeld. Meer regiobewoners vinden tegenwoordig dat de historische binnenstad aantrekkelijker is, dat het gezellig winkelen is en dat er leuke terrassen zijn.

De rest van Nederland

De bekendheid van Dordrecht in de rest van het land is toegenomen. Steeds meer mensen weten iets te noemen wat een bezoek aan Dordrecht de moeite waard maakt, het bezoek aan de binnenstad wordt hierbij het vaakst genoemd. Mensen van buiten de regio die Dordrecht hebben bezocht, zijn positief over Dordrecht. Ze waarderen de fraaie oude binnenstad, met veel bezienswaardigheden, waar je leuke stadswandelingen kunt maken.

Festival en evenementenbeleid:

Kosten € 456.779 aan subsidies, € 60.000 aan hand- en spandiensten

- De Dordtse festivals en evenementen trekken naar schatting iets meer dan 1 miljoen bezoekers naar de (binnen)stad.
- Dordrecht is bij de verkiezing van 'Evenementenstad van het Jaar' zeer eervol 3^e geworden achter mastodonten als Rotterdam en Den Haag. Volgens de jury verdient Dordrecht deze prijs vanwege de wijze waarop de stad werkt aan het ontwikkelen en ondersteunen van evenementen door een uitgekiend beleid, wat steeds verder wordt aangescherpt. De jury waardeert het dat de stad keuzes durft te maken en noemt de aanpak een voorbeeld voor veel andere gemeenten.
- Het college en de raad hebben, na een zorgvuldige procedure, het Internationaal Poppentheaterfestival aangewezen als nieuw cultureel festival. In 2007 moet het festival er staan, 2006 is een overgangsjaar.
- Aan 47 organisaties is voor subsidie toegekend (3 A+, 11 A, 24 B en 9 C- evenementen). Hiermee wordt in elk geval voldaan aan het themadoel uit de begroting om tenminste 15 evenementen per jaar te realiseren. Daarnaast heeft er ook een aantal ongesubsidieerde evenementen plaatsgevonden.
- De subsidieverordening Evenementen is aangepast aan het nieuwe beleid. Besloten is om de behandeling gelijk op te laten lopen met de aanpassing van de Algemene Subsidie Verordening. Behandeling en vaststelling zal in 2006 plaatsvinden. De vertraging is veroorzaakt door deze koppeling.
- Het Evenementenbureau zal uiterlijk per 1 januari 2007 overgaan van Stichting Regionale VVV Zuid-Holland Zuid naar Dordrecht Marketing. Het Evenementenbureau faciliteert en ondersteunt veel evenementen naast de reguliere evenementen, zoals het TROS Muziekfeest op het Statenplein.

Subsidie VVV

- Aan de VVV Zuid-Holland Zuid is subsidie verleend voor het in stand houden van de balie Dordrecht en voor de toeristische marketing en promotie van de stad. Het kantoor Dordrecht werd door 69.140 bezoekers bezocht. Dit aantal ligt iets hoger dan voorgaand jaar. Het aantal verkochte stadswandeling bedroeg 3.660 (2004 3.140) ondanks dat via internet de stadsplattegrond gratis te downloaden is. De VVV bewerkt actief de toeristische persmarkt door het verzenden van persberichten en de ontvangst van journalisten. In 2005 is actief meegewerkt aan twee programma's op de Belgische tv: Vlaanderen Vakantieland en Vitaya (Appeltjes van Oranje). De groepsdagtochten laten qua aantal boekingen voor de gehele regio een toename zien van 23%, de omzet een groei van 54% en het aantal personen met 21%. Dordrecht heeft hierin een marktaandeel van 78%, er kwamen 14.101 personen.

Regionaal toeristische visie

- In opdracht van de Regio Drechtsteden is gewerkt aan het opstellen van een regionaal toeristische visie met als werktitel Hollands Glorie als vervolg op het helaas niet geslaagde traject Floriade 2012. Opdracht is verleend aan Waalconsult en Arcadis om dit traject te ondersteunen. De Gemeente Dordrecht heeft een en ander voorgefinancierd.

Rondje Dordt

- Het Rondje Dordt is in 1995 aangelegd. Aanpassingen aan het concept blijven noodzakelijk. In 2005 ontstond de behoefte bij de gemeenteraad om op het Rondje beter de Waterbus en Fast Ferry te verwijzen. Dit was aanleiding om het gehele Rondje onder de loep te nemen en verbeteringen uit te voeren. Besloten is om een aanbevolen looprichting in te voeren en extra informatieborden op cruciale punten in de stad toe te voegen. De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder regie van Stadswerken en grotendeels betaald door Stadsontwikkeling.

Geschiedenis van de Stad

Kosten € 116.912, € 20.000 subsidie van de provincie Zuid-Holland

- Vormgevingsbureau Helder + Extravert heeft opdracht gekregen om via de zogenaamde AIDA-formule 1572 beter zichtbaar en beleefbaar te maken op, in en om 't Hof. Ingebruikneming was voorzien op 1 november, dit is deels gelukt. De provincie Zuid-Holland heeft subsidie gegeven aan het project vanuit de Vrijtijdsagenda.
- Vergunningsprocedures voor buitenobjecten duren langer dan voorzien en moeten uitgebreider dan voorzien. Naast bouwvergunning is ook monumentenvergunning noodzakelijk. Zowel Welstand als Rijksdienst Monumentenzorg geven advies over inpasbaarheid van het object (leeuw) op het plein als onderdeel van het totale concept. Op basis van adviezen neemt het college een besluit over de vergunbaarheid.
- Concept voor buitenobjecten zal tevens meegenomen worden door de landschapsarchitect die opdracht heeft gekregen om de openbare ruimte Hofkwartier vorm te geven.
- De kwaliteit van de binnenpresentatie is nog niet optimaal en zal aangepast worden. Planning oplevering begin medio 2006

Marketing

Marketingorganisatie

- Marktplan Adviesgroep heeft de eindrapporten over Dordrecht Marketing en City Lounge opgeleverd. Zij heeft in het voorbereidende traject uitgebreid gesproken met vertegenwoordigers van werkgevers, grote bedrijven, regio, winkeliers en culturele instellingen. Er bestaat breed draagvlak voor Dordrecht Marketing. De concrete relatie verdient nadere uitwerking.
- Missie Dordrecht Marketing: het ontwikkelen en in de markt zetten van Dordrecht als een sterk (overkoepelend) merk dat staat als een huis.
- Doelstelling: het verhogen van de naam- en merkbekendheid van Dordrecht onder huidige en potentiële inwoners, bezoekers en bedrijven.
- Kerntaken:
 - het ontwikkelen van één duidelijk en krachtig merkconcept voor Dordrecht op basis van de kernkwaliteiten historie en water;

- het actief communiceren van dat merk; het onderhouden, bewaken en (onder voorwaarden) ter beschikking stellen van het marketingconcept;
- het faciliteren van citymarketingactiviteiten van derden.
- Dordrecht Marketing wordt opgezet als een kleine, slagvaardige, professionele marketingorganisatie, die optreedt als onafhankelijke merkautoriteit en zelfstandig overkoepelende citymarketingactiviteiten uitvoert, met als doel 'branding' van Dordrecht.
- De relatie met de regio wordt gezocht, uitgewerkt en gepresenteerd.
- De directeur Dordrecht Marketing is tevens verantwoordelijk voor de aansturing van de beheersorganisatie van de 'City Lounge'.
- Het Evenementenbureau Dordrecht gaat integraal deel uitmaken van Dordrecht Marketing.
- De subsidiërelatie van de Stichting Regionale VVV Zuid-Holland Zuid met de gemeente Dordrecht wordt omgezet in een contractrelatie met Dordrecht Marketing. Dordrecht Marketing zal voor wat betreft de toeristische marketing en promotie primair met de VVV in contact treden. De omzetting is vooralsnog kosten neutraal voor beide partijen. De VVV balieactiviteiten zullen worden verplaatst naar de 'City Lounge', waar het VVV logo als consumentenmerk verbonden en zichtbaar blijft. De Raad van Toezicht kan zich vinden in de gemaakte basis afspraken.

Stadspromotie

- Het Jaarprogramma Citymarketing 2005 is door het college vastgesteld en op 17 mei 2005 door de raadscommissie Cultuur en VT voor kennisgeving aangenomen
- Het Dordtse reclamebureau Van den Berg & Van Schaik heeft de promotiecampagne onder de noemer 'Dit is Dordrecht' in 2005 voortgezet.
- In het najaar is ingezoomd op de kernwaarde 'historie' met een speciale multimediale campagne onder de aandacht gebracht onder de noemer 'Historische Herfst'. De presentatie van de dubbelbiografie van de Gebroeders De Witt, de opening van het Zeepaert en Dordt Monumenteel, alsmede de sluiting van het Stadsdepot, de Nationale Archievendag en de introductie van 1572 maakten deel uit van deze campagne. Een flyer is meegestuurd in de complete oplage van NRC en De Volkskrant van 9 september. Lokaal en regionaal is huis-aan-huis een glossy magazine verspreid, er waren spots op RTV-Dordrecht, TV Rijnmond, TV Brabant, TV Zeeland en Ster & Cultuur. Andere ingezette middelen waren lokale billboards, uitingen op de Waterbus, posters in de bussen van Arriva, speciale tassen en raamstickers.
- Op de Belgische televisie (VRT en Vitaya) zijn uitzendingen geweest waarin Dordrecht een centrale rol speelde. Vanuit citymarketing is een financiële en vanuit de VVV is een inhoudelijke bijdrage geleverd. Dit leidt tot veel extra bezoek.
- Het Zeepaert is op 8 september officieel in gebruik genomen door de Gemeente Dordrecht. Het pand is volledig ingericht als o.a. bijzondere vergaderlocatie en er is een audio-presentatie voor toeristen en andere bezoekers.
- Programmabureau Binnenstad heeft de VVV opdracht gegeven om het project Gast in Eigen Stad structureel uit te voeren. In 2005 zijn 3 zeer succesvolle bijeenkomsten georganiseerd. De respons van de nieuwe inwoners was overweldigend. Het programma wordt als zeer positief ervaren.

- Het project Ambassadeur van de Stad verloopt succesvol. Voor de stad is het belangrijk dat die mensen waarmee bezoekers het eerste in aanraking komen, zich bewust zijn van de rol van ambassadeur van de stad. In het eerste half jaar zijn bijeenkomsten georganiseerd voor circa 600 medewerkers van: Waterbus/FF, Stadsvervoer, Politie post Binnenstad, Stadstoezicht, Grote Kerk, Augustijnenkerk, Kunstrandje Dordt, de musea, Centrummanagement (winkeliers en ambulante handel) en afdeling Communicatie. De waardering voor het project is erg hoog. Na afloop van de bijeenkomsten, waar iets verteld wordt over de stad en waar de deelnemers uitgenodigd worden mee te denken over de invulling van de eigen rol, krijgen de deelnemers een speciale speld 'Ambassadeur van Dordrecht'.
- Het 1^e exemplaar van de Recreatiekaart Dordrecht/Drechtsteden is op 15 juni 2005 overhandigd aan de portefeuillehouders van stad en regio en vervolgens h-a-h verspreid. De kaart, een initiatief van S&R, is tot stand gekomen met een flinke financiële bijdrage vanuit citymarketing.
- De salesmanager VVV-ZHZ zet haar succesvolle activiteiten voort om in opdracht van Dordrecht, Hollandse Biesbosch en Werelderfgoed Kinderdijk de doelgroepen busondernemers, incoming touroperators en cruiseschepen te bewerken.
- Alle hobbels tot het plaatsen van stadspromotieborden langs de A16 en de N3 zijn nog niet genomen. De bouwaanvraag is ingediend, de welstandscommissie heeft een eerste negatief advies gegeven. De vormgeving zal enigszins aangepast worden.

City Lounge

- De City Lounge is de onmisbare fysieke schakel het 'brandpunt' in de ontvangst en de marketing van de stad, waar huidige en potentiële bewoners en bezoekers en mogelijk ook studenten en bedrijven worden ontvangen, geïnformeerd en uitgedaagd. Daar komen zij aan de hand van de kernkwaliteiten in aanraking met de stad. Het is een middel in het ontsluiten van het toeristische en recreatieve, kunst- en cultuur, winkel- en woon, onderwijs- en bedrijven aanbod. De City Lounge moet de gastvrijheid van de stad uitstralen.
- In de City Lounge komen de functies van het Centrum Binnenstad en de balie en de winkel van kantoor Dordrecht van de VVV Zuid-Holland Zuid.
- Het pand Spuiboulevard 99 is voor een periode van 10 jaar gehuurd. Hiermee is aan de randvoorwaarde om de City Lounge te situeren op een strategische locatie voldaan.
- Opleveren 1 januari 2007
- Een investerings- en exploitatieopzet is gemaakt. De City Lounge is voor € 1.000.000 opgenomen in het 'mandje' van de Drechtsteden

Wat heeft het gekost?

Thema Toerisme (* € 1.000)

Toerisme	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
147 Toerisme		1.108-	1.200-	92-
Voor bestemming		1.108-	1.200-	92-
Mutaties reserves		-	224	224
Na bestemming		1.108-	976-	132

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Bij het nastreven van de doelstellingen binnen het thema Toerisme is sprake van een incidenteel tekort van € 92.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de lagere kosten voor het onderzoek naar het nieuwe cultuurfestival, als opvolger van het Belcanto Festival. Verder is het voordelige resultaat op Toerisme toe te schrijven aan de wijze waarop subsidieaanvragen beoordeeld zijn. Door het college is besloten dat 2005 in het festival- en evenementenbeleid een overgangsjaar zou worden, omdat het beleid wel is vastgesteld maar nog niet in de juist juridische vorm is gegoten. Subsidieaanvragen zijn met enige soepelheid beoordeeld.

Thema Evenementen

Wat wilden we bereiken?

Het aanbieden van recreatieve volksevenementen aan bewoners uit recreatief en cultureel oogpunt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Conform het jaarplan zijn er 3 kermissen georganiseerd; de zomerkermis, de koninginnekermis en de bevrijdingskermis.
- ✓ Wintercircus Royal heeft in 2005 hun voorstellingen gegeven op hun oude locatie. Het circusterrein aan de Stadswerven is m.i.v. 31-01-2006 niet meer beschikbaar voor wintercircus Royal. Dit circus zal elders op de Stadswerven gehuisvest worden. De andere circussen zullen worden geplaatst in Amstelveen.
- ✓ De Skeelerroutes zijn op 23 april 2005 geopend door wethouder Van der Zwaan.

Wat heeft het gekost?

Thema Evenementen (* € 1.000)

Evenementen Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
144 Volksfestiviteiten	34	83	49
Voor bestemming	34	83	49
Mutaties reserves	-	-	-
Na bestemming	34	83	49

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Er zijn in 2005 meer pachtgelden ontvangen van kermisexploitanten dan begroot. Samen met enkele kleine(re) niet nader te benoemen verschillen is er op het thema een positief incidenteel voordeel van € 49.000.

Thema Sport

Wat wilden we bereiken?

Uiteindelijk doel is het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid van de stad en de gezondheid van zijn bewoners. In het begrotingsthema Sport gaat het erom door middel van het aanbieden van mogelijkheden voor sport en recreatie bij te dragen aan dit doel.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Ook in 2005 zijn in het kader van sportstimulering diverse activiteiten en projecten georganiseerd specifiek gericht op de doelgroepen jongeren, ouderen en Antillianen.
- ✓ De strategische sportbeleidsnota is geëvalueerd. De Sportraad zal de evaluatie nog van een advies voorzien alvorens het ter besluitvorming wordt voorgelegd aan het College van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad. In de evaluatie zijn nieuwe beleidsrichtingen opgenomen. De vaststelling van de Verordening op de Sportraad is hierdoor vertraagd, zo ook de vaststelling van de nieuwe Verordening sportsubsidie.
- ✓ De afgelopen jaren hebben diverse herstructureringsoperaties plaatsgevonden op de Dordtse sportcomplexen. De laatste fase hiervan is in 2005 uitgevoerd.
- ✓ Het plan van aanpak voor het Wantijbad is gereed. De renovatiewerkzaamheden worden begin 2006 aanbesteed. De verwachting is dat nog voor aanvang van het nieuwe seizoen een deel van de renovatiewerkzaamheden zijn uitgevoerd.
- ✓ Door herstructureringswerkzaamheden rondom zwembad Aquapulca zet de dalende trend van bezoek recreatieve zwemmers zich voort. Om dit tijdelijke knelpunt het hoofd te bieden is het tarief voor 2005/2006 niet verhoogd en worden promotionele middelen ingezet. De bezoekersaantallen van begeleide activiteiten (28.000 gasten) is gestabiliseerd.
- ✓ In 2005 hebben twee grote zwemevenementen van nationale betekenis in Aquapulca plaatsgevonden: de waterpolowedstrijd Nederland-Frankrijk en de Grand Prix Dordrecht (een internationale zwemwedstrijd).
- ✓ Naar aanleiding van de veiligheidsanalyse op de Dordtse sportcomplexen is het project "Veiligheid Sportcomplexen" opgezet. In 2005 zijn de laatste maatregelen in dit kader uitgevoerd.
- ✓ Het Sportservicepunt ondersteunt sportverenigingen en individuen bij diverse sportvragen. In 2005 hebben 34 verenigingen in totaal 49 vragen gesteld aan het Sportservicepunt, maar ook 47 burgers, studenten en instellingen hebben hun weg naar het servicepunt weten te vinden. In 2005 zijn de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht een samenwerking aangegaan en organiseren gezamenlijk informatiebijeenkomsten voor sportverenigingen.

Wat heeft het gekost?

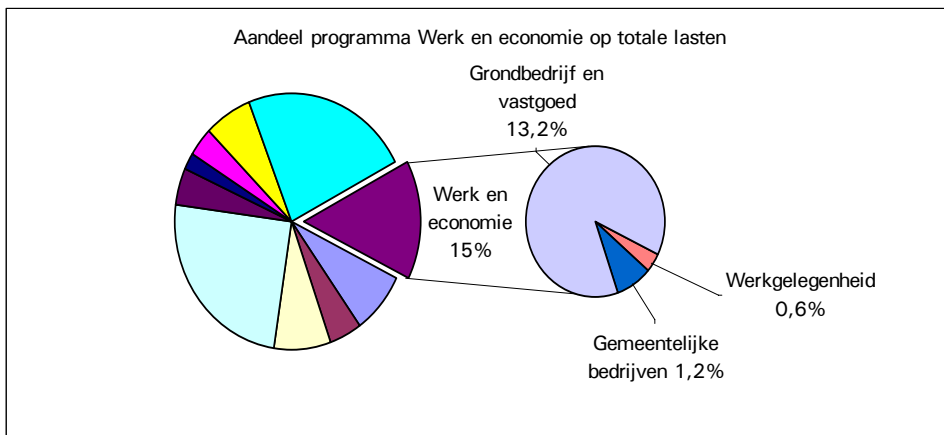
Thema Sport (* € 1.000)

Sport	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
137 Binnensport		676-	667-	9
138 Buitensport		1.634-	1.678-	44-
139 Sportservice		495-	500-	5-
140 Sportstimulering		638-	656-	18-
145 Aquapulca		1.212-	1.031-	181
146 Recreatie		1.609-	1.527-	82
210 Saldi kostenplaatsen Sport & Recreatie		25-	15-	10
Voor bestemming		6.289-	6.074-	215
Mutaties reserves		141	43	98-
Na bestemming		6.148-	6.031-	117

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema sport is afgesloten met een voordelig incidenteel saldo van € 215.000. Dit resultaat is grotendeels toe te schrijven aan diverse voor- en nadelen in de exploitatie van het zwembad Aquapulca. Door de komst van de sportboulevard wordt er terughoudend met onderhoud omgegaan en het verdwijnen van het buitenzwembad levert een besparing op aan de kosten van energie en water. Het geven van privé-lessen is een succes en levert een voordeel van € 165.000 op. Tegenover deze besparingen/voordelen staan ook extra kosten/nadelen. Zo daalt, onder meer door de bouwwerkzaamheden, de vraag naar recreatiezwemmen en worden er meer kosten gemaakt voor personeel in verband met de verruimde openingstijden.

3.8 Programma Werk en economie

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Vergroten van de economische kracht van de stad. Verbreden van de economische structuur naar opkomende branches, groei realiseren in nieuwe economische sectoren en aanhaken bij de kenniseconomie. Verbeteren van de bereikbaarheid, ontsluiten van bedrijventerreinen en verbeteren van de parkeermogelijkheden. Terugdringen van de structurele werkloosheid.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

Na een economische malaise in de afgelopen jaren, is er weer sprake van een lichte stijging van de werkgelegenheid met 0,2%. Met name is de werkgelegenheid bij de MKB-bedrijven toegenomen (1,2%). Ook daalt de werkloosheid en is het aantal WWB-uitkeringen (Wet Werk en Bijstand) verminderd.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Met het nieuwe programma Economie en de oprichting van de Economische Adviesraad Dordrecht in 2005 wordt getracht om de komende drie jaren een extra impuls te geven aan de economische structuurversterking en verbreding van Dordrecht. De eerste resultaten hiervan zullen in 2006 zichtbaar worden. In nauwe samenwerking met de beleidsvelden Onderwijs en Sociale Zaken zijn en worden activiteiten ontplooid in het kader van een integraal arbeidsmarktbeleid. Op het gebied van scholing is vanuit het programma Kennis/Leerpark aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van een kenniseconomie door o.a. te faciliteren in het verkleinen van de discrepantie tussen beroepsonderwijs en beroepspraktijk en het uitbreiden van het hoger onderwijs aanbod. Hiermee worden ook de ontwikkelingskansen voor ongeschoolden c.q. laaggeschoolden vergroot.

De herstructurering van bedrijventerreinen is onverminderd voortgezet. Daar waar nodig is samenwerking gezocht met andere (hogere) overheden om knelpunten m.b.t. milieu-eisen op te lossen.

De uitbreiding van parkeervoorzieningen aan de westflank en in de binnenstad en de korte termijnmaatregelen voor het verkeersknooppunt A16/N3 leiden tot een verbeterde bereikbaarheid van de ondernemingen.

Wat heeft het gekost?

Programma Werk en Economie (* € 1.000)

(* € 1.000)	Thema's	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat*
	Werkgelegenheid	4.058-	2.081-	1.977
	Gemeentelijke bedrijven	345-	471-	126-
	Grondbedrijf en Vastgoed	4.054-	313-	3.741
	Voor bestemming	8.457-	2.865-	5.592
	Mutaties reserves	7.626	2.169	5.457-
	Na bestemming	831-	696-	135

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Werkgelegenheid

Wat wilden we bereiken?

Een krachtige, rijk geschakeerde en concurrerende economische structuur; een complete stad voor bedrijven, instellingen, bewoners en bezoekers, met een regionale centrumfunctie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het programma Economie is in de tweede helft van 2005 van start gegaan. Het programma richt zich op versterking en verbreding van de economische structuur van Dordrecht o.a. in de metalelectro en maritieme clusters, maar ook in sectoren zoals de zakelijke dienstverlening, zorg, detailhandel en toerisme.
- ✓ Vanuit het programma is gewerkt aan de doorontwikkeling van het Ondernemersloket en de acquisitiefunctie van Dordrecht. Het Ondernemersloket heeft een sterkere organisatie en positie gekregen. De ondernemers weten in toenemende mate ook het E-loket van het Ondernemersloket te vinden. Bestuurlijke besluitvorming over de Nota Promotie & Acquisitie vindt in het 1^e kwartaal 2006 plaats.
- ✓ Op 11 oktober 2005 is de Economische Adviesraad Dordrecht (EAD) geïnstalleerd. De EAD heeft van het College van Burgemeester en Wethouders de opdracht gekregen om de komende drie jaren (gelijk aan de doorlooptijd van het programma Economie) een bijdrage te leveren aan de economische structuurversterking van Dordrecht.
- ✓ De eerste 10 impulsideo's voor 2006 zijn door de EAD geselecteerd en zullen vertaald worden naar concrete voorstellen. Als vervolg op de Stadsconferentie hebben enkele ondernemers gezamenlijk een Agenda voor de Stad aan het College aangeboden. Deze agenda is overgedragen aan de EAD.
- ✓ Startende ondernemers kunnen via het Mentorenproject zich laten coachen door ervaren (ex)ondernemers. In totaal zijn in 2005 12 matches daadwerkelijk gerealiseerd. Op basis van het belang en het succes van het project is besloten tot voortzetting tot 1 januari 2007. De startersmarkt die op 9 en 10 november 2005 werd gehouden, is met een goede bezoekersopkomst wederom een geslaagde activiteit te noemen.
- ✓ Het project "Economische innovatie in Dordrecht", diende om inzicht te bieden op de aanwezigheid van creatieve professionals en de bijdrage die zij leveren aan de vernieuwing van de regionale economie. 22 April 2005 heeft een slotbijeenkomst plaatsgevonden waar de resultaten van de ateliers zijn gepresenteerd. Bij de projecten uit de ateliers zijn initiatiefnemers, financiers, ondersteuners, managers en gebruikers gezocht. In het programma Economie wordt in 2006 een vervolg aan het project gegeven.
- ✓ De gemeente Dordrecht heeft met het Ministerie van Economische Zaken eind 2005 het convenant "Stroomlijning dienstverlening aan ondernemers" afgesloten. De stroomlijning bestaat uit de aanpak van strijdige regelgeving, vereenvoudigen van vergunningenprocedures en het (digitale) bedrijvenloket. Aan de vereenvoudiging van vergunningenprocedures en het aanpakken van strijdige regelgeving wordt tevens in het kader van het rijksprogramma Andere Overheid gewerkt.
- ✓ De economische beleidsnota Horeca is in voorbereiding. De startnotitie is in concept gereed en zal medio april 2006 aan het

College worden voorgelegd. Ten behoeve van de opzet van de startnotitie is met het HOP (Horeca Overleg Platform) en ondernemers gesproken om een beter beeld te krijgen van de knelpunten en kansen voor de horeca in Dordrecht. Het accent ligt daarbij op het verder versterken van de functie van de horeca in het perspectief van de functie van de Binnenstad.

- ✓ Eén van de onderdelen van het programma Shipping Valley is de realisatie van een kenniscentrum. Door TNO wordt, in samenwerking met de gemeente Dordrecht, Syntens, de Kamer van Koophandel en het lokale/regionale bedrijfsleven onderzoek gedaan naar mogelijkheden/draagvlak voor de vestiging van een kenniscentrum Shipping Valley in de regio Drechtsteden. Een businessplan is omstreeks mei 2006 gereed.
- ✓ In het kader van het programma ICT en de Stad zijn in 2005 de werkzaamheden begonnen voor de aanleg van een glasvezelnetwerk op de bedrijventerreinen Dordtse Kil I en II.

Wat heeft het gekost?

Thema Werkgelegenheid (* € 1.000)

Werkgelegenheid Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
143 Ambulante handel	65-	1	66
167 Basisregistratie vastgoed	312-	379-	67-
170 Thematisch economisch beleid	3.681-	1.703-	1.978
Voor bestemming	4.058-	2.081-	1.977
Mutaties reserves	2.989	1.950	1.039-
Na bestemming	1.069-	131-	938

*- = Nadelig saldo / + = Voordeelig saldo

Het resultaat binnen het thema werkgelegenheid kan vrijwel volledig worden toegeschreven aan het resultaat op de programmakosten thematisch economisch beleid. Van het beschikbare krediet voor de revitalisering Zeehavengebied is € 4,5 miljoen nog niet uitgegeven. Daar staat tegenover dat voor hetzelfde project de bijdrage van € 2,7 miljoen nog niet ontvangen is. Per saldo betekent dit een positief incidenteel resultaat van € 1,9 miljoen.

Thema Bedrijfsterreinen

Wat wilden we bereiken?

Een krachtige, rijk geschakeerde en concurrerende economische structuur; een complete stad voor bedrijven, instellingen, bewoners en bezoekers met regionale centrumfunctie (zie thema werkgelegenheid).

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In 2005 is de Infodesk bedrijventerreinen officieel gelanceerd. De Infodesk bevat gedigitaliseerde actuele informatie over vestigingslocaties voor bedrijven in Zuid-Holland, waarin het Dordtse aanbod van bestaande en beschikbare bedrijventerreinen is opgenomen. De Infodesk is hiermee een waardevol instrument voor (startende) ondernemers en gemeente.
- ✓ De revitalisering van het Zeehavengebied wordt aan de hand van het opgestelde businessplan verder gerealiseerd. Samen met Provincie, Rijk en Milieudienst wordt getracht de heersende geluidsproblematiek op te lossen.
- ✓ De herstructurering van bedrijventerreinen is onverminderd voortgezet. De meeste herstructureringsprojecten hebben een lange doorlooptijd. Voor het bedrijventerrein Amstelwijk is gewerkt aan een nieuwe programmering en stedenbouwkundige invulling van het terrein. Uitvoering vindt plaats in 2006 en verder. M.b.t. de herstructurering van de Zeehavens wordt getracht om de heersende geluidsproblematiek samen met Provincie, Rijk en Milieudienst op te lossen, zowel voor de korte als de lange termijn. 28 Juni 2005 is de tussenrapportage van het project door de Raad vastgesteld. Een 2^e tussenrapportage is in voorbereiding. Er is een onderzoek gestart naar de functionele benutting van de eerste Merwedehaven. Rapportage volgt in het najaar 2006.
- ✓ Een plan van aanpak uitvoeringsstrategie kantoren is opgesteld, waarin vraag en aanbod op elkaar worden aangesloten.
- ✓ In het kader van de beveiliging van bedrijventerreinen zullen port-securitymaatregelen, gecombineerd met de beveiliging Zeehavengebied worden getroffen. Voor de te beveiligen terreinen Louter Bloemen, Zeehaven (inclusief Krabbepolder) en Dordtse Kil III zijn nulmetingen verricht. In samenwerking met ondernemers zijn nu 3 bedrijventerreinen beveiligd.

Wat heeft het gekost?

Voor dit thema, dat voornamelijk investeringen betreft, is geen product gedefinieerd in de exploitatiebegroting. De exploitatiekosten voor het beleid op bedrijventerreinen komen tot uitdrukking op het product 170 'thematisch economisch beleid' (begrotingsthema Werkgelegenheid).

Thema Gemeentelijke bedrijven

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke bedrijven zullen zich in 2005 verder ontwikkelen, ieder op zijn eigen wijze. De kaders waarbinnen de gemeentelijke bedrijven kunnen functioneren zijn daarvoor in 2004 vastgelegd. Naast de kaders is er een procesagenda opgesteld waarbinnen de bedrijven zich kunnen ontwikkelen richting verdere verzelfstandiging. Bij een planmatig en zorgvuldig vormgegeven verzelfstandigingsproces zullen gaandeweg de kaders van de gemeentelijke organisatie worden losgelaten. Uiteraard geldt voor elk gemeentelijk bedrijf een andere weg, en een ander einddoel. Per bedrijf zijn of worden startnotities opgesteld om dit verdere proces vorm te geven.

Naast de kaders en de procesagenda voor de huidige gemeentelijke bedrijven zal in het najaar van 2004 een verkennende notitie worden opgesteld waarin vanuit een breder perspectief wordt ingegaan op de verschillende vormen en bijbehorende criteria om gemeentelijke activiteiten op afstand te besturen en te organiseren. Dit zal leiden tot een kaderstellende discussie in de raad. Hierin wordt ook de sturing in ketens en daarmee verband houdende processen van verzelfstandiging besproken. In 2005 zal de implementatie van deze notitie over sturing ter hand worden genomen. De ontwikkelingen bij de sectoren Sport & Recreatie, Cultuur, en Onderwijs en Welzijn zullen hierin voorop lopen.

De gemeentelijke bedrijven hebben zich georiënteerd op de mogelijkheden en de mate van verzelfstandiging. Voorbereidingen daarop zijn getroffen. Voor zover er nog geen sprake is van implementatie van de verzelfstandiging zal dit in de nabije toekomst gebeuren. Het sturingsvraagstuk hierbij is een complex geheel gezien de verschillen in de doelen die worden nagestreefd, de verschillen in de maatschappelijke omgeving en de verschillende posities van de gemeente. Dit leidt er toe dat de sturingsvraag steeds opnieuw beantwoord moet worden op basis van een specifieke situatie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Essenhof

- ✓ In het kader van verzelfstandiging van de Essenhof is 1 maart 2005 het bedrijfsplan door het College van Burgemeester en Wethouders vastgesteld. De gemeente zal de begraafplaats wel blijven besturen en de verzelfstandiging zal niet tot het uiterste doorgevoerd worden.

Havenbedrijf

- ✓ Na de eerste verkenningen naar samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam, met name omtrent de exploitatie van het Zeehavengebied, is bij nader inzien besloten het Havenbedrijf Dordrecht organisatorisch anders te positioneren. De economische taken worden ondergebracht bij het programma Economie, de nautische en technische havenbeheersactiviteiten worden ondergebracht bij de sector Stadswerken.

Ingenieursbureau Dordrecht

- ✓ De Colleges van de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht hebben een intentieverklaring ondertekend om tot de vorming van een Regionaal Ingenieursbureau te komen. Het ondernemingsplan is medio oktober gepresenteerd aan de ingenieursbureaus van Zwijndrecht en Dordrecht. Op het bijgestelde ondernemingsplan moet nog advies van de ondernemingsraad worden verkregen. Het implementatieplan wordt z.s.m. na ontvangst van het advies uitgevoerd.

Regionaal Bureau Leerplicht

- ✓ Het Regionaal Bureau Leerplicht is een door de Drechtsteden gesubsidieerde organisatie. Het bureau legt direct verantwoording af aan het Drechtstedenbestuur en de Drechtstraad.

Wat heeft het gekost?

Thema gemeentelijke bedrijven (* € 1.000)

Gemeentelijke bedrijven	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
<u>Havenbedrijf Dordrecht</u>				
	232 Nautisch beheer	1.365-	1.143-	222
	233 Havens civiel	1.096-	813-	283
	234 Overige exploitaties	53-	158-	105-
	235 Havenexploitatie	2.475	1.497	978-
	210 Saldi kostenplaatsen Havenbedrijf	-	-	-
	Subtotaal	39-	617-	578-
<u>Essenhof</u>				
	141 Plechtigheden	56	368	312
	210 Saldi kostenplaatsen Essenhof	-	-	-
	Subtotaal	56	368	312
<u>Ingenieursbureau</u>				
	168 Accommodaties	366-	364-	2
	210 Saldi kostenplaatsen ID	4	142	138
	Subtotaal	362-	222-	140
				-
	Voor bestemming	345-	471-	126-
	Mutaties reserves	544	876	332
	Na bestemming	199	405	206

*- = Nadelig saldo / + = Voordeelig saldo

Dordrecht kent drie Gemeentelijke Bedrijven, het Havenbedrijf, de Gemeentelijk Begraafplaats de Essenhof en het Ingenieursbureau. Samen kennen zij een negatief resultaat van € 126.000. Onderstaand volgt een korte toelichting per bedrijf:

Havenbedrijf Dordrecht (nadeel € 0,6 miljoen)

Nautisch beheer kent een voordeel van € 0,2 miljoen. Dit is vooral toe te schrijven aan het niet doorgaan van automatisering van de brugbediening. De hiermee gepaard gaande kapitaallasten zijn komen te vervallen. Daarnaast zijn er in 2005 nauwelijks kosten gemaakt voor de ontwikkeling van het havenafvalplan en havenbeveiliging. Daarentegen is de exploitatie afgesloten met een negatief resultaat van € 0,9 miljoen. Er zijn aanzienlijk minder opbrengsten gerealiseerd uit Zeehavengelden. Dit wordt o.a. veroorzaakt door minder inklaringshandelingen en intrekking van de stimuleringsregeling.

Essenhof (voordeel € 312.000)

In 2005 was in de begroting al rekening gehouden met kapitaallasten voor de nieuw op te leveren keldergraven. Deze worden echter pas in juli 2006 opgeleverd. Dit resulteert in een voordeel op de kapitaallasten in 2005 van € 185.000 (voordeel). Hoewel er een terugloop in het aantal plechtigheden te constateren is, zijn er per saldo toch meer opbrengsten gerealiseerd dan verwacht (€ 216.000 voordeel). Dit komt vooral door meer opbrengsten uit bijzettingen in eigen graven, asbestemmingen. Tegenvallers in het verslagjaar waren o.a. de onderhoudskosten voor groen en de energiekosten (€ 89.000 nadeel)

Thema Grondbedrijf en vastgoed

Wat wilden we bereiken?

Bijdragen aan de realisatie van volkshuisvestings- en economische doelen door het (mede) ontwikkelen van bouwlocaties die zijn afgestemd op de vraag vanuit de markt en de samenleving.

Leveren van producten met betrekking tot vastgoed vooruitlopend op ruimtelijke planontwikkeling.

Op basis van de nota Strategisch Grondbeleid per ontwikkeling een strategie opstellen.

Bedrijfsmatig beheren, verpachten en verhuren van woonwagens en standplaatsen, overige gronden, erfpachtgronden en Grondbedrijfpanen, waarbij voor de laatste categorie geldt ze te herontwikkelen, ze te behouden dan wel te verkopen. Het streven is om de woonwagens over te dragen aan de corporaties.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De exploitatie van 2.500 m² BVO op Amstelwijk is niet gerealiseerd. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe programmering en stedenbouwkundige invulling van het terrein.
- ✓ Gezien het proactieve en strategische grondbeleid dat de gemeente sinds 2003 heeft ingezet zijn er veel meer strategische aankopen verricht dan in voorgaande jaren. In 2005 zijn een kleine tiental adviezen opgesteld, waarvan er 4 hebben geresulteerd in een besluit tot aankoop. Daarnaast zijn op basis van het voorkeursrecht in het gebied Dordtse Kil IV een tweetal percelen aangekocht en zijn ca. 20 panden aan de Weeskinderendijk aangekocht t.b.v. het project Maasterras.
- ✓ In 2005 is de Plankostenscan uitgetest op een viertal projecten. De Plankostenscan zal in 2006 integraal toegepast worden op alle Grondbedrijfprojecten.
- ✓ Het instrument Risicomanagement is ontwikkeld en wordt bij het project Gezondheidspark toegepast. Deze activiteit vormt de opmaat voor een verdere doorontwikkeling.
- ✓ In samenwerking met de stadsjurist is de Verordening Nadeelcompensatie opgesteld. Hiermee is de werkwijze van de gemeente inzake schadeclaims als gevolg van gemeentelijk handelen eenduidiger gemaakt.
- ✓ De beleidsnotitie Planschade Wet Ruimtelijke Ordening is in 2005 door het College vastgesteld, alsmede de beleidsnotitie Herinrichting Fonds Bovenwijkse Voorzieningen. Hierdoor is een nieuw kader vastgesteld omtrent de hoogte van de heffing en de bestemming voor een aantal projecten.
- ✓ In 2005 heeft het Grondbedrijf in het kader van het vastleggen van rechten en plichten, respectievelijk verhoudingen van partijen binnen projecten, gefaciliteerd bij het afsluiten van zo'n 20 realiserings- c.q. samenwerkingsovereenkomsten o.a. voor de projecten Gezondheidspark, Sportboulevard, Watertorenterrein Stadswerven en Belthurepark (Golf en Wonen).

Wat heeft het gekost?

Thema Grondbedrijf en vastgoed (* € 1.000)

Grondbedrijf en vastgoed	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
204 Vastgoed		102-	171-	69-
205 Grondbeleid en ontwikkeling		85-	36-	49
206 Exploitatie bouwgronden		9.723-	6.408-	3.315
207 Exploitatie economische ontwikkeling		216-	164	380
208 Exploitatie gemeentelijke eigendommen		6.189	6.138	51-
210 Saldi kostenplaatsen Grondbedrijf		117-	-	117
Voor bestemming		4.054-	313-	3.741
Mutaties reserves		4.093	657-	4.750-
Na bestemming		39	970-	1.009-

* - = Nadelig saldo / + = Voordeelig saldo

Het resultaat van het thema grondbedrijf is incidenteel € 3,8 miljoen positief. Dit resultaat is totstandgekomen door een complexe samenhang van velerlei voor- en nadelen binnen de diverse grondexploitaties. Voornaamste resultaat is geboekt op de exploitatie bouwgronden (€ 3,3 miljoen). Hieronder is een cijfermatig overzicht gegeven van de belangrijkste resultaten binnen de exploitatie bouwgronden:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	voordeel	nadeel
Exploitatie woningbouwterreinen:		
Quickterrein	1.400	
Achterhakkers	100	
Zeehavenbuurt Oost	363	614
De Hoven		600
Smitsweg	175	
Leeuwstraat/Zuidendijk	75	200
	2.113	1.414
Stadsvernieuwing:		
Riedijkshaven		456
Noordendijk	130	800
Lombardgebied	555	250
Oud Krispijn		2.900
Oud Krispijn		1.420
	685	5.826
Exploitatie functiecombinatie complexen		
Corridor	296	
Bagijnhof/Achterom	2.000	1.997
Gezondheidspark	10.000	
Woonwagenlocaties		800
Belthurepark		1.587
Overigen		155
	12.296	4.539
Totaal	15.094	11.779

Voordeel:

3.315

Bovenstaand zijn de belangrijkste verschillen weergegeven die hebben geleid tot het gemelde resultaat van € 3,3 miljoen. Binnen de exploitatie woningbouwterreinen wordt het resultaat m.n. beïnvloed door het feit dat de ontwikkelaar de kosten voor het Quickerrein, groot € 1,4 miljoen, voor eigen rekening neemt. Verder blijven kosten én opbrengsten van het project Zeehavenbuurt-Oost achter doordat de betrokken projectontwikkelaar als gevolg van fusieperikelen en onduidelijkheden over de woningdifferentiatie, de afgesproken planning niet haalt.

Bij Stadvernieuwing valt vooral het project Oud Krispijn Zuid op. Hier heeft de grondprijsonderhandeling met de VOF Krispijn Wonen geleid tot een mindere grondopbrengst van € 2,9 miljoen in de groundbank die ten laste van de risico-voorziening komt. Verder zijn er voor dit project € 1,4 miljoen extra kosten gemaakt als gevolg van de uitgestelde fasering van deelgebieden 2,3 en 8.

Het resultaat binnen de exploitatie functiecombinatie complexen kent als belangrijkste factor het Gezondheidspark. De aanleg van de wegen is vertraagd door het noodzakelijke volgen van een andere planologische-juridische procedure. Hierdoor zijn er in 2005 nog geen kosten gemaakt, waardoor € 10 miljoen doorschuift naar 2006. In de presentatie van het resultaat laat dit een positief voordeel van dit bedrag zien.

Bovenstaand is slechts ingegaan op de belangrijkste en grootste verschillen die bijdragen aan het totale resultaat. Op de cd-rom, bij het betreffende productblad, wordt uitgebreid ingegaan op alle verschillen.

Thema Overheid en bedrijfsleven

Wat wilden we bereiken?

Een krachtige, rijk geschakeerde en concurrerende economische structuur; een complete stad voor bedrijven, instellingen, bewoners en bezoekers, met een regionale centrumfunctie (zie thema werkgelegenheid).

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het project "ICT en de Stad" is voortvarend voortgezet. In Dordrecht zijn minimaal 10 (semi) publieke instellingen aangesloten op het breedband ICT-netwerk.
- ✓ Daar waar nodig voert de gemeente een krachtige lobby richting andere (hogere) overheden om de belangen van Dordrecht te behartigen. Zo vinden er bijvoorbeeld intensieve gesprekken plaats met het Rijk over de uitwerkingen van het Besluit Luchtkwaliteit waardoor gewenste ontwikkelingen in de stad dreigen te stagneren.

Wat heeft het gekost?

Voor dit thema, dat voornamelijk investeringen betreft, is geen product gedefinieerd in de exploitatiebegroting. De exploitatiekosten voor het beleid op bedrijventerreinen komen tot uitdrukking op het product 170 'thematisch economisch beleid' (begrotingsthema Werkgelegenheid).

Thema Bedrijven en scholen

Wat wilden we bereiken?

Een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Dit is geen doel op zich maar een middel dat bijdraagt aan onder meer vermindering van de (jeugd)werkloosheid, vergroting van de aantrekkelijkheid van de stad als vestigingsplaats voor bedrijven en vermindering schooluitval.

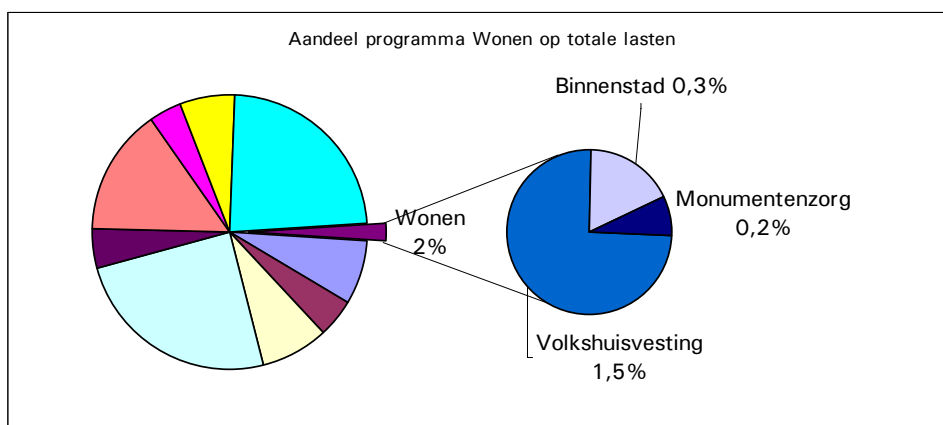
Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In de domeinen Techniek, Overheid, Veiligheid en Zorg zijn diverse onderzoeken en (oriënterende) gesprekken gehouden m.b.t. het verbeteren van de aansluiting van het onderwijsaanbod op de arbeidsmarkt en de uitbreiding ervan. Dit heeft er o.a. toe geleid:
 - dat naar verwachting in 2006 de nieuwe opleiding Medewerker Jachtbouw op de Stadswerven van start zal gaan;
 - er een proces in gang is gezet voor de ontwikkeling van een kenniscentrum Veiligheid;
 - dat er een specifiek op de ambtenaren uit de Regio Zuid-Holland Zuid gerichte deeltijdopleiding HBO-Bestuurskunde is ontwikkeld (en eventueel een masteropleiding);
 - dat er een samenwerking is ontstaan tussen de Sociale Dienst en het CWI om klanten van de Sociale Dienst (Inkomen) met een mbo/hbo krachtiger te activeren;
 - dat een interne werkgroep de mogelijkheden onderzoekt voor een Werkgevers Servicepunt;
 - dat er gesprekken met de Bestuursacademie plaatsvinden voor een mogelijke vestiging in Dordrecht;
 - dat er voor de totstandkoming van het businessplan voor het Huis van de Democratie op 21 november 2005 een werkconferentie met alle betrokken stakeholders en afgevaardigde Gemeenteraadsleden heeft plaatsgevonden
- ✓ In oktober 2005 is de nieuwe vestiging van de hogescholen aan het Achterom officieel geopend.
- ✓ Nabij de nieuwe locatie van de hogescholen wordt een regionaal MKB-loket gerealiseerd. Voorbereidingen hiervoor zijn getroffen.

Wat heeft het gekost?

De projecten die tot dit thema behoren zijn investeringsprojecten. De exploitatiebudgetten die aan deze investeringsprojecten zijn verbonden zijn niet op een apart product in de productenraming zichtbaar, maar over verschillende producten verdeeld.

3.9 Programma Wonen

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Een goede mix van woningen in de verschillende marktsegmenten.
Vergroten van het aanbod van duurdere woningen, rechtvaardig verdelen van de beschikbare woningvoorraad.
In stand houden en verbeteren van de woningvoorraad, vooral in Dordrecht West.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

Het aandeel hogere inkomens vestigt zich bovengemiddeld buiten Dordrecht. Hogere inkomens zijn belangrijk voor het draagvlak van voorzieningen. Vertrekkers geven vaak als reden voor hun verhuizing het niet meer voldoen van de woning of de woonomgeving. Kijkend naar de cijfers moeten we constateren dat de gemiddelde woningwaarde in Dordrecht zo'n € 154.000,- bedraagt en Dordrecht met de woonaantrekkelijkheid al geruime tijd op de 27^e plaats staat in de ranglijst van 50 grootste steden in Nederland.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Nieuwbouwprojecten in het duurdere segment zijn reeds van start gegaan. Hiermee wordt beoogd de doelstellingen uit het nieuwbouwprogramma Dordrecht/Drechtsteden te verwezenlijken. Doch verloopt uitvoering van het programma moeizaam. Ook de herstructureringsopgave in Dordrecht-West verloopt traag. Met vereende krachten wordt getracht toch de beoogde doelstellingen uit het nieuwbouwprogramma binnen de planperiode te realiseren. De monumenten in de historische binnenstad zijn beeldbepalend voor Dordrecht. Verlies van monumenten wordt dan ook zoveel mogelijk tegen gegaan door restauratie en of het geven van een andere functie.

Wat heeft het gekost?

Programma Wonen (* € 1.000)

(* € 1.000) Thema's	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
Volkshuisvesting	3.710-	564	4.274
Binnenstad	2.675-	1.716-	959
Monumentenzorg	2.652-	917-	1.735
			-
Voor bestemming	9.037-	2.069-	6.968
Mutaties reserves	7.987	1.885	6.102-
Na bestemming	1.050-	184-	866

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Volkshuisvesting

Wat wilden we bereiken?

Het beleid is gericht op het verkrijgen van een betere balans tussen vraag en aanbod en daarbinnen het binden van midden en hogere inkomens aan stad en regio. Dit streven valt uiteen in de volgende subdoelstellingen:

1. Zorgdragen voor zeggenschap en keuzevrijheid voor (toekomstige) bewoners;
2. Zorgdragen voor een hogere kwaliteit van de woningen;
3. Zorgdragen voor een hogere kwaliteit van de woonomgeving.

Voor de bestaande woningvoorraad geldt dat we een rechtvaardige verdeling van de schaarse woonruimte nastreven. Door aanpassingen aan woningen willen we ouderen en gehandicapten zoveel mogelijk zelfstandig laten wonen en door middel van huursubsidie en vangnetregeling willen we woonlasten betaalbaar houden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In de Woonvisie Drechtsteden en het Jaarplan Wonen Drechtsteden 2005 staat het beleid uitgewerkt gericht op het aanbrengen van een balans tussen vraag en aanbod en daarbinnen het binden van midden en hogere inkomens aan stad en regio. Een verhoogde kwaliteit van de woningen en woonomgeving en de keuzevrijheid van bewoners is daarbij het uitgangspunt.
- ✓ In Dordrecht staan in de periode tot en met 2009 2.500 nieuwe te bouwen woningen gepland. De uitvoering van de plannen verloopt nog niet naar wens. Ook het onttrekken van 900 woningen verloopt niet naar verwachting, dit i.v.m. de vertraagde aanpak van Dordrecht West. Voor het particulier opdrachtgeverschap (200 woningen) zijn te weinig projecten voorhanden om hieraan uitvoering te geven. De regionale taskforce woningbouw heeft voorstellen gedaan tot verbetering van de ambtelijke en bestuurlijke verantwoordelijkheden voor de plannen en projecten. Deze verbetervoorstellen worden in 2006 ingevoerd.
- ✓ De verkoop van woningen in het duurdere segment in de projecten PlanTij en De Hoven is zeer voorspoedig verlopen. Zelfs zo voorspoedig dat de laatste fase van project De Hoven versneld in uitvoering is gebracht.
- ✓ Het project deconcentratie van het centrale woonwagenveld naar kleinere over de stad verspreide kampen verloopt volgens schema en zal voor 2009 zijn afgerond.

Wat heeft het gekost?

Thema Volkshuisvesting (* € 1.000)

Volkshuisvesting	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
172	Beleidsvoorbereiding wonen en bouwen	5.120-	687	5.807
176	Stimuleren en oplossen woningen	12-	-	12
177	Woningzoekenden	235-	271-	36-
178	Huursubsidie en vangnet	251-	206-	45
210	Saldi kostenplaatsen Stadsontwikkeling	1.908	354	1.554-
	Voor bestemming	3.710-	564	4.274
	Mutaties reserves	4.843	911-	5.754-
	Na bestemming	1.133	347-	1.480-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema volkshuisvesting kent in het verslagjaar een positief resultaat van € 4,2 miljoen.

Beleidsvoorbereiding wonen en bouwen (incidenteel voordeel € 5,8 miljoen)

In 2005 is de 2^e tranche van het bouwfonds, € 2,2 miljoen, ontvangen. Dit bedrag is gestort in het stimuleringsfonds volkshuisvesting. Hiervan is in 2005 € 0,5 besteed, waardoor een bedrag van € 1,7 miljoen restantkrediet voor funderingen verschuift naar 2006.

Stelposten innovatietraject (incidenteel nadeel € 1,6 miljoen)

Het begrote bedrag van -€ 1,5 miljoen betreft de te realiseren innovatiebesparingen van Stadsontwikkeling. Deze post is in de begroting opgenomen als stelpost op de kostenplaatsen van SO. Realisatie van deze doelstelling is financieel verwerkt op de diverse thema's en producten in dit jaarverslag. Het betreft met andere woorden een begrote verdeling van kosten die in de administratie op een andere wijze is geregistreerd. In de begroting 2006 is deze begrotingstechnische verwerking in overeenstemming gebracht met de registratie in de administratie. Daarmee komen alle baten en lasten die met de uitvoering van deze taak samenhangen op de betreffende producten tot uiting.

Thema Binnenstad

Wat wilden we bereiken?

Bewoners zijn zonder mitsen en maren trots op de Dordtse binnenstad. De Dordtse binnenstad ontwikkelt zich tot centrum van de regio.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Hieronder volgt een greep uit de belangrijkste doelstellingen voor de binnenstad.

- ✓ De realisatie van de plannen voor Achterom/Bagijnhof zijn om milieutechnische redenen (Besluit Luchtkwaliteit) opgeschort. Gekeken is naar de mogelijke uitvoering van onderdelen van de plannen, welke in 2006 worden opgepakt. Inmiddels hebben de Hogescholen Inholland en HRO zich gevestigd in het pand aan het Achterom.
- ✓ Een stedenbouwkundige studie naar de toekomstige ontwikkeling van het gebied Grote Markt is gereed. Wegens gebrek aan draagvlak voor de plannen wordt het gebied tijdelijk heringericht. Tezamen met een aanpassing van het parkeerregime is hierdoor een efficiënter ruimtegebruik ontstaan.
- ✓ De voorbereidingen voor het project Hofkwartier zijn nagenoeg afgerond. Uitvoering van de plannen staat gepland vanaf mei 2006 en lopen door tot 2010.
- ✓ De herontwikkeling van het gebied Stadswerven vindt zijn beslag. Zo is er een intentieovereenkomst gesloten met Hotel New York Vastgoed B.V. voor de realisering en exploitatie van het Watertoren. Over het realiseren van een theater op de Stadswerven is nog enige discussie. Besluitvorming hierover vindt plaats in 2006.
- ✓ Over de inrichting van de stationsomgeving vinden intensieve gesprekken plaats met de betrokken partners. Besluitvorming wordt in het 2^e kwartaal 2006 verwacht.
- ✓ De activiteiten in het kader van City Marketing zijn voortvarend voortgezet. Bijzonderheden zijn o.a.:
 - het 1^e exemplaar van de Recreatiekaart Dordrecht/Drechtsteden is 15 juni 2005 overhandigd aan de portefeuillewethouders van stad en regio en huis-aan-huis verspreid;
 - de City Lounge zal eind 2006 operationeel zijn vanaf de nieuwe locatie aan de Spuiboulevard;
 - In het najaar is de kernwaarde historie met een speciale campagne "Historische Herfst" onder de aandacht gebracht;
 - In 2005 zijn 3 succesvolle bijeenkomsten georganiseerd in het kader van het project "Gast in eigen stad". De respons van nieuwe inwoners van Dordrecht was overweldigend. Het programma werd als zeer positief ervaren.
 - In de eerste helft van 2005 zijn in het kader van het project "Ambassadeur van de stad" bijeenkomsten georganiseerd voor ca. 600 medewerkers van organisaties waarmee bezoekers als eerste in aanraking.
- ✓ De Gemeenteraad is akkoord gegaan met de gefaseerde invoering van het Lichtplan. Hiermee wordt stapsgewijs de openbare verlichting in de binnenstad in lijn gebracht met het specifiek aanlichten van bomen, karakteristieke historische gebouwen en bruggen en havenelementen.

Wat heeft het gekost?

Thema Binnenstad (* € 1.000)

Binnenstad	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
5	Projectbureau Binnenstad	828-	619-	209
236	Marketing	1.847-	1.097-	750
	Voor bestemming	2.675-	1.716-	959
	Mutaties reserves	1.052	844	208-
	Na bestemming	1.623-	872-	751

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Bij de realisatie van de doelstellingen van het thema binnenstad is een positief resultaat gehaald van per saldo € 959.000. Dit resultaat wordt hieronder toegelicht.

Projectbureau Binnenstad (incidenteel voordeel € 0,2 miljoen)

De kosten/activiteiten in het kader van communicatie rondom het programma binnenstad zijn moeilijk in te schatten en hebben een grote samenhang met de marketinguitgaven. Een deel van de communicatiekosten binnenstad zijn in 2005 dan ook ten laste van de budgetten marketing gebracht, waarmee een voordeel van € 0,1 miljoen op het projectbureau binnenstad ontstaat. Verder heeft uitleen van personeel aan derden € 0,1 miljoen extra inkomsten gegenereerd.

Marketing (incidenteel voordeel € 0,75 miljoen)

Het voordeel is toe te schrijven aan het niet tijdig realiseren van de marketing website, de stadspromotieborden A16 en N3 en het project 1572 in het kader van de Geschiedenis van de Stad. Ook is de reservering voor de investering in de inrichting van de City Lounge nog niet (volledig) benut. Deze gelden zullen in 2006 alsnog tot realisatie komen.

Thema Funderingsproblematiek

Wat wilden we bereiken?

Bijdragen aan een zo acceptabel mogelijke oplossing van bestaande problemen en het leveren van een bijdrage aan het voorkomen van nieuwe problemen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ De rapportage over de mogelijkheden en aanpak van grondwaterbeheer in het aandachtsgebied funderingen is afgerond. De invoering van de Wet gemeentelijke watertaken, waarin de financiering van grondwatertaken wettelijk mogelijk zou worden, is uitgesteld. Het beheer van het grondwaterpeil in overige gebieden is uitgevoerd conform planning.
- ✓ Sinds de start van het project Funderingen zijn voor 168 woningen bouwvergunningen aangevraagd en voor 124 woningen een bouwvergunning verleend. Intussen zijn van 39 woningen de funderingen daadwerkelijk hersteld. Naar verwachting komen daar nog eens 88 woningen bij.
- ✓ Het College heeft beleidsregels opgesteld over de toepassing van het aanschrijvingsinstrument (artikel 14, lid 1) van de Woningwet. Deze eisen dat minstens 80% van de eigenaren van het bouwblok een funderingsherstel wil uitvoeren. In één geval is er in 2005 verzocht tot aanschrijving, maar waren er geen bijzondere omstandigheden die aanleiding gaven tot afwijking van de beleidsregels.
- ✓ Binnen de Vangnetregeling van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting is maatwerk mogelijk voor eigenaren van panden met funderingsproblematiek die niet draagkrachtig genoeg zijn om de investeringen te financieren.

Wat heeft het gekost?

De kosten die samenhangen met het thema Funderingen worden uit de investeringen bekostigd. Er is geen afzonderlijk product voor benoemd.

Thema Monumentenzorg

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijke uitstraling van de monumenten in de historische binnenstad. De bouwkundige kwaliteit van het monumentenbestand in Dordrecht moet in 2010 overeenkomen met het landelijke gemiddelde.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In 2005 is het Stadsdepot op de Dordtse Kil III gerealiseerd, waarvan het bureau Monumentenzorg en Archeologie onderdeel van uitmaken.
- ✓ In opmaat naar de vorming van het cultuurhistorisch centrum DiEP is het eerste nummer van het cultuurhistorisch magazine (tevens genaamd DiEP) uitgebracht.
- ✓ In de Kunstkerk heeft een tentoonstelling rondom het thema religieus erfgoed met als titel "Het dak van de hemel" plaatsgevonden.
- ✓ Met de restauratie van het pand Wijnstraat 153 en het besluit het om te bouwen tot een stadshotel is het monumentale pand gereed van de ondergang en krijgt het een nieuwe functie in de binnenstad.
- ✓ Geopperde ideeën voor het gebouw De Holland hebben nog niet tot de gewenste ontwikkeling geleid. Derhalve zal in 2006 een prijsvraag worden uitgeschreven voor de invulling van het gebouw.
- ✓ Met de opening en ingebruikname van het laatmiddeleeuwse pand 't Zeepaert (Wijnstraat 113) werd een omvangrijke restauratie van het oudste stenen huis van Dordrecht succesvol afgerond.
- ✓ In 2005 zijn tal van archeologische booronderzoeken met positieve resultaten uitgevoerd. Hiermee groeit onze kennis van het buitengebied van Dordrecht van voor de St.-Elizabethsvloed in 1421.
- ✓ Op het terrein van de archeologie zijn twee succesvolle opgravingen te vermelden: op de Grote Markt en Elfhuizen.
- ✓ De uitvoering van het programma Monumentenbeleid 2004-2010 is redelijk naar wens verlopen. M.u.v. de geringe vertragingen op de inventarisatie wederopbouwarchitectuur (is in 2005 gereed gekomen); de uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst (start in 2006 i.p.v. 2005) en de onttrekkingen Gemeentelijk Restauratiefonds Dordrecht ligt enigszins lager dan verwacht (middelen worden later uitgegeven).

Wat heeft het gekost?

Thema monumentenzorg (* € 1.000)

Monumentenzorg	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat
201 Monumentenzorg		2.652-	917-	1.735
				-
Voor bestemming		2.652-	917-	1.735
				-
Mutaties reserves		2.092	1.952	140-
				-
Na bestemming		560-	1.035	1.595

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Bij het nastreven van de doelstellingen binnen het thema monumentenzorg is een positief resultaat van € 1,7 miljoen gerealiseerd.

Subsidies monumentenzorg (incidenteel voordeel € 1,4 miljoen)

In 2005 is het aantal subsidieaanvragen fors achtergebleven bij de verwachting. Aan subsidies in het kader van wonen boven winkels is hierdoor € 0,6 miljoen minder verstrekt en aan subsidies in het kader van restauraties monumentenzorg € 0,8 miljoen minder. Nader onderzoek naar de oorzaak van het achterblijven van de aanvragen moet nog plaatsvinden.

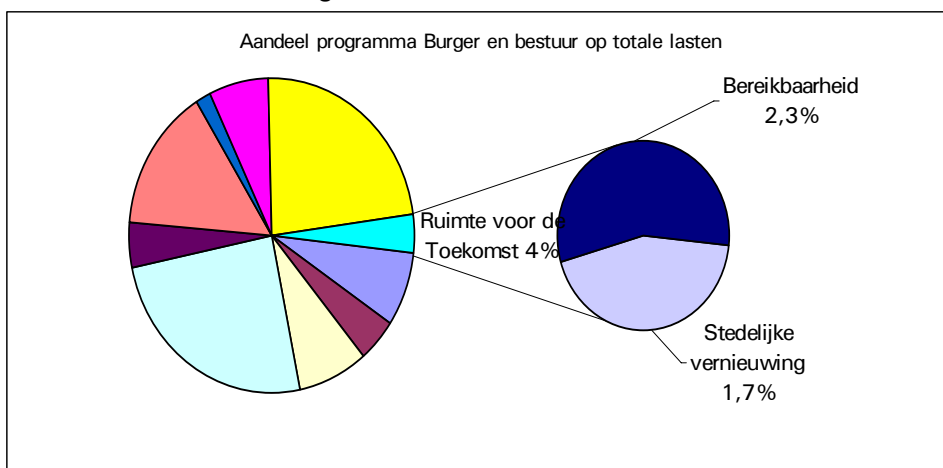
(Niet) doorzichtige rolluiken (incidenteel voordeel 0,2 miljoen)

De werkzaamheden voor het project (niet) doorzichtige rolluiken in de binnenstad zijn nog niet geheel uitgevoerd. Hierdoor zijn de begrote uitgaven in 2005 niet volledig gerealiseerd.

Overig (incidenteel voordeel € 0,1 miljoen)

Het overige verschil wordt veroorzaakt door diverse kleine(re) voordelen, waaronder een positief resultaat op de kapitaallasten.

3.10 Programma Ruimte voor de toekomst

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Ontwikkelen van de stad zodat deze niet achterblijft bij andere steden maar integendeel nieuwe kansen biedt voor bedrijven en inwoners. Ook in de toekomst moet de stad aantrekkelijk zijn voor bewoners en bedrijven.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

De waardering van ondernemers voor het ondernemersklimaat is met een 6,5 gelijk gebleven t.o.v. voorgaande jaren.

59% van de Dordtenaren vindt dat de stad aantrekkelijker is geworden. Ook de Drechtstedelingen hebben een positiever beeld van de stad dan voorheen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Op verschillende fronten wordt gewerkt aan de aantrekkelijkheid van de stad. Kaders hiervoor worden gesteld in richtinggevende nota's en programma's.

Wat heeft het gekost?

Programma Ruimte voor de toekomst (* € 1.000)

Thema's	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
Stedelijke vernieuwing	19.131-	4.846-	14.285
Bereikbaarheid	4.736-	1.981-	2.755
Voor bestemming	23.867-	6.827-	17.040
Mutaties reserves	19.966	9.539	10.427-
Na bestemming	3.901-	2.712	6.613

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Stedelijke vernieuwing

Wat wilden we bereiken?

Verbetering van de fysieke kwaliteit van het woon- en werkmilieu van de gemeente Dordrecht, met bijbehorende verkeers- en groenstructuur. Bij het thema Stedelijke vernieuwing gaat het vooral om de ontwikkeling van kaders voor deze kwaliteitsverbetering en de regievoering op die kwaliteitsverbetering.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ In 2005 is het Stadsplan 2000 geëvalueerd, zijn de ruimtelijke opgaven voor de toekomst gedefinieerd en is begonnen met de totstandkoming van de Structuurvisie Dordrecht 2020. Deze structuurvisie zal een praktisch uitvoeringsgericht beleidsstuk worden met een sterk sturend uitvoeringsprogramma.
- ✓ Vanuit dezelfde filosofie zijn in 2005 de Nota Mobiliteit en het Milieubeleidsplan 2005-2010 opgesteld. Deze plannen geven uitvoering aan een nieuwe manier van beleidsontwikkeling.
- ✓ In 2005 is het plan van het Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht uitgewerkt, gericht op het behouden en ontwikkelingen van recreatie- en natuurgebieden in Dordrecht.
- ✓ In 2005 hebben we gewerkt aan de uitvoering van de 11 wijkjaarprogramma's in de wijken. In Dordrecht West hebben we gewerkt aan de ontwikkelingsopgave van de herstructurering in de drie wijken in dit gebied en de uitvoering van Oud Krispijn Vernieuwt. De uitvoering gaat in nauwe samenwerking met andere sectoren en maatschappelijke organisaties. Daarnaast hebben we een ontwikkelingstraject gehad voor de vormgeving van de inhoudelijke koers van de leefbare stad 2006-2010 en de organisatie van het Wijkgericht Werken Nieuwe Stijl. Dit heeft het College inmiddels ook vastgesteld.
- ✓ Vanuit het Beschermd Stadsgezicht zijn in 2005 ruim honderd adviezen voor ontwikkelingen in het gebied gegeven. Variërend van deelbeleid als gevelreclame, rolluiken, horeca tot bijdragen aan bestemmingsplannen en Welstandsnota.
- ✓ In het bestemmingsplannenprogramma is, met het vaststellen van 5 plannen, een behoorlijke inhaalslag gemaakt. Het waren daarbij ook nog eens plannen van grote omvang. In de meeste gevallen betrof het een samenvoeging van meerdere plannen. Dubbeldam is daar een goed voorbeeld van. Daar zijn nu 20 oude plannen geïntegreerd tot één bestemmingsplan. De VROM-inspectie is in haar onderzoek van oordeel dat de gemeente adequaat omgaat met het onderdeel bestemmingsplannen. De gemeente werkt voortvarend aan de actualisering van bestemmingsplannen en heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om digitalisering en de omgevingsvergunning. Kanttekening van VROM is wel dat het bestemmingsplan Buitengebied snel herzien moet worden. Dat gaat in het kader van het Strategisch Groen Project ook gebeuren.
- ✓ Met Ruimte Geven is het regionaal ruimtelijk beleid voor de Drechtsteden vastgesteld. Dit is het ruimtelijk kader voor een beter functionerende regio Drechtsteden. Door Dordrecht mede opgesteld, in het najaar 2005 vrijgegeven voor consultatie en begin 2006 vastgesteld. Daarmee is meer samenhang gekomen in ruimtelijke plannen voor wonen, werken, cultuur en zorg met "Dordrecht als centrale stad in regio".

Wat heeft het gekost?

Thema Stedelijke vernieuwing (* € 1.000)

Stedelijke vernieuwing Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
Bedrijfsvoering grote projecten	315	469	154
180 Stedelijke kaders	11.641-	3.100-	8.541
181 Stedelijke vernieuwing	133-	157-	24-
183 Beschermd stadsgezicht	18-	20-	2-
184 Wijken	7.654-	2.038-	5.616
Voor bestemming	19.131-	4.846-	14.285
Mutaties reserves	16.476	6.834	9.642-
Na bestemming	2.655-	1.988	4.643

* - = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het resultaat binnen het thema Stedelijke Vernieuwing is per saldo € 14,2 miljoen positief. Dit betreft positieve resultaten binnen het product Stedelijke Vernieuwing van € 8,5 miljoen en binnen Wijken van € 5,6 miljoen. Hieronder worden deze resultaten nader toegelicht.

Stedelijke Vernieuwing (incidenteel voordeel € 8,5 miljoen)

Het voordeel is toe te schrijven aan een kredietverschuiving op de projecten Dordtwijkzone (€ 1,7 miljoen) en Verbinding Oostelijke Stadsdelen (€ 6,8 miljoen). De geplande werkzaamheden, en daarmee de kredieten, schuiven één jaar door.

Wijken (incidenteel voordeel 5,6 miljoen)

De upgrading Dordt west, Kil 1 en II en Amstelwijck West is uitvoeringsgereed en zal pas in 2006 tot uitgaven leiden. Er wordt voor een bedrag van € 5,8 miljoen aan kosten doorgeschoven.

Thema Bereikbaarheid

Wat wilden we bereiken?

Verbeteren van de economische bereikbaarheid, inclusief verkeersveiligheid en parkeervoorzieningen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het onderhoud aan wegen, fietspaden, verkeersregelinstallaties en bewegwijzering behoort tot de reguliere werkzaamheden van de gemeente.
- ✓ Met de uitbreiding van het aantal parkeervoorzieningen in de binnenstad (Veemarkt) en aan de westzijde van de stad (Weeskinderendijk) is in 2005 aangevangen. De aanleg van de parkeergarages Achterom en Steegoversloot loopt vertraging op wegens de daar heersende luchtkwaliteitsproblematiek.
- ✓ In nauwe samenwerking met de Drechtsteden, de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Provincie is in 2005 een programma van eisen opgesteld voor de aanbesteding van de per eind 2006 aflopende concessie openbaar vervoer.
- ✓ De voorbereiding voor de HOV-D (Hoogwaardig Openbaar Vervoer Drechtsteden) zijn in voorbereiding. Realisatie (streng 1) is voorzien in 2007.
- ✓ De voorbereidingen voor de ondertunneling van de Laan der Verenigde Naties zijn in volle gang. In de periode 2006-2007 zal de Laan der Verenigde Naties t.b.v. de tunnelbouw ca. 1 jaar volledig worden afgesloten ter hoogte van de spoorwegkruising.
- ✓ Het onderzoek naar de ontsluiting van het westelijke industriegebied en naar handhaving van de bereikbaarheid op het huidige niveau moet resulteren in de benodigde maatregelen op zowel de korte als lange termijn. Op het knooppunt N3/A16 zal door Rijkswaterstaat uiterlijk september 2006 een aantal maatregelen worden getroffen om de doorstroom te bevorderen.
- ✓ Alle prioriteit 1 t/m 3 maatregelen van de wijkverkeersplannen zijn uitgevoerd m.u.v. de wijk Krispijn. De uitvoering van de maatregelen in Krispijn vindt in 2006 plaats. Het verkeersplan voor het buitengebied, zal naar verwachting overgaan naar het nieuwe waterschap Hollandse Delta. N.a.v. de evaluatie van de wijkverkeersplannen is een discussie ontstaan over de snelheidsremmende maatregelen die zijn getroffen. Besluitvorming over de verdere te voeren procedure m.b.t. de snelheidsremmende maatregelen vindt in 2006 plaats.
- ✓ M.b.t. de nota Parkeermaatregelen Binnenstad en 19^e Eeuwse Schil heeft het College besloten belanghebbenden te consulteren. Volgens planning wordt de nota in februari 2006 vrijgegeven voor inspraak.
De uitvoering van het parkeerbeleid staat eind 2005 zwaar onder druk door een reeks vernielingen waarbij parkeerapparatuur werd opgebroken.
- ✓ De gemeente Dordrecht zet in op het stimuleren van het fietsgebruik door te voorzien in fietsenstallingen. Wegens de verplaatsing van de fietsenstalling Elfhuizen is een tijdelijke vervangende voorzieningen gerealiseerd op de Boogjes.

Wat heeft het gekost?

Thema Bereikbaarheid (* € 1.000)

Bereikbaarheid	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
194 Verkeersvoorzieningen auto		659-	415-	244
196 Parkeren		1.344-	342	1.686
197 Verkeersvoorzieningen fiets		1.417-	860-	557
198 Fietsenstalling		278-	169-	109
199 Openbaar vervoer		1.038-	879-	159
Voor bestemming		4.736-	1.981-	2.755
Mutaties reserves		3.490	2.705	785-
Na bestemming		1.246-	724	1.970

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Bij het nastreven van de doelstellingen van het thema bereikbaarheid is een positief resultaat bereikt van € 2,7 miljoen. Dit verschil is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Verkeersvoorzieningen auto (incidenteel voordeel € 0,2 miljoen)

Voor enkele projecten zijn tot nu toe minder kosten (voordeel € 0,4 miljoen) gemaakt dan gepland. Het gaat dan vooral om de functionele aanpassingen wegen en verkeersmanagement 99, waarbij onderzoek is gedaan naar een groene golf. Daar staat tegenover dat er meer inzet is gepleegd op de actualisatie van verkeersbesluiten (nadeel € 0,1 miljoen) en de noodzakelijke verkeersaanpassingen structureel duurder waren (nadeel € 0,1 miljoen)

Parkeren (incidenteel voordeel € 1,7 miljoen)

In 2005 heeft het parkeren € 1,2 miljoen meer opgeleverd dan begroot. Hier staan echter ook € 0,4 miljoen aan hogere kosten tegenover, waardoor per saldo een voordeel van € 0,8 miljoen is te constateren. In de begroting 2005 is de exploitatie van de parkeergarages Spuihaven en Veemarkt niet opgenomen. Hierdoor is het logisch dat zowel aan de kostenkant als aan de batenkant een forse overschrijding van de begroting heeft plaatsgevonden. Van het saldo van € 0,8 miljoen is circa € 0,3 miljoen het resultaat van de parkeergarages en € 0,5 miljoen het extra resultaat op straatparkeren. Reeds in 2004 is geconcludeerd dat er op straatparkeren een structureel voordeel van € 0,5 miljoen behaald werd. Dit is in 2005 niet in de begroting verwerkt. Voor 2006 is dit wel het geval.

Verder is er op de projecten incidenteel € 0,8 miljoen minder uitgegeven. Dit is grotendeels toe te schrijven aan het project P-terrein Energiehuis. Dit project wordt op verschillende wijzen gefinancierd. In 2005 zijn alle kosten ten laste van de grondexploitatie Stadswerven gebracht. Tot slot zijn de kapitaallasten op m.n. garages hoger uitgevallen dan begroot (€ 0,2 miljoen).

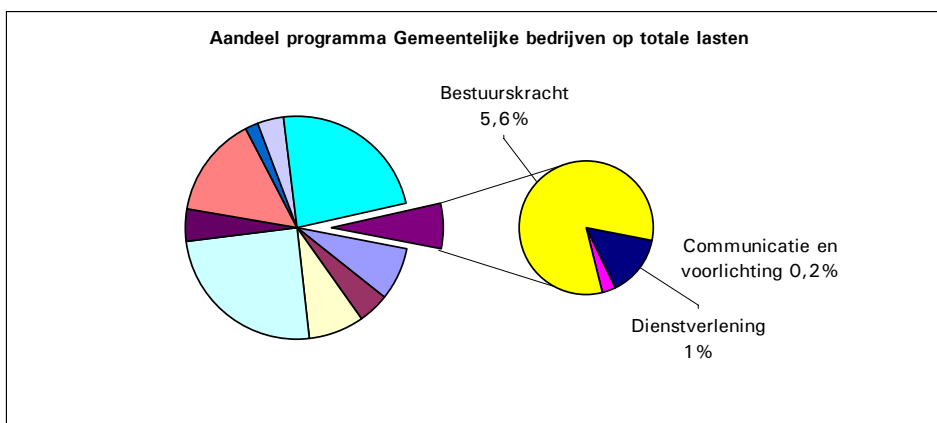
Verkeersvoorzieningen fiets (incidenteel voordeel € 0,6 miljoen)

Voor diverse projecten is in totaal € 1,3 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Het betreft voornamelijk projecten die in 2005 niet volledig zijn uitgevoerd. Deze werkzaamheden zullen in 2006 een vervolg krijgen. Het overige voordeel is ontstaan omdat een aantal projecten, o.a. door aanbestedingsvoordelen, aanmerkelijk goedkoper is uitgevallen. Op het (subsidiabele) project fietspaden Randwegen is een aanzienlijk voordeel te verwachten. In de rapportage van april 2006 wordt hier nader op ingegaan. Lagere uitgaven heeft (uiteeraard) ook gevolgen voor de te ontvangen subsidies. In 2005 is € 0,8 miljoen minder ontvangen dan begroot. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat de meeste subsidiabele projecten pas begin 2006, na afronding van de projecten, worden afgerekend.

Openbaar vervoer (incidenteel voordeel € 0,2 miljoen)

Het voordeel op openbaar vervoer is toe te schrijven aan de uitwerking van de verzamelwijziging van december 2005 waar is afgesproken de jaarlijkse exploitatiebijdrage aan het SVD van € 150.000 ten laste van het fonds openbaar vervoer te brengen. Daarnaast is ook besloten de tariefactie openbaar vervoer (gratis met de bus naar de Stad in december) ten laste van de voorziening te brengen.

3.11 Programma Burger en Bestuur

Wat willen we bereiken in 2005-2009?

Vergroten van het vertrouwen van burgers in het bestuur. Bewoners zijn tevreden over het gemeentebestuur.

Wat hebben we bereikt tot nu toe?

Uit de vervolgmeting op het actieplan Bouwen aan Vertrouwen eind 2005 kunnen we concluderen dat het vertrouwen van de Dordtse burgers in de lokale overheid licht is gestegen. Wel geven de resultaten van het onderzoek aanleiding om het actieplan "Bouwen aan vertrouwen" in 2006 te herijken op actualiteit en realiteit van de acties. Ook de waardering van de kwaliteit van onze dienstverlening en producten door burgers is onveranderd groot en zelfs enigszins toegenomen, zo blijkt uit het in 2005 gehouden Klanttevredenheidsonderzoek.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Ook in 2005 is verdere uitvoering gegeven aan het actieplan Bouwen aan Vertrouwen.

Wat heeft het gekost?

Programma Burger en bestuur (* € 1.000)

Thema's	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
Dienstverlening	3.145-	3.220-	75-
Communicatie en voorlichting	1.204-	1.191-	13
Bestuurskracht	16.759-	17.223-	464-
Voor bestemming	21.108-	21.634-	526-
Mutaties reserves	3.471	3.381	90-
Na bestemming	17.637-	18.253-	616-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Dienstverlening

Wat wilden we bereiken?

Tevredenheid over standaarddienstverlening rond de gemeentelijke basisadministratie zoals geboorte, huwelijk, echtscheiding, overlijden, etc. Daarnaast activiteiten helderder en zichtbaarder maken voor bewoners, en meer bewonersoriëntatie bewerkstelligen bij de gemeente.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Gedurende het jaar 2005 zijn er zo'n 38 (wijk)campagnes gestart. De meeste campagnes hebben een langere doorlooptijd of zijn verdeeld over meerdere actiedagen. De campagnes stonden in het teken van de thema's Jeugd, Veiligheid, Schoon en Samenleven. Met de campagnes wordt enerzijds beoogd de betrokkenheid van burgers bij de samenleving te bevorderen en anderzijds de oriëntatie op de burgers van Dordrecht bij de gemeente te vergroten. Voorbeelden van campagnes zijn:
 - campagne "Straatfeesten 2005"; de campagne heeft een grote belangstelling gekend. Met deze campagne werden straatfeesten georganiseerd door bewoners, gefaciliteerd in de vorm van een starterspakket. 112 Straten hebben een aanvraag ingediend en een straatfeest georganiseerd. Bovendien zijn er vele positieve reacties op het initiatief binnengekomen. In december is gestart met de wintervariant op de campagne "Straatfeesten 2005". Tot eind december 2005 zijn er 22 aanvragen binnengekomen waarvan 7 winterfeesten in 2005 zijn uitgevoerd;
 - campagne "Als ik stadswacht was": uit de evaluatie van toezicht in de wijken en de campagne blijkt dat het huidige takenpakket van de stadswacht aansluit op de wensen van bewoners en dat het accent vooral op de corrigerende en dienstverlenende taken ligt.
- ✓ In het sociaal programma voor de wijk de Staart stonden activiteiten centraal gericht op het thema Samenleven en Integratie. Er is veel aandacht besteed aan het betrekken van vrouwen van etnische minderheden bij de activiteiten, via de peuterspeelzalen, scholen en buurtwerk. Tevens is voor de jongeren van de wijk een tweetal vormingsweekenden georganiseerd.
- ✓ In de voorbereiding op de audit Gemeentelijke basisadministratie zijn alle relevante processen en procedures nog eens kritisch tegen het licht gehouden. Diverse processen en procedures zijn geactualiseerd c.q. aangevuld. Ook is extra aandacht besteed aan het op orde brengen van de inhoudelijke kwaliteit van de gemeentelijke basisadministratie. Dit heeft erin geresulteerd dat de gemeente Dordrecht per september 2005 op alle onderdelen voor de audit is geslaagd.
- ✓ Het E-loket van de gemeente Dordrecht staat landelijk goed aangeschreven. In 2005 is de productencatalogus van het E-loket verder uitgebreid.
- ✓ De afdeling Burgerzaken is in 2005, wegens verbouwing van de stadswinkel, verhuisd naar een tijdelijk onderkomen aan de Noordendijk. Desondanks heeft Burgerzaken de ontwikkelingen naar een efficiëntere werkwijze door kunnen zetten. Dit heeft er o.a. in geresulteerd dat het "werken op afspraak" is gestegen van

9% in januari 2005 naar 26% in december 2005. Uit onderzoek is gebleken dat de waardering voor de kwaliteit van onze dienstverlening door burgers onveranderd groot is.

- ✓ De afdeling Belastingen heeft in 2005, onder de paraplu "slim belasting heffen" een aantal belangrijke resultaten geboekt. Een van de meest in het oog springende voorbeelden daarvan is de automatische kwijtschelding.
- ✓ Per oktober 2005 werkt de gemeente Dordrecht met een handvest Publieke Dienstverlening en daarmee verbonden zogeheten Servicenormen. In de Servicenormen zijn prestatie-indicatoren opgenomen waarop burgers de gemeente mogen aanspreken als aan de normen niet wordt voldaan. Met de invoering van de Servicenormen is een belangrijke stap gezet in het realiseren van een nog betere dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.

Wat heeft het gekost?

Thema Dienstverlening (* € 1.000)

Dienstverlening Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
18 Burgerlijke stand	207-	224-	17-
19 Migratie en vestiging	98-	62-	36
20 Nationaliteit	64-	41-	23
21 Documenten en informatie	534-	402-	132
22 Overige GBA procedures	119-	196-	77-
23 Overige burgerzaken	155-	156-	1-
24 Stedelijke advisering wijken	988-	652-	336
25 Wijkprojecten	1.021-	1.010-	11
210 Saldi kostenplaatsen PD	41	477-	518-
Voor bestemming	3.145-	3.220-	75-
Mutaties reserves	125	125	-
Na bestemming	3.020-	3.095-	75-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De activiteiten binnen het thema Dienstverlening zijn afgerond met een negatief resultaat van € 75.000. Onderstaand worden de belangrijkste afwijkingen t.o.v. de begroting binnen dit thema nader toegelicht:

Stedelijke Advisering Wijken (incidenteel voordeel 0,3 miljoen)

Vanwege de afrekening met het Rijk van het project Buurt aan Zet is een voorziening vrijgevallen van € 178.000. Verder is er € 100.000 aan campagnemiddelen niet ingezet.

Kostenplaats Publieksdiensten (incidenteel nadeel 0,5 miljoen)

Het nadelige resultaat is het gevolg van de volgende oorzaken:

- Nadeel van € 200.000 als gevolg van een afwijking ten opzichte van de begroting van de verdeling (toerekening) van de met juridische dienstverlening samenhangende kosten;
- Nadeel van € 100.000 als gevolg van de inhuur van een directiesecretaris ter ondersteuning van de directie;
- Nadeel van € 45.000 als gevolg van hogere kosten voor voormalig personeel o.a. als gevolg van een gewijzigde afrekensystematiek bij de USZO;

- Nadeel van € 41.000 door de bijdrage in de ontruimingskosten en astbest verwijdering Paardenlandje.

Thema Communicatie en voorlichting

Wat wilden we bereiken?

Herkenbaarheid van het bestuur en zijn beleid bij de burgers, mede-overheden, bedrijven en toeristen. Meer in het bijzonder bewustwording van internationale betrekkingen die de gemeente onderhoud en de achtergronden daarvan.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Het imago van Dordrecht is versterkt door middel van persberichten over de grote projecten in de stad zoals het Hofkwartier, de Stadswerven en het Gezondheidspark. Ook is samenhang in de communicatie aangebracht in verschillende beleidsspeerpunten, zoals in het programma Jeugd en bij de Historische Herfst.
- ✓ Door het ontsluiten van informatie via de website van de gemeente is en wordt ook gewerkt aan de herkenbaarheid van bestuur en beleid. Hiervoor is de wekelijkse pagina gemeentenieuws in De Stem van Dordt in ieder geval benut.
- ✓ **Begrijpelijke taal.**
Begrijpelijke informatie en communicatie zijn cruciaal voor het versterken van het vertrouwen van de inwoners in de gemeentelijke overheid. Het gebruik van heldere taal heeft daarom veel aandacht gekregen bij de productie van de gemeentelijke communicatiemiddelen zoals de website en het gemeentenieuws. In 2005 werd het "gemeentenieuws" bijna geheel in begrijpelijke taal omgezet. Ook is een begin gemaakt met het "vertalen" van teksten van het E-loket en de website in begrijpelijke taal. Nadat in 2004 voor belastingen alle folders en formulieren waren overgezet in eenvoudige taal, is in 2005 een begin gemaakt met de brieven van Burgerzaken.
In november kreeg de gemeente Dordrecht de ABC-trofee voor haar streven naar eenvoudig taalgebruik in de publieksinformatie.
- ✓ **Vertrouwen**
Op vele terreinen (o.a. wijkgericht werken, leefbaarheid) heeft Communicatie een bijdrage geleverd aan het vergroten van de interactie met (groepen in) de stad.
Op het gebied van interactie is verdere expertise ontwikkeld voor communicatie bij de Dordtse Aanpak in de wijken, op basis van het leefstijlen onderzoek van het bureau Motivaction.

Uit onderzoek van het Sociaal Geografisch Bureau blijkt dat de communicatie van de gemeente effect heeft. Het vertrouwen van de Dordtenaren in hun gemeente is - in tegenstelling tot de landelijke trend - gegroeid met 5% ten opzichte van 2004.
- ✓ **Internationaal beleid:** In november 2005 heeft de gemeenteraad bij amendement besloten een stedenband aan te gaan met Dordrecht Zuid Afrika. Dordrecht ontving in 2005 een gouden ster van de Europese Unie voor een stedenbandconferentie (met Varna, Hastings en Reclinghausen) over de herziening van het gehandicaptenbeleid. Verder zijn in 2005 diverse projecten voortgezet en gestart op terreinen als huisvesting,

gemeentebelasting en (medische)afvalverwerking.

- ✓ Communicatie speelt een belangrijke rol in de Dordtse aanpak gericht op het samenspel van de gemeente met burgers en organisaties in de beleidsvoorbereiding en uitvoering. Uit het onderzoek naar vertrouwen van burgers in de gemeente blijkt dat de communicatie van de gemeente effect heeft: 68 procent van de inwoners merkt dat de gemeente haar best doet om Dordtse burgers duidelijk te maken wat ze met de stad wil.
- ✓ Aan de hand van het concept City Marketing wordt het merk Dordrecht in de markt gezet. City Marketing richt zich op het promoten en positioneren van de stad met haar kernwaarden cultuur, historie, water en natuur. In het najaar is de kernwaarde historie met een speciale campagne "Historische Herfst" onder de aandacht gebracht.
- ✓ Communicatie bij rampenbestrijding: Dordtse communicatieadviseurs hebben deelgenomen aan de regionale opleiding 'Communicatie bij rampenbestrijding'. In 2005 is verder gestart met een overleg op het niveau van Zuid Holland Zuid, gericht op verbetering van de afstemming van de communicatie bij rampenbestrijding.
- ✓ Interne communicatie: zie hoofdstuk 5.5.3.4.

Wat heeft het gekost?

Thema Communicatie en voorlichting (* € 1.000)

Bestuurskracht	Producten	2005 saldo baten en lasten		
		Begroting	Rekening	Resultaat *
	229 Internationale betrekkingen	304-	287-	17
	230 Bestuursvoorlichting	692-	684-	8
	237 Concerncommunicatie middelen	208-	220-	12-
	Voor bestemming	1.204-	1.191-	13
	Mutaties reserves	-	8-	8-
	Na bestemming	1.204-	1.199-	5

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema communicatie kent geen noemenswaardige budgettaire afwijkingen. Het thema is afgesloten met een positief resultaat van € 5.000.

Thema Bestuurskracht

Wat wilden we bereiken?

Tevredenheid van inwoners over het gemeentebestuur door toegenomen zichtbaarheid en goede dienstverlening aan burgers en bedrijven. Het (strategische) gemeentebestuur sluit aan op de behoeften van de stad en is doelmatig.

Wat hebben we ervoor gedaan?

- ✓ Op verzoek van de Provincie Zuid-Holland is in alle gemeenten van de Drechtsteden, waaronder Dordrecht, een bestuurskrachtmeting uitgevoerd. Dordrecht heeft een ruim voldoende gekregen voor de wijze waarop ze haar rollen vervuld en voor haar uitvoeringsgerichtheid.
- ✓ In het kader van het rijksprogramma Andere Overheid zijn diverse activiteiten gepleegd, o.a. op het gebied van administratieve lastenreductie voor burgers en bedrijven, vertaald naar het Dordtse beleid.
- ✓ Als vervolg op de in 2004 gehouden Stadsconferentie hebben maatschappelijke partners het initiatief genomen om een zgn. "Agenda voor de stad" te vervaardigen. De maatschappelijke partners hebben deze agenda op 7 december 2005 aan het College van Burgemeester en Wethouders aangeboden. Samen met de betrokken partijen wordt bepaald welke projecten van de agenda tot uitvoering kunnen worden gebracht.
- ✓ De Drechtsteden hebben besloten om de samenwerking uit te breiden op het raakvlak van lokaal beleid en organisatie. Hiertoe is een aantal pilots gestart op de gebieden van ICT, Beleid en Facilitaire dienstverlening. Met het aanbieden van de rapportage over het haalbaarheidsonderzoek aan de Adviesgroep Gemeentesecretarissen, in mei 2005, is de pilot Beleid afgerond. Op korte termijn zijn er nieuwe mogelijkheden voor samenwerking in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning en met betrekking tot het ontwikkelen van digitale bestemmingsplannen. Alle Colleges van de Drechtsteden hebben ingestemd met de invoering van een gezamenlijk E-loket. Het streven is per 1 januari 2007 het E-loket bij de deelnemende gemeente gebruiksklaar te hebben. Begin december is de voortgang in de regio rond de thema's E-government, Informatievoorziening en ICT besproken. In het kader van de vorming van een regionaal shared service center zal een breed gedragen visie op de lokale en regionale informatisering worden ontwerpen. Dit traject loopt door in 2006.

Wat heeft het gekost?

Thema Bestuurskracht (* € 1.000)

Bestuurskracht Producten	2005 saldo baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat*
1a Algemeen bestuur	2.558-	2.428-	130
1b Rekenkamer	223-	202-	21
2 Dagelijks bestuur	1.877-	2.089-	212-
3 Bestuurlijke samenwerking	316-	307-	9
4 Bestuur	9.401-	9.829-	428-
15 Kabinetszaken	264-	243-	21
210 Saldo kostenplaatsen Staf	2.120-	2.125-	5-
Voor bestemming	16.759-	17.223-	464-
Mutaties reserves	3.346	3.264	82-
Na bestemming	13.413-	13.959-	546-

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Voor de realisatie van de doelstelling van het thema Bestuurskracht is per saldo € 0,5 miljoen meer uitgegeven dan begroot. De belangrijkste oorzaken daarvoor zijn achtereenvolgens:

Algemeen bestuur (incidenteel voordeel € 0,1 miljoen)

Het positieve resultaat op de kosten voor het Algemeen Bestuur is vooral ontstaan door lagere kosten op het onderzoeks- en werkbudget van de raad en commissies en voor het beheer van het Raadinformatiesysteem (RIS). Vóór de beslissing over de ICT voor de raad was het niet zinvol kosten te maken voor technisch applicatiebeheer en doorontwikkeling van het RIS.

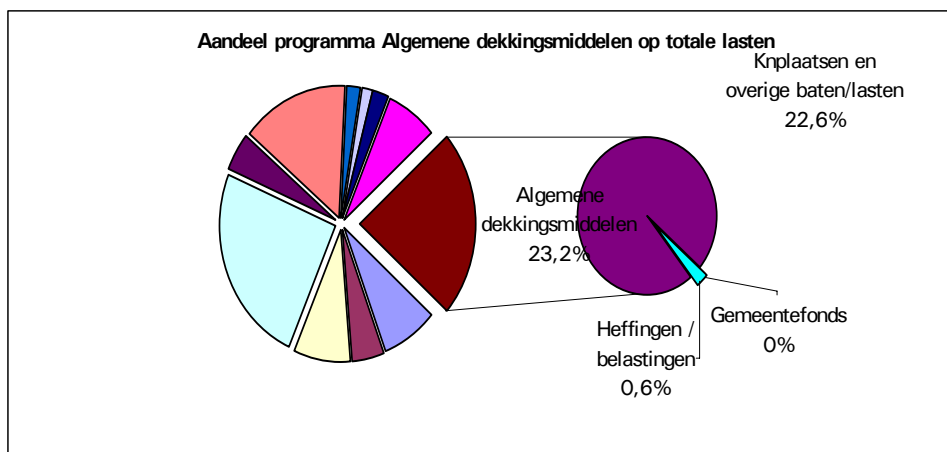
Dagelijks bestuur (incidenteel nadeel € 0,2 miljoen)

De overschrijding op de kosten voor het Dagelijks Bestuur zijn vooral toe te schrijven aan de post wachtgelden voor voormalige wethouders. Deze is € 130.000 hoger uitgevallen dan begroot. Verder zijn er minder kosten gemaakt voor representatie en ondersteuning van het college voor de collegewoordvoering.

Bestuur (incidenteel nadeel € 0,4 miljoen)

Het tekort is vooral toe te schrijven aan extra kosten voor voormalig personeel. Denk hierbij aan FPU regelingen en Iza premies. Ook de niet voorziene kosten voor inhuur van interim-management draagt bij aan het nadelige saldo.

3.12 Programma Algemene dekkingsmiddelen

Wat wilden we bereiken?

Het waarborgen van een optimale inzet en daarmee afweging door het bestuur van deze –niet aan een inhoudelijk programma gerelateerde en daarmee vrij afweegbare en inzetbare- middelen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De algemene dekkingsmiddelen betreffen voornamelijk die gemeentelijke baten (en daaraan gerelateerde lasten) die vrij besteedbaar en dus vrij afweegbaar zijn, zoals de algemene uitkering en belastingen. Om de optimale inzet te waarborgen, wordt continue zicht gehouden op relevante ontwikkelingen die de hoogte van deze middelen beïnvloeden. Daartoe wordt het bestuur periodiek geïnformeerd via de planning & controlcyclus als afzonderlijke nota's.

Wat heeft het gekost?

Programma Algemene dekkingsmiddelen na bestemming

Thema's	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
Gemeentefonds	98.547	100.084	1.537
Heffingen en belastingen	20.916	21.400	484
Kostenplaatsen en overige baten en lasten	32.515	27.745	4.770-
Voor bestemming	151.978	149.229	2.749-
Mutaties reserves	967	18.919	17.952
Na bestemming	152.945	168.148	15.203

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De financiële afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting worden bij de hierna besproken thema's toegelicht.

Thema Gemeentefonds

Wat wilden we bereiken?

Zorgdragen voor de volledigheid, juistheid en betrouwbaarheid van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds om een doelmatige, rechtmatige en doeltreffende bestuurlijke afweging van de inzet van deze algemene middelen mogelijk te maken.

Wat hebben we ervoor gedaan?

De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds –de belangrijkste vrij besteedbare / afweegbare inkomstenbron- wordt voornamelijk bepaald door beleidsvoornemens van de Rijksoverheid. Het continue volgen en vertalen van deze ontwikkelingen naar de Dordtse beleidspraktijk is daarom van groot belang. Het bestuur wordt daarover periodiek geïnformeerd, naar aanleiding van zowel de jaarlijkse circulaire van het rijk als actuele ontwikkelingen. Een uiteenzetting van deze ontwikkelingen voor 2005 is in hoofdstuk 4 Algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Thema Gemeentefonds (* € 1.000) na bestemming

Gemeentefonds Producten	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
Algemene uitkering	98.547	100.084	1.537
Na bestemming	98.547	100.084	1.537

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

De werkelijke ontvangsten van het Rijk voor het Gemeentefonds zijn in 2005 incidenteel € 1,5 miljoen hoger dan begroot. In hoofdstuk 4 Algemene dekkingsmiddelen wordt aangegeven welke oorzaken daartoe hebben geleid.

Thema Heffingen en belastingen

Wat wilden we bereiken?

De belangrijkste doelen van het thema Heffingen en belastingen zijn:

1. Doelmatige, uniforme, duidelijke en tijdige bepaling van de WOZ-waarden van de in onze gemeente gelegen onroerende zaken;
2. Tijdige, correcte en volledige levering van gegevens aan de Rijksbelastingdienst en waterschap Hollandse Delta;
3. Waarborgen van een volledige, juiste en rechtmatige toepassing en uitvoering van de verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting en precario.

Wat gaan we daarvoor doen?

De WOZ - waarden van onroerende zaken per waarde-peildatum 1-1-2003 bepalen voor het derde WOZ - tijdvak dat in 2005 ingaat	Het in een cyclus van vier jaar bepalen van de WOZ-waarden is uitvoeringstechnisch geen probleem behoudens uitzonderingscategorieën zoals de objecten die getroffen zijn door paalfunderingsproblemen. Voor deze categorie objecten is een afzonderlijk traject gevolgd.
Vervolgens op basis van deze herwaardering de geïntegreerde WOZ - beschikking en de OZB - aanslag 2005 voor week 9 aan de belastingplichtige zenden	Met uitzondering van de objecten met paalfunderingsproblemen is aan deze doelstelling voor meer dan 98% voldaan.

Wat heeft het gekost?

Thema Heffingen en belastingen (* € 1.000) na bestemming

Heffingen en belastingen Producten	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
Invordering en overige werkzaamheden belastingen	1.080-	931-	149
OZB	22.248	22.737	489
Hondenbelasting	309	357	48
Precario	69	77	8
Reguliere WOZ taken	630-	840-	210-
Voor bestemming	20.916	21.400	484
Mutaties reserves	-	-	-
Na bestemming	20.916	21.400	484

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Het thema Heffingen en belastingen kent een positief rekeningresultaat van € 484.000. De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting zijn:

OZB (incidenteel voordeel € 0,5 miljoen)

Het voordelig resultaat van € 489.000 op het thema Heffingen en belastingen is met name bereikt door hoge inkomsten uit de OZB. In het verslagjaar heeft er een afrekening plaatsgevonden van € 300.000 over de periode 2000-2002. Deze afrekening heeft lang op zich laten wachten omdat er bezwaar tegen de getaxeerde waarde lag.

Reguliere WOZ taken (incidenteel nadeel 0,2 miljoen)

De afronding van de herwaardering derde WOZ periode heeft geleid tot extra inzet van personeel en daarmee hogere apparaatskosten. Ook de afronding van het project paalrot heeft tot hogere kosten geleid.

Thema Kostenplaatsen en overige baten/lasten

Wat wilden we bereiken?

Zorgdragen voor een rechtmatige en doelmatige aanwending en beheersing van middelen welke vooralsnog niet aan inhoudelijke thema's zijn te relateren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Om een rechtmatige en doelmatige aanwending van deze –niet aan inhoudelijke thema's- te relateren middelen mogelijk te maken worden onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- ✓ Uitvoeren van een actief treasury management;
- ✓ Bewaken van het weerstandsvermogen;
- ✓ Continue verbeteren van beleids- en beheersingsinstrumentarium (waaronder het financiële systeem en het financierings- en betalingsverkeer);
- ✓ Actieve informatievoorziening via de planning & controlcyclus;
- ✓ Toezicht op juiste en betrouwbare concretisering van door de raad geformuleerde beleidsvoornemens naar thema's.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de productbladen en in het bijzonder voor wat betreft financieren en beleggen naar de producten Geldlenen en Beleggingen en de paragraaf Financiering en Treasury.

Wat heeft het gekost?

Thema Kostenplaatsen en overige baten en lasten (* € 1.000) na bestemming

Kostenplaatsen en overige baten en lasten Producten	2005 saldo van baten en lasten		
	Begroting	Rekening	Resultaat *
Geldlenen	-	-	-
Beleggingen	10.169	16.262	6.093
Onvoorzien	123-	11	134
Stelposten	922-	-	922
Algemene baten en lasten	26.812	19.388	7.424-
Kostenplaats kapitaallasten	3.421-	7.916-	4.495-
Voor bestemming	32.515	27.745	4.770-
Mutaties reserves	967	18.919	17.952
Na bestemming	33.482	46.664	13.182

*- = Nadelig saldo / + = Voordelig saldo

Voor de realisatie van de doelstellingen van het thema Kostenplaatsen en overige baten en lasten is per saldo voor bestemming € 4,7 miljoen minder ontvangen dan begroot. De belangrijkste oorzaken daarvoor zijn achtereenvolgens:

Beleggingen (incidenteel voordeel € 6 miljoen)

De dividend uitkeringen over 2005 van Eneco, Gemeenschappelijk bezit Evides en BNG waren tezamen € 6 miljoen hoger dan waar op was gerekend. In de Interimnota 2005 is reeds rekening gehouden met deze incidentele extra opbrengst, door deze te bestemmen voor de incidentele problematiek bij begroting 2006.

Onvoorzien (incidenteel voordeel € 134.000)

Jaarlijks wordt een bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen voor de programmabegroting in zijn geheel, voor 2005 € 600.000. Dit maakt het mogelijk om lopende het begrotingsjaar onvoorziene (niet begrote) uitgaven die daarnaast onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn op te vangen. In 2005 is voor circa € 450.000 een beroep op onvoorzien gedaan. Voor het verloop van Onvoorzien wordt verwezen naar paragraaf 4.7.

Stelposten (incidenteel voordeel € 922.000)

In de begroting 2005 is een aantal stelposten opgenomen in afwachting van bestedingsvoorstellen van de organisatie. Bij het opstellen van het jaarverslag is gebleken dat op deze posten in 2005 nog geen beroep is gedaan. Voor zover deze posten niet worden betrokken bij de resultaatbestemming, vallen zij begrotingstechnisch vrij ten gunste van het gemeentelijke resultaat. Dit betreft éénmalige vrijval.

Algemene baten en lasten (incidenteel voordeel € 7,4 miljoen)

Het voordeel op dit onderdeel is hoofdzakelijk het gevolg van diverse incidentele positieve en negatieve niet begrote ontwikkelingen. De belangrijkste ontwikkelingen zijn achtereenvolgens:

Afkoop GSB II (incidenteel voordeel € 2,1 miljoen)

Voor de uitvoering van de GSB doeluitkering leefbaarheid ontvangt de gemeente tot en met 2018 jaarlijks € 233.243. De besteding van deze middelen vindt –inhoudelijk en financieel- plaats uit de reserve Strategische Investerings. Het rijk heeft deze regeling over de periode 2006-2018 afgekocht in 2005 voor € 2,1 miljoen. Deze afkoop wordt door het Rijk als toereikend verondersteld om de doelstellingen op dit vlak in die periode te realiseren. Deze afkoopsom is betrokken bij de technische resultaatbestemming waarbij wordt voorgesteld om deze afkoopmiddelen conform staand beleid toe te voegen aan de reserve Strategische Investerings, ten laste waarvan de besteding plaatsvindt.

GSBIII (incidenteel nadeel € 0,3 miljoen)

Voor de uitvoering van de GSB uitkering SIV, welke integraal onderdeel uitmaakt van het regionaal Meerjaren Ontwikkelings Programma (rMOP) 2005-2009, ontvangt de gemeente jaarlijks circa € 11 miljoen, welke op stadsniveau is begroot. Een overzicht van de beleidsmatige onderdelen die hieronder ressorteren is opgenomen in bijlage 5 van het Jaarverslag. De inhoudelijke verantwoording van de met deze middelen samenhangende projecten vindt plaats op de betreffende inhoudelijke programma's en thema's. De gerealiseerde nadelige afwijking ten opzichte van de begroting van € 0,3 miljoen is het gevolg van niet in de begroting verwerkte nieuwe inzichten die nadien bekend zijn geworden. In de begroting 2006 is daarmee wel rekening gehouden.

Btw (incidenteel nadeel € 0,5 miljoen)

De BCF reserve hield onvoldoende rekening met de dekking van de btw op de kosten gerelateerd aan riolen en afvalstoffen. Correctie achteraf leidt tot een negatieve BCF reserve, wat wettelijk niet is toegestaan. In de Kaderbrief 2007 zijn hiervoor maatregelen getroffen. Dit nadeel wordt in de technische resultaatbestemming

geëgaliseerd via de voorziening Afvalstoffenheffing en voorziening Riooexploitatie.

Storting surplus Rentefonds in algemene reserve (incidenteel voordeel € 5 miljoen)

In de begroting 2005 was voorziening in een dotatie aan de algemene reserve van € 5 miljoen, uit het surplus op het renteschommelfonds. Reden daarvoor was om de algemene reserve aan te sterken. Dit in overeenstemming met het terzake doende financiële beleid. In het najaar is echter gebleken bij de opstelling van de nota Reserves en voorzieningen dat de algemene reserve op peil was en dat deze storting niet meer benodigd was.

Kostenplaats Kapitaallasten (incidenteel nadeel € 4,4 miljoen)

In algemene zin wordt dit op het oog nadelige resultaat voor bestemming verklaard door afwijkingen tussen begroting en jaarrekening wat betreft de standen (boekwaarde) per 1 januari van activa, reserves en voorzieningen. Staand beleid is daarbij dat verrekening daarvan –in positieve dan wel in negatief zin- plaatsvindt met het renteschommelfonds, zodat per saldo na bestemming er sprake is van budgettaire neutraliteit.

Op hoofdlijnen liggen de volgende oorzaken ten grondslag aan het nadeel op deze kostenplaats, welke conform staand beleid wordt opgevangen door een onttrekking uit het renteschommelfonds:

- ❖ Het totale saldo van reserves en voorzieningen per 1 januari lag bijna € 32 miljoen hoger dan waarvan bij de begroting was uitgegaan. Over dit extra volume is 4% rente toegerekend die niet was begroot (nadeel € 1,3 miljoen);
- ❖ In de begroting 2005 was de reserve Strategische Investerings gesplitst in een deel dat verbonden is aan de belegging aan het garantieproduct en de rest. Over het eerstgenoemde deel (€ 27 miljoen) is in de begroting geen rente toegerekend (nadeel € 1,1 miljoen). In de jaarrekening 2005 heeft deze toerekening wel plaatsgevonden;
- ❖ De rentelasten uit de langlopende leningenportefeuille zijn ca. € 0,3 miljoen hoger dan geraamd. Dit betreft de boeterente die verschuldigd was bij de vervroegde aflossing van een aantal leningen;
- ❖ Hogere dan geraamde overige rentebaten (voordeel € 0,3 miljoen);
- ❖ In de begroting was voorzien dat de netto-rentelasten over circa € 629 miljoen aan activaboekwaarde kon worden omgeslagen. De werkelijke boekwaarde van activa per 1 januari bedroeg echter circa € 606 miljoen, ofwel € 23 miljoen lager. Daardoor is over 2005 minder dan begroot aan rentelasten aan activa doorbelast (nadeel € 0,9 miljoen).